

Zakaj hočejo Belokranjci regijo

Zaradi centralizma Bela krajina v dolenski regiji osiromašena — Izpolnjeni pogoji za samostojno regijo — Ze sedaj veliko skupnega med občinama

ČRNOMELJ, METLIKA — V črnomeljski in metliški občini so ponovno pripravili gradivo o oblikovanju Bele krajine kot regije, saj je bilo prvo deležno precej kritik tako med Črnomeljci kot Metličani. V novem gradivu so upoštevali zahteve delegatov obeh skupščin, sicer pa gre predvsem za sliko Bele krajine, kakršna je sedaj. V novem gradivu so še bolj poudarili vezi med obema občinama, dodali pa obrazložitev, zakaj pravzaprav želijo Belokranjci svojo regijo.

Belokranjci zatrjujejo, da dolenska regija, ki je bila administrativno določena kot naslednica bivšega dolenskega okraja, v praksi ni nikoli živela. Zatrjujejo, da lahko dokažejo, da je bilo veliko centralizma, s tem pa je bila Bela krajina osiromašena. Da bi se dežela ob Kolpi bolj uveljavila v republiških planih in dokumentih ter da bi jo pri uredništvu le-teh dosledneje spoštovali, se zavzemajo za belokranjsko regijo kot vmesnim členom med republiko in občino. Menijo, da bi tako imeli več možnosti za uvedbo zborničnega sistema, samostojnejšega bančnega sistema in ostalih ustanov, ki jih zahteva politični razvoj Slovenije.

V vsakem primeru pa želijo imeti Belokranjci v novem slovenskem parlamentu svoje predstavnike. Če namreč ne bo več zbor občin, se zavzemajo za zbor regij in za svojega predstavnika v njem. Sicer pa po njihovem mnenju belokranjska regija že obstaja, bodisi na področju industrije, kmetijstva, itd. Sestavljalci gradiva tudi poudarjajo, da izpolnjujejo vse zahteve, ki jih teoretiki predvidevajo za oblikovanje lokalne skupnosti. To so določeni ožji teritorij,

ljudje, ki prebivajo na tem teritoriju, potrebe, ki izvirajo iz skupnega bivanja, ter zavest o skupni pripadnosti. Ob vsem tem Belokranjci poudarjajo, da se z Belo krajino kot eno od slovenskih regij ne bi povečale administrativne službe in s tem stroški.

M. B.-J.

• Resnica ni samo črna ali bela, pogosto in morda največkrat je siva. (Pečjak)

• Največ se laže pred volitvami, med vojno in po lovu. (Bismarck)

• Laž, ki se nenehno ponavlja, postane resnica. (Goebbels)

Slavko Guštin

Slavko Guštin ni več med nami. Žalostna vest, ki se je na začetku kot blisk razširila po Dolenski, je naznanila veliko izgubo in napovedala vrzel, ki jo bo zelo težko zapolniti, kajti umrl je star komaj osemindeset let, tako rekoč na vrhuncu kariere in bi lahko dal družbi, sodelavcem in družini še veliko. Prav zato je njegova nepričakovana smrt toliko bolj odjeknila. Umrl je nenadoma, zaradi nepredvidenih komplikacij po sicer uspešni operaciji.

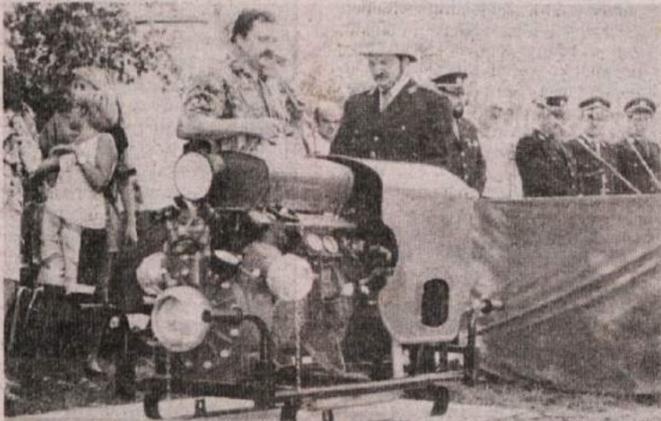
Slavko Guštin je na Dolenskem, po Sloveniji, Jugoslaviji in tudi marsikje v tujini poznan kot generalni direktor GIP Pionir. To podjetje, s katerim je takorekoč zrasel, saj se je prvič zaposlil v njem že leta 1954, je že dobro desetletje spretno in uspešno vodil skozi vse pasti, ki so v tem času ogrožale gradbeništvo, saj je ta panoga na gospodarska nihanja še posebej občutljiva. Prav tako pa je znan kot človek, ki mu ni mar le uspešnost lastnega podjetja, saj se je zavzelo loteval tudi nalog v poslovnem odboru sozda Gipos, katerega predsednik je bil, ter dela v medobčinski gospodarski zbornici, kjer je bil prav tako predsednik. Njegovo aktivnost in sposobnost dokazujejo tudi članstva v komitejih, odborih, združenjih na republiški, medobčinski in občinski ravni. Povsod ga bodo sedaj še kako pogrešali. O njegovih zaslugah govorijo tudi številna priznanja, od katerih omenimo le državno odlikovanje »Medaljo dela«, ki jo je prejel leta 1975, in »Red zaslug za narod s srebrno zvezdo« iz leta 1986.

Slavko Guštin je bil Novomešan, po rodu pa Belokranjec, doma iz Drašičev. Tudi tam, med vinogradi na Vidošičih, kjer se je tako rad družil s prijatelji, ga bodo zelo pogrešali.

6. OKTOBRA SLOVESNOST

KOČEVJE — Poročali smo, da je bila pravna slovesnost pri grobiščih v Rogu načrtovana za začetek julija, kasneje pa zaradi vojne prestavljena za nedoločen čas. Zdaj je to slovesnost že določena nov datum, 6. oktober. Za tisto nedeljo napovedujejo prihod Slovencev od vsepovsod, tudi iz Kanade, ZDA, Avstralije itd.

• Malenkost nas potolaži, kot nas tudi potre malenkost. (Pascal)

PRIDOBITEV ZA LOKVIČANE — Člani gasilskega društva na Lokvici so končno dočakali tudi povsem novo 800-litrsko motorno brizgalno, na katero so prav tako ponosni kot na urejen gasilski dom. Na fotografiji: boter Stanislav Pezdirc jo simbolično predaja poveljniku GD Lokvica Antonu Žuglju. (Foto: M. B.-J.)

Nova brizgalna za jubilej

Boter Stanislav Pezdirc je predal poveljniku Gasilskega društva Lokvica, Antonu Žuglju, brizgalno

LOKVICA — Na Lokvici pri Metliki so preteklo nedeljo proslavili 60 let svojega gasilskega društva z novo pridobitvijo, 800-litrsko motorno brizgalno, ki jo je poveljniku gasilskega društva Antonu Žuglju predal boter brizgalne Stanislav Pezdirc. Predstavniki Gasilske zveze Slovenije, Jože Pirlešič, je v imenu zveze društvo podelilo gasilsko odlikovanje II. stopnje za vestno delo v gasilski službi, društvo pa se je tako boter Pezdircu kot pokrovitelju proslave, metliški enoti ljubljanske IMP, oddolžilo z zahvalami.

Lokviško gasilsko društvo, ki združuje gasilce iz Lokvice in Trnovca, je bilo ustanovljeno po žetvi leta 1931. Povod za ustanovitev je dal takratni lokviški župan in prvi predsednik društva Martin Plut. Takrat je društvo štel 47 članov, že dve leti po ustanovitvi pa so kupili ročno brizgalno, ki je veljala dva para volov. Zanj so zbirali vsi, mnogi so namesto denarja prispevali kmetijske

pridelke. V predvojnem času na lokviškem območju ni bilo omembe vrednih požarov, pač pa so nadobudni gasilci hoteli pomagati vaščanom Pilatovcem na Hrvaškem. Vendar se je njihova intencija slabo končala, saj so jim Pilatovci, ki so sporazumno požgali vas, prerezali gasilske cevi ter jim s tem pokazali, da njihova pomoč ni dobrodošla.

Med vojno je padlo kar 16 lokviških gasilcev. Pomembno leto zanje je bilo leto 1954, ko so kupili motorno brizgalno, lani se je prvič na gasilskem stolpu oglasila najmodernejša sirena, največ pa so v društvu naredili letos. Kot je na slovesnosti dejal predsednik društva Anton Pezdirc, so poleg motorne brizgalne nabavili še 14 paradnih oblek, uredili dom, na katerega so zelo ponosni, in njegovo okolico. Za to pa so porabili veliko denarja in prostovoljnih delovnih ur. Seveda pa so se ekipe lokviškega društva, ki šteje danes 92 članov, od tega 7 žensk, in 36 pionirjev, udeležile tudi številnih gasilskih tekmovanj in večkrat osvojile prva mesta.

M. B.-J.

nevarno spreminjati v prizorišče nekaterih skandaloznih nasilniških afer, v katere so bili zelo redko vpleteni delavci iz južnih republik in je šlo pretežno za dejanja domačih fantov (v nekaterih primerih celo deklet), tudi posameznih sinov iz »boljših« mariborskih družin.

Nedvomno najbolj razvpito je predlansko skupinsko posilstvo nekega dekleta, v katerem je sociološko kar deset mladoletnikov in ki je sprožilo kup umnih razprav, kaj je krivo za takšne divje izbruhe »velemestne dekadence« v štajerskem kotu. Tokratna tragika klošarjeve usode pa je v tem, da je bil prav on, skupaj s tremi brezdromskimi kolegi, vpleten v še en znani mariborski incident novejšega datuma: ko je minulo zimo eden od klošarjev zgoraj v požaru, ki je v nejasnih okoliščinah zajel sobo, v kateri se je družina grela. Zdaj ubiti klošar B. R. se je takrat izlekel le z lažjimi opeklinami.

In kako je umrl? Pozno zvečer je še z dvema klošarjema kot običajno sedel na klopi in se opijal, ko je k njim pristopila skupina fantov od 11 (!) do 19. leta in jih iz obojestrnosti začela pretepati — enajstletnik jim je celo na glavo zvrnil koš z odpadki. Dva sta jo odnesla z lažjimi poškodbami, nesrečni B. R. pa je zaradi notranjih krvavitev umrl. Storičice so sicer kriminalisti prijeli že naslednji dan, a to je glede na okoliščine, v katerih se je zgodil zločin, slaba tolažba. Mestni klošarji so zdaj celo javno zahtevali boljše varstvo policije, iz odmevov javnosti pa je razbrati, da mnogi Mariborčani to zahtevo podpirajo, očitno izhajajoč iz spoznanja, da je klošarstvo del mestnega utripa, ne nujno njegova sramota.

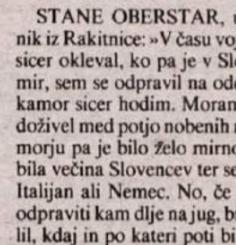
MILAN PREDAN

Naša anketa

Kakšna je cena stresa?

Tisti, ki bo nekoč analiziral, kakšne negativne posledice je prinesla zadnja vojna Sloveniji, bo imel kljub temu, da je bil dejanski spopad pri nas kratek, presenetljivo veliko dela. Izgubam človeških življenj, neposredni in posredni materialni škodi bo moral prističi še nevidne in težko izmerljive posledice, ki jih ima na ljudi dalje in zelo intenzivno stresno obdobje, ko je tako rekoč življenje celega naroda vrženo iz normalnega tira in postavljeno v neko novo, nepredvidljivo stanje, kjer so, kot radi temu rečemo, vse opcije odprte. Ljudje, ki smo v večini zavezani ustaljenim navadam, se v tem težko znajdemo. Poglejmo samo, kako je letos z dopusti. Včasih smo dopust zelo poudarjali kot pravico in potrebo vsakega delovnega človeka. V tem obdobju naj bi si človek nabral novih moči, se »uskladil« sam s seboj in z okoljem. Se preroben vrnil na delo in dajal družbi kar največjo korist, družini pa nudil potrebno harmonijo in stabilnost. Toda iz vsega tega letos marsikje ne bo nič. Načisto vsem pokvarjenim oddihom neposredno ne botruje vojna, toda neke v ozadju vendarle lebdijo kot stresni elementi, ki moti strene naše prepotrebne psihične in fizične konsolidacije, torej bo škoda tudi tu, čeprav težko dokazljiva, velika.

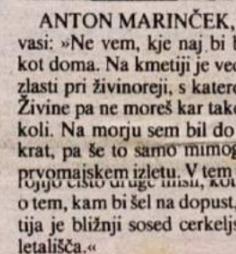
BRUNO CIGLIČ, upokojenec iz Kočevja: »Letos nisem šel na morje predvsem zaradi tega, ker mi tega ne dopušča zdravje. Zaradi razmer na Hrvaškem bi bil tudi sicer malo bolj previden in bi se ustavljal kje višje ob Jadranu, upošteval pa bi le pota, ki jih priporočajo kot varna. Ne da bi bil bojazljiv, vendar se mi zdi nespametno riniti v težave, če to ni potrebno. Kot dober patriot pa bi letos še najraje ostal v Sloveniji in pomagal domačemu turizmu in gospodarstvu, saj sta v krizi.«

STANE OBERSTAR, upokojeni obrtnik iz Rakitnice: »V času vojnih razmer sem sicer okleval, ko pa je v Sloveniji zavladal mir, sem se odpravil na oddih v Novigrad, kamor sicer hodim. Moram reči, da nisem doživel med potjo nobenih neprijetnosti, na morju pa je bilo zelo mirno. Med turisti je bila večina Slovencev ter sem in tja kakšen Italijan ali Nmec. No, če bi se bilo treba odpraviti kam dlje na jug, bi seveda premislil, kdaj in po kateri poti bi se odpravil.«

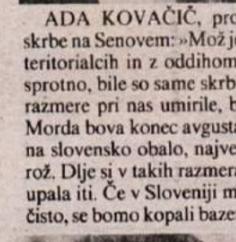
FRANCKA MEJŠA, kmetica iz Zabravja pri Mirmi: »Ko takole gledam, kakšno škodo nam je na poljščinah, v vinogradih, na stanovanjskih hišah in gospodarskih poslopih povzročila toča, se res sprašujem, kaj neki tiči v nas, da še ostajamo v teh hribih, kjer nas že nekaj let povprstjo tepejo razne ujme. Za nameček nam povzročila škodo še divjad. Boli tudi to, da se nam lovci smejejo, češ, zakaj pa nimate zavarovano. Kdo lahko ob takih stvareh še pomisli na morje?«

ANTON MARINČEK, kmet iz Župeče vasi: »Ne vem, kje naj bi bil poleti drugje kot doma. Na kmetiji je vedno dovolj dela, zlasti pri živinoreji, s katero se ukvarjam. Živine pa ne moreš kar tako pustiti komurkoli. Na morju sem bil do sedaj samo enkrat, pa še to samo mimogrede na nekem prvomajskem izletu. V tem času mi po glavi lojijo čisto druge misli, kot pa razmišljanje o tem, kam bi šel na dopust, kajti naša kmetija je bližnji sosed cerkvejskega vojaškega letališča.«

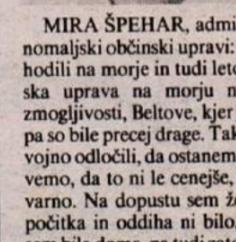
BRANKA POŽUN, uslužbenka v sevniki občinski upravi: »Julija zaradi vojne ni bilo možno izkoristiti dopusta, priznati pa moram, da tudi sedaj nisem dočela dopustne oddih, kajti z mojem gradiva hišo. Gradnja pa terja veliko časa, odrekanja in denarja. Dopust koristim po posameznih dnevih in ker vem, kaj hočem, mi ni hudo, da moram biti sredi poletne vročine na delovnem mestu.«

ADA KOVAČIČ, prodajalka M-Pre-skrbe na Senovem: »Mož je bil en mesec pri teritorialnih in z oddihom ni bilo nič, nasprotno, bile so same skrbi. Sedaj, ko so se razmere pri nas umirile, bo verjetno lažje. Morda bova konec avgusta le šla na dopust na slovensko obalo, najverjetneje v Portorož. Dlje sji v takih razmerah skorajda ne bi upala iti. Če v Sloveniji morje ne bo dovolj čisto, se bomo kopali bazenih!«

MILKA KREVS, administratorka na Zdravstveni skupnosti v Novem mestu: »Naš dopust je vlaganje kumaric, nabiranje borovnic in gob, delo pri hiši in podobno. V teh časih in ob tem osebnem dohodku si res ne moremo privoščiti kaj več. Lani smo se letovali v naših sindikalnih hišicah, ki jih imamo v Nerezinah in Poreču, letos pa smo se morju odpovedali še pred vojno. Stari dopusta niti ne pogrešamo, težje pa je otrokom. Letos so se morali zadovoljiti kar s te-to Francko.«

MIRA ŠPEHAR, administratorka v črnomeljski občinski upravi: »Vsako leto smo hodili na morje in tudi letos bi šli, a občinska uprava na morju nima počitniških zmogljivosti, Beltove, kjer je zaposlen mož, pa so bile precej drage. Tako smo se že pred vojno odločili, da ostanemo doma, sedaj pa vemo, da to ni le cenejše, ampak tudi bolj varno. Na dopustu sem že bila, a pravega počitka in oddiha ni bilo, delno zato, ker sem bila doma, pa tudi zato, ker sem morala dežurati v službi.«

ZLATKO BREZNIK, ekonomski tehnik iz Metlike: »Načrtovali smo dopust ob hrvaški obali, a smo si zaradi političnih zmogljivosti, Beltove, kjer je zaposlen mož, pa so bile precej drage. Tako smo se že pred vojno odločili, da ostanemo doma, sedaj pa vemo, da to ni le cenejše, ampak tudi bolj varno. Na dopustu sem že bila, a pravega počitka in oddiha ni bilo, delno zato, ker sem bila doma, pa tudi zato, ker sem morala dežurati v službi.«

Črni baron najboljši med temnimi pivni

Uspeh Pivovarne Union na Monde selection

Tudi na letošnjem mednarodnem ocenjevalnem tekmovanju Monde selection je dobila Pivovarna Union tri zlate medalje za svoje izdelke Črni baron pils original in Uni-brez alkohola.

Temno pivo črni baron je bilo nagrajeno z veliko zlato medaljo, kar pomeni, da je bilo to pivo tri leta zapored ocenjeno z najvišjo oceno in nagrajeno z zlato medaljo ter spada danes med najboljše tovrstne izdelke v Evropi.

Pivo pils original, ki je bilo lani nagrajeno z veliko zlato medaljo, je zadržalo visoko in priznano mednarodno kakovost in je bilo zato tudi letos nagrajeno z zlato medaljo. Tudi osvežila brezalkoholna pijača iz žit in hmelja, Uni-brez alkohola, je bila letos že drugič zapored nagrajena z zlato medaljo za kakovost, kar nedvomno dokazuje visoko kakovost tega izdelka, ki ga razen pivovarne Union v Jugoslaviji ne izdeluje nobena druga pivovarna.

Pijača Uni-brez alkohola spada med najbolj perspektivne pijače na evropskem trgu, saj imajo brezalkoholna piva na evropskem trgu pijač danes že 5-odstotni delež, pred dvema letoma pa je bil ta delež komaj nekaj večji od enega odstotka.

Na letošnjem ocenjevanju je sodelovalo 96 evropskih pivovarn, ki so predstavile 275 svojih izdelkov v kategorijah piv in brezalkoholnih piv.

Klošarjeva smrt Zakaj je novica iz črne kronike vznemirila Mariborčane

Mrtvi klošar ponavadi ni novica, ki bi vznemirila javnost, četudi gre za nasilno smrt. Smrt na pločniku ali zelenici je za človeka brez doma in s ceneno pijačo kot edinim prvim prijateljem že kar klasičen konec. Zakaj je potemtakem novica o mrtvem 40-letnem mariborskem klošarju, ki so ga nekega jutra našli na zelenici v parku, kjer se ti mestni znameniteži poleti redno zbirajo, v mariborski javnosti vendarle povzročila ogorčenje in vznemirjenost?

Zagotovo ne samo zato, ker je možakar nasilno umrl v strogem mestnem središču, le petdeset metrov od poslopja občinske skupščine, torej tako rekoč pred pragom mestne oblasti, kar naj bi tragičnemu dogodku dalo še nekakšno simbolično razsežnost. Šlo je predvsem za to, da je ta pozornost mariborske javnosti, nekoliko olajšane po dramatičnih majske (pekrski incident) in junjsko-juljskih dogodkih, vnovič usmeril v neko drugo vrsto nasilja — poulično, huligansko. Vnovič zato, ker se je Maribor iz mirnega in varnega mesta začel v zadnjih letih

Ljubljanska banka

Dolenska banka d. d.
Novo mesto

LETNE OBRETNOSTNE MERE za sredstva občanov (veljajo od 1. 8. 1991)

REVALORIZACIJSKA STOPNJA ZA MESEC AVGUST:

- na letnem nivoju 203,9%
- na mesečnem nivoju 9,9%

1) SREDSTVA NA VPOGLED PO HRANILNI KNJIŽICI, TEKOČEM RAČUNU IN ŽIRO RAČUNU

	R	+	r letno
1 mesec	R	+	0
3 mesece	R	+	3
6 mesecev	R	+	5
nad 12 mesecev	R	+	7
nad 24 mesecev	R	+	9
nad 36 mesecev	R	+	11

3) TEKOČI RAČUNI

- dovoljena prekoračitev R + 20
- nedovoljena prekoračitev R + 30

4) ŽIRO RAČUN

Vežani depoziti obrtnikov nad 50.000,00 din za nedoločen čas z odpovednim rokom do 3 dni, ki preko svojega žiro računa poslovno sodelujejo z banko, R + 0

Kmetijstvo

ODPRLI TRI TRGOVINE

KOČEVJE — Kmetijsko gospodarstvo Kočevje je pred kratkim odprlo kar tri trgovine. Največja je prenovljena trgovina »Kmetovalce«, v kateri prodajajo vse za vrtičkarje, čebelarje, ribiče, lovce pa tudi športne pripomočke, elektromaterial, mnoge gospodinjske potrebščine pa še mnoge pripomočke za kmetovalce in razne druge artikle. V sosednjem prostoru so odprli trgovino s hrano in pijačo »Delikatesa«. Na Roški cesti v prostorih bivše govedoreje pa so odprli trgovino, v kateri prodajajo meso in mesne izdelke, ki bo tudi diskont.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Breskve, malo drobnejše, se dobijo že po 20 din za kilogram, grozdje z juga po 50 din za kilogram. Pocieni so kumarice za vlaganje. Iz Brežic so pripeljali mesnate paprike za vlaganje in polnjenje. Vrečo 30 kilogramov ponujajo za 500 din, sicer pa je kilogram paprike na drobno po 30 din. Tudi paradiznika je dovolj po 25 din za kilogram. Prvič smo opazili debele črne maline po 35 din za kilogram. Ostale cene: solata 50 din, stročji fižol 50 din, zelje 20 din, buče 20 din, pesa 50 din, krompir 15 din, jajca 4 din, lubenice 20 din, slive 40 din itd. V pokriti stojnici Sadjia in zelenjave ter Deladinjia so bile minuli trdni pone-deljek naslednje cene (Deladinjia v oklepaju): breskve 35 (30) din, grozdje 50 (40) din, paprika 30 (30) din, (50) din, banane 55,90 (50) din, če-zele 18 (15) din, malancani (50) din, pomaranče (50) din.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni redni tedenski sejmišči prasičev so rejci pripeljali 215 do treh mesecev starih puškov in 87 starejših prasičev. Prvih so prodali 98 po 50 din, drugih pa 32 po 40 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

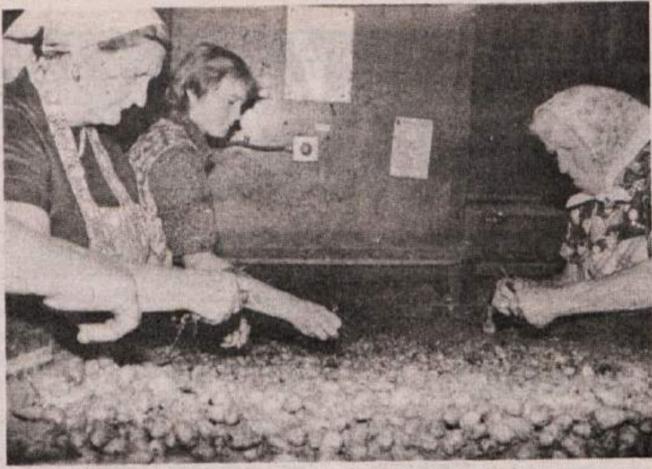
Lizalni kamen popravi krmo

Paša je resda v vsakem pogledu najbolj ugoden način prehrane, kar za inž. Muckom vedno znova ponavljamo, vendar ima tudi nekatere pomanjkljivosti. Naj omenimo le podrito beljakovinsko razmerje v premladi krmi in s tem povezano bolezen tetanijo ter pomanjkanje soli, o čemer želim povedati nekaj več besed v današnjih kmetijskih nasvetih. V mislih imamo kuhinjsko sol, natrijev klorid, brez katerega ni mogoča presnova ne živalskega, ne človeškega organizma. Brez soli ni želodčne sol-seja in nujno potrebne za prebavo, brez nje tudi ni osmotskega ravnove-sja in pravilnega prehajanja hranilnih snovi do celic. Ker natrija in klorida, ki sta sestavini kuhinjske soli, organizem sam ne more narediti, ju lahko pridobi le s krmo. In tu se začne težava. Voluminozna krma, zlasti mlada trava, ne vsebuje toliko soli, kot je ži-valski organizem potrebuje. V enem kilogramu suhe snovi trave ali sena je le slabega pol grama natrija, kar ustreza enemu gramu kuhinjske soli. Če odraslo govedo v enem dnevu porabi 15 kg sena, dobi tako vase 15 g soli, to pa je manj, kot potrebuje zase, za svojo presnovo. Z raziskavami so ugo-tovili, da potrebuje odraslo govedo 20 g soli na dan, za vsak liter namolže-manjšem dodatku močnega krmila 20 litrov mleka na dan, potrebuje po-tem 60 g soli na dan, kar je trikrat več, kot je dobi s krmo. Posledice tako pomanjkljive prehrane se pojavijo prej ali slej. Žival slastno oblikuje vse, kar je slano, loteva pa se tudi zidov, zemlje, lesenih

• POMANJKANJE VITAMINOV IN MIKROELEMENTOV — Rejec mora biti pazljiv tudi na možno pomanjkanje vitaminov in sledovnih ele-mentov. Nezadostna oskrba z vitamini (hipovitaminoza) je pogostna zlasti pri mladih živalih ter kravah molznicah, in to pozimi ali v začetku pomladi, ko so telesne zaloge močno izčrpane. Hipovitaminoza se da preprečiti s pravočasnim in zadostnim pokladanjem rudninskih in vitaminskih mešanice.

predmetov in oblačil. Toda to še ni najhuje. Ob pomanjkanju soli se zmanj-tuje ješčnost in s tem količina mleka, pojavijo se motnje v reprodukciji, po- slabša se zunanji videz živali, dlaka postane resasta, se ne sveti kot pri zdravi živali, in končno lahko zaradi vsesplošne oslabelosti taka žival tudi pogine. Reši jo le pravočasno odkritje vzroka in dodatno pokladanje soli, obi-čajno v obliki lizalnih kamnov.

Inž. M. L.

SEVNIČANI PRIČELI OBIRATI ZELENO ZLATO — Sevniški hmeljarji le-tos sicer ne bodo pridelali načrtovanih 95 ton hmelja, bo pa pridelek, kljub hladni pomladi, po besedah direktorice profinene enote sevniškega Merkatorja, dipl. inž. Martine Koritnik, boljši kot lani, ko so na okrog 64 ha pridelali le kakih 60 ton hmelja. Letošnji pridelek je kar izdatno oklestila toča, in to v času cvetenja hmelja. Kot je povedal vodja obrata v Loki (od koder je tudi posnetek s pričetka obiranja preteklo nedeljo) in na Kopoljah, Ivan Možič, je samo v Loki 61 obiralcev in sušalcev iz Hrvaškega Zagorja, 30 jih je na Kopoljah, tem pa se je pridružila še peterica domačinov, ki bodo delali v dveh izmenah po 12 ur, torej noč in dan, tako naj bi obiranje končali v dveh tednih. Hmeljišče v Šentjanžu pa bo obralo 16 delavcev sevniškega Jugotanina. Delavci dobijo od 30 do 36 din neto na uro in štiri brezplačne obroke hrane. (Foto: P. Perc)

Telice in potrgane vezi

Prekinjene poslovne vezi v Jugoslaviji zelo prizade-nejo že tako napol dotolčeno slovensko živinorejo

Slovensko kmetijstvo se pogreza v vse hujsko krizo in če se bo politika še naprej tako usodno mešala v gospodarstvo, razvitega sveta ne bomo ni-koli dohiteli, niti vzpostavili resnične suverenosti. Prva skrb slovenske oblasti zato ne sme biti orožje, ampak ekonomija, predvsem pa mora vlada preprečiti, da se ne bodo do konca po-trgale gospodarske vezi med jugoslo-vanskimi republikami. Kmetijstvo bo pri tem prizadeto bolj, kot se misli.

Kako je prizadela ukinitve prodaje plemenske živine ribniško zadrugo, smo že poročali. A ne le ribniško, pri-zadela je vso slovensko živinorejo. Še predlani so naši rejci prodali v druge republike nad 2.000 plemenskih telic, letos pa komajda še 140. Če ne bi bilo Bosne in Hercegovine, ne bi prodali niti ene več! Podoben primer je tudi v mlekom in mlečnimi izdelki. V Slove-niji se kopičijo zaloge, Jugoslavija pa onako kmetijske proizvodnje na veliko uvaja. Tujcem takoj plača, zato pa v našem območju dobi »čisto« krmno od njih vendarle kupi. Pri tem je Hr-vaška najslabša plačnica, saj nanjo odpade več kot dve tretjini vsega dolga.

Se bolj kot pri prodaji pa je Slove-nija odvisna od drugih republik pri nakupu kmetijskih pridelkov. Naša živilsko predelovalna industrija mora zunaj slovenskih meja kupiti kar 60 odstotkov vseh surovin. Obratovanja slovenskih oljarn, mlinov, predelo-valnic sadja ipd. si ni mogoče niti za-misliti, če se bodo dokončno potrgale poslovne vezi in preskrbovalne poti,

ki so se vzpostavile na osnovi dolgo-letnega sodelovanja in naravnega do-polnjevanja kmetijske pridelave na zaokroženem gospodarskem območ-ju. Z uvozom se to ne bo dalo v celoti nadomestiti, pa četudi bi imeli dovolj deviz.

Seveda je zdaj priložnost, da se ozremo tudi po svetu in sprejmemo iz-ziv za majhno slovensko ekonomijo, toda zakaj bi zavrgli vse tisto, kar smo v gospodarstvu že dosegli in imeli obojestransko korist? M. LEGAN

Še umeten nos

Zaton okuševalcev?

Bo degustatorjem, poklicnim okuševalcem pijač in drugih do-brot, ki tako skrbno in celo ljubo-sumno razvijajo svojo umetnost, kdaj res odklenalo? Komaj verja-posioviti od tako imenitne priredit-ve, kot je, denimo, vinska degustaci-ja, marveč zato, ker je znanost kljub svojim dosežkom še daleč od tega, da bi lahko enakovredno nadome-stila mojstra degustatorja in njego-va čutila. Znani so poskusi in prizadeva-nja, da bi naredili umetni nos za te-stiranje pijač in živil, ki pa niso dali pričakovanih rezultatov. To je še posebej spodbudilo britansko pivovarniško družbo Bass in elektronsko družbo Neotronics, da sta se v okviru univerze v Warvicku z veli-kim denarjem in pompom vrgli v ambiciozen načrt: izdelati instru-ment, ki bo tako občutljiv kot člo-vekov nos. Za to naj bi uporabili cel-skop posebno občutljivih senzor-jev, povezanih z računalnikom, ki bi zmogli ločiti tolikšne fineše, kot jih preizkušen degustatorjev nos. Načrtovalci trdijo, da je tehnika zdaj že toliko napredovala, da se jim bo to zagotovo posrečilo. Kaj pa, če bo sedanje degustacije, prave obrede duhovne zbranosti in prefinjenosti, res nadomestila elek-tronska sonda? -n

Kmetijska zadruga

»krka« n. sub. o. novo mesto

KRMILA (tovarna močnih krmil) BRŠLJIN 16 NOVO MESTO (tel. 21-463)

Centjene kupce obveščamo, da

- izdelujemo vse vrste krmnih mešanice za prašiče, go-vedo, perutnino;
- izdelujemo krmne mešanice po želji kupca;
- sestavljamo krmne obroke in jih dopolnjujemo;
- vedno imamo na zalogi mineralno-vitaminski mešanici VIMIN—K za krave molznice in VIMIN—GP za goveje pitance v 25 kg vrečah;
- nudimo tudi mineralno-vitaminske dodatke tovarne LEK v vrečkah 2 in 5 kg.

Ob sredah med 7. in 12. uro smo organizirali strokovno sveto-vanje in skladiščno prodajo!

POIŠČITE NAS IN SE POSVETUJTE Z NAMI!

Pasejo na tujem

Kmetijsko gospodarstvo gnoji in seje, neznanci pa pasejo na njegovem

KOČEVJE — Že desetletja pasejo znani in neznani posamezniki na kme-tijskih površinah Kmetijskega gospo-darstva Kočevje svoje konje, ovce, koze in celo svinje. Jeseni pa prihaja tudi do kraj kmetijskih pridelkov, predvsem koruze. Pravni postopki zoper znane in neznane storilce so se že vlekli dve leti in več.

Pred kratkim so pri Kmetijskem gospodarstvu ugotovili, da morajo sami ukrepati učinkoviteje. Vodstvo je skle-nilo in javnost obvestilo, da bodo živali zajeli in zaprli. Ko se bo njihov lastnik oglasil, mu bodo zaračunali storjeno škodo, če pa se lastnik v tednu dni ne bo oglasil, potem bodo živali prodali. Dole-slej so na območju Mlake že ujeli nekaj konj in jih po plačilu odškonine vrnili lastnikom.

Do takih posegov pa še ni prišlo na območju od Kočevja proti Cvišlerjem. Sicer se te dni pase ponoči in dopolne tudi po 14 konj, nam je povedal pred-stavnik KG Jani Marolt, ki je konje ne-znanih lastnikov tudi fotografiral. Po-vedal je, da bodo tudi na tem območju skušali ugotoviti lastnike konj tako, da bodo konje zajeli in zaprli, saj bodo lahko le tako ugotovili, čigavi so. Na podlagi govoric o lastnikih namreč ne morejo uspešno ukrepati.

Nadalje je povedal, da so konji, ovce, koze in prašiči popasli in uničili površi-ne, zasejane z ječmenom. Tudi travnike, ki so jih gnojili in nameravali na njih pridelati silažo, so popasle tudi živali.

J. PRIMC

ZAJCI POGINJAJO

KOČEVJE — Poročali smo, da kunci in zajci v Kočevju in okolici pogin-jajo zaradi hemoragične bolezni. Bolezen je trdovratna in v Kočevju in oko-lici še ni ponehala. Poginjajo le kunci in zajci, medtem ko bolezen prenašajo podgane, miši, mačke, ptiči, žuželke itd. in celo veter. Tudi po temeljiti razkužit-vi zajčnikov še nekaj mesecev ni pripo-ročljivo v njih nastaniti nove kunce. Rejci zajcev to bolezen jemljejo pre-malo resno, zato je škoda še večja. Po veljavnih predpisih bi moral vsak rejec kuncev prijaviti, koliko živali ima, v praksi pa jih ne prijavlja nobeden. Za rejce kuncev je priporočljivo, da bi pre-brali knjižico »Hemoragična bolezen«, ki jo je napisal Ivan Mrzel.

VINOGRADNIKI V RADGONI

TRŠKA GORA — Osemdeset vi-nogradnikov podružnice Društva vino-gradnikov Trška gora je bilo v soboto na svojem tradicionalnem izletu. Letos so si izbrali Pomurje s ciljem v Gornji Radgoni, kjer so bili na otvoritvi in ogledu kmetijsko-živilskega sejma, ogle-dali pa so si tudi kmetijski kombinat v tem kraju. Še posebej jih je zanimala pridelava šampanjca in njegovo zorenje v sodih. Na koncu so se ustavili na ve-čerji pri vinogradniku Francu Balonu na Bizeljskem.

SVINJSKI REKORD

Prašičerejska revija Pig news and Information poroča, da je na Kitaj-skem, kjer gojijo daleč največ prašič-čev na svetu, svinja pasme taihu v skupno 16 gnezdih v sedmih letih po-vrgla 372 pujskov ali v povprečju 23,2. Imela je devet parov seskov in bila težka le okrog 80 kg. Taihu upo-rabljajo za povečanje rodnosti drugih prašičjih pasem.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Bliža se trgategv

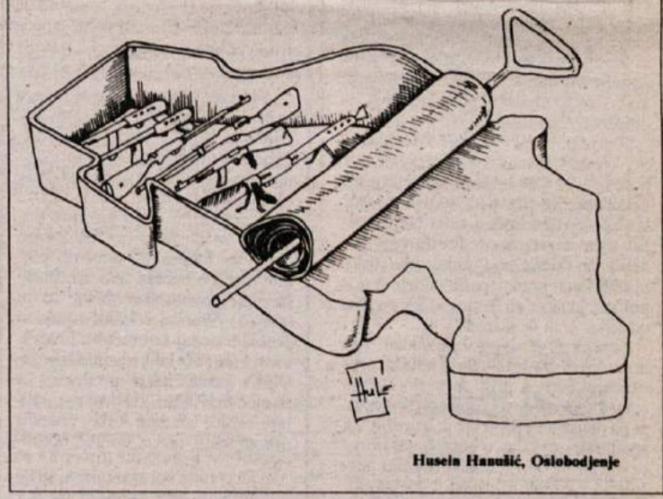
»Ne« za sladka vina

Vesele ob trgatvi lanskega groz-dja se je skalo prenekateremu vino-gradniku, ko so nastopile kletarske težave. Da bi letos pomagal razčisti-ti čimveč nejasnosti, bom do trgatve pisal predvsem o pripravi na trgatve in o vodenju alkoholnega vrenja. V tem članku se posvetimo razgovoru o vinih z ostankom sladkorja.

Predvsem visokokakovostne be-le sorte (renski rizling, rumeni muš-kat, beli pinot, traminec, sauvignon itd.) pridobijo na skladnosti okusa, če ostane v vinu nekaj gramov ne-povretega sladkorja. Ta sladkor ublaži preostalo kislino in zaokroži okus. Stroka nima nič proti polsu-him vinom, če izvira nepovreti sladkor iz zelo zrelega grozolja. Kletar se je pač odločil, da bo zavestno ustavil alkoholno fermentacijo tik, predno se vrenje zaključí. Tako je zmanjšal alkoholno stopnjo in pri-dobil na sladkosti vina. Poznavalci vina bodo tudi sprejeli vino z ostan-kom sladkorja, če je bil letnik odli-čen in je bilo grozdje zelo sladko. Nerazumljivo pa je za porabnike vina, da so vina slabšega letnika, ko je bilo malo sončnih dni, z ostan-kom sladkorja. Sum, da je bil moštu sladkor dodan, je na mestu. Moja želja je, da bi odvrnil vinogradnike, ki se jim je posrečilo doseči s polsu-him vinom zelo visoko oceno ali celo zlato medaljo, od prekomernega dodajanja sladkorja v slabših leti-nah. Zakon o vinu dovoljuje dodati samo toliko sladkorja v mošt, da se doseže za to sorto normalna slad-kost. Ako se doda več sladkorja, je to opazno v okusu. Prevelika koli-čina alkohola na ekstraktno revnej-šim vinu izstopa v okusu in vino je neharmonično.

• Gastronomija nas uči, da se k normalnim jedem iz mesa, krom-pirja, zelenjave, postrže suho vi-no. Sladko vino pa le po sladici, najsi bo to potica ali druga peciva. Naša slovenska kuhinja sicer poz-na sladico, toda bolj ob praznič-ni prehrani. Zato potrebujemo sorazmerno majhno količino slad-kih vin. Zato, vinogradniki v Po-savju, ne dovolimo, da nas zapelje v »sladka« vina takšna moda, dr-zimo se tadicije, ta pa se brez po-sledic lahko spreminja le v pro-milih.

mag. JULIJ NEMANIČ

gospodinjski kotiček

Vlaganje v kis in sol

Metodo konzerviranja s kisom poznamo že zelo dolgo in še danes jo pogosto uporabljamo. V dovolj močni koncentraciji kisline mikro-organizmi nimajo življenjskih mož-nosti. Vložena zelenjava je zato pre-cej časa obstojna. Zaradi boljšega okusa ji dodajamo razne dišavnice, sol in sladkor pa delno tudi kot konzervansa. Zelenjava, konzervi-rana s hladnim kisom, je precej kisa-la in ni primerna za vsak okus. Če hočemo zelenjavo z bolj milim oku-som, jo vedno pastemiziramo ali vročo polnimo v kozarce. Starejši način priprave zelenjave za vlaganje je predhodno nasolje-vanje.

Pri tem zelenjava odda veliko lastnega soka in izgubi na svoji hra-nilni vrednosti. Prav tako ne sme-mo pri kuhanju zelenjavi dodajati sodo bikarbono, ker uniči vitamine. Primerno kisla zelenjava je cenjena zaradi svojega prijetnega, pikantne-ga okusa. Vzbuja tek in pospešuje prebavo težkih jedi. Mešane solate, vložene v kis, so v zimskem času nepogrešljivo dopolnilo obrokom. Kis, ki ostane v kozarcih, lahko za-radi prijetne arome uporabimo za sveže solate. Odišavljeni kis lahko pripravimo tudi sami precej časa pred konzerviranjem. Osnovna me-šanica začimb za odišavljeni kis vsebuje 15 g cimeto-ve skorje, 15 g muškata cveta, 8 g poprovi-h zrn in 8 celih klinčkov. Vse to zameša-mo v 2 l belega kisa. Po želji lahko dodamo še 2 ali 3 lovrove liste, malo nastrganega hrena in nekaj strokov česna. Mešanico začimb stremo na dno čistih steklenih in zalijemo z mrzlim kisom. Stekleni-ce neprodušno zapremo in jih vsaj mesec dni hranimo na hladnem me-stu. Enkrat tedensko jih dobro pre-tremo. Preden kis uporabimo, ga precedimo skozi gostu tkanino. Za pripravo mešane solate po-trebujemo 1 kg zelja, 1 kg kumar, 1 kg korenja, 1 kg zelenih paprik, 4 velike čebule, 1 l kisa, 2 l vode, 2 žlici soli, 1 žlico popra v zrnju, 2 žlički zmelte kumine in 3 žlice slad-korja. Vso zelenjavo očistimo in na-režemo na primerne rezine ali kocke. V manjši količini mešanice kisa in vode jo blanširamo pet minut, nato pa zdevamo v čiste, segrete ko-zarce in zalijemo s preostalo meša-nico vrelega kisa, vode in začimb. Kozarce takoj hermetično zapremo. HELENA MRZLIKAR

Posoja laserske plošče

NOVO MESTO — Novomeščan Miloš Zatežič si kot gradbenik že dve leti služi kruh v švicarskem Luzernu. Njegov konjiček je poslušanje dobre glasbe prek laserskih plošč. Sprva jih je kupoval na potovanjih po Nemčiji, Avstriji in Švici in ko se mu je v svoji zbirki nabralo kar zajetno število tako imenovanih CD plošč, se je domislil, da bi si uredil izposojevalnico.

Pred dnevi jo je res odprl na Partizanski cesti v Novem mestu. Izposojevalnico je imenoval Galant music. Odprta je vsak popoldan in v soboto dopoldan. V njej sedaj dela Milošev brat, Miloš pa skrbi, da na policah ne manjka najnovjših plošč, ki izidejo v najbolj znanih glasbenih hišah.

Podobno kot v video centrih si je »pri Milošu« mogoče izposoditi tudi CD player, od plošč pa je vse, kar se ta čas dobi v svetu klasične, roka in popa ter ostalih zvrsti glasbe. Člani dobe članske izkaznice, izposoja ene plošče je 30 dinarjev.

J. P.

Pouk še popoldne

Premalo denarja za rešitev prostorske stiske

METLIKA — V metliški osnovni šoli, ki velja s 680 učenci za največjo v Beli krajini, bo v prihajajočem šolskem letu 26 oddelkov, toliko kot lani. Lansko šolsko leto je bilo za Metličane zelo uspešno, saj je bil uspeh skoraj 99 odst., izboljšala pa se je tudi opremljenost šole z didaktičnimi pripomočki in ostalimi učili. V vzgojno-izobraževalnem delu so posvetili veliko pozornost posodabljanju učnovzgojnega in projektnega dela ter integriranega pouka. S tem bodo nadaljevali tudi v novem šolskem letu, ko bo imelo prednost posodabljanje izobraževalnega dela in delo s starši.

Kot je povedal ravnatelj Jože Mozežič, so med letošnjimi počinicami v šoli opravili več vzdrževalnih del, nakupili nekaj opreme, radi pa bi tudi preuredili kotlovnico na tekoče gorivo. Največ težav so imeli pri razporeditvi otrok v oddelke, saj bodo zaradi prostorske stiske morali imeti pouk v petih oddelkih popoldne, in sicer en 2. razred ter po dva oddelka 3. in 4. razreda.

Seveda so si v šoli v preteklem šolskem letu prizadevali, da bi ublažili prostorsko stisko, a prišli so le do idejnih rešitev za dozdavno šolskega posloplja, ni pa denarja za projekte in izvedbo. Že spomladi je bila vrednost razširitve ocenjena na 30 milijonov din, žal pa v šolstvu nasploh ni izgledov za investicije.

M. B.-J.

DOKUMENTI GOVORILJO — Gospod Aute Lampe (levo) in Wolfgang Langkau iz partnerskega mesta Langenhagen pri Hannoveru sta v misiji dobre volje tudi iz fotografskega arhiva Dolenjskega lista poskušala dobiti pravo predstavo o tem, kakšno škodo je vojna prizadela Novemu mestu in Dolenjski. (Foto: T. J.)

Obisk misije dobre volje

Prijatelji iz Langenhagna nas niso pozabili

NOVO MESTO — V začetku tedna sta Novo mesto obiskala Aute Lampe in Wolfgang Langkau iz Langenhagna. Gospod Lampe, sicer nemška kolesarska legenda in član SPD, je Novomeščanom in našim bralcem že dobro poznan, gospod Langkau pa je član CDU in poslanec v langenhagenski mestni skupščini. Tokrat sta obiskala Novo mesto z enim samim in jasnim namenom: ugotoviti, kakšno škodo je Novo mesto oziroma okolica utrpela med nedavno vojaško agresijo in kam bi usmerili pomoč, ki so jo prijatelji v partnerskem mestu Langenhagen sklenili zbirati. V ta namen so že odprli poseben račun v Kreissparkasse, vanjo pa se bodo stekala sredstva, ki jih bodo za to namenili mesto, posamezniki in organizacije. K zbiranju bodo povabili tudi slovensko društvo Krka iz Hannovera, svetovno znana langenhagenska godba z dirigentom Ernestom Muellerjem na čelu pa je sklenila prirediti v novomeškem koncert.

Na obisku pri Dolenjskem listu, kjer sta si omenjena gosta ogledala pisno in slikovno gradivo iz zadnje vojne, sta povedala, da je številne prijatelje, ki jih je Novo mesto pridobilo v Langenhagnu, v času agresije zelo skrbelo, kaj se dogaja v naših krajih. Zato sta se tudi podala na to, z nemškimi očmi gledano pogumno in tvegano pot na krizno območje, kamor po njihovih pojmih sodimo seveda tudi mi. Predstavniki novomeške občine so ju sprejeli z odprtimi rokami in jima že ponudili nekaj konkretnih programov, kamor bi lahko usmerili prijateljsko pomoč. Gre predvsem za pomoč družinam, ki so v vojni izgubile svojce ali bile kako drugače oškodovane, ter za pomoč bolnišnici.

T. J.

Za čisto in zdravo pitno vodo

Kar 90 odst. prebivalcev občine dobiva vodo iz javnih vodovodnih sistemov — Oporečni vaški vodovodi — Staro in dotrajano omrežje — Voda iz globin

NOVO MESTO — Od 333 naselij v novomeški občini jih pitno vodo iz javnega vodovoda dobiva 218 ali 86 odst. vseh; upošteva se število prebivalcev pa je ta odstotek še večji, saj se kar okoli 90 odst. prebivalcev novomeške občine oskrbuje s pitno vodo iz javnih vodovodov. Še vedno pa je več kot sto naselij v občini brez vodovoda, 29 vasi in zaselkov, v katerih živi okoli 2000 ljudi, pa dobiva vodo iz vaških vodovodov.

Prav s temi vaškimi vodovodi pa je precej težav, saj predstavljajo neprestan možen vir okužbe. Nazadnje so od 23 opravljenih bakterioloških analiz vzorcev iz teh vaških vodovodov ustrezali le

• V Komunalni so se odločili, da bodo za čim boljše preskrbo s kar se da kakovostno vodo namenili več denarja. Vendar je za to na voljo le denar od vodarine. Medtem ko je Komunalna še pred nekaj leti za svoje delovanje mimo cen storitev dobila kar 60 odst. potrebnega denarja, se je sedaj ta delež zmanjšal na borih 14 odst., in še to predvsem za gradnjo novih komunalnih objektov, medtem ko sta tako rekoč vse vzdrževanje in obnova odvisna od denarja, ki ga dobijo od svojih storitev.

trije, poleg tega pa so bili vzorci odvzeti v zelo ugodnih razmerah. Največji problem teh vaških vodovodov je, da tako rekoč nimajo vzdrževalca in da ni pravega in rednega nadzora nad njimi. Zato naj bi že pred leti te vodovode prevzela v upravljanje novomeška Komunalna, vendar jih take, sanitarno-tehnično neustrezne in pomanjkljive, ni hotela, denarja za njihovo sanacijo pa ni.

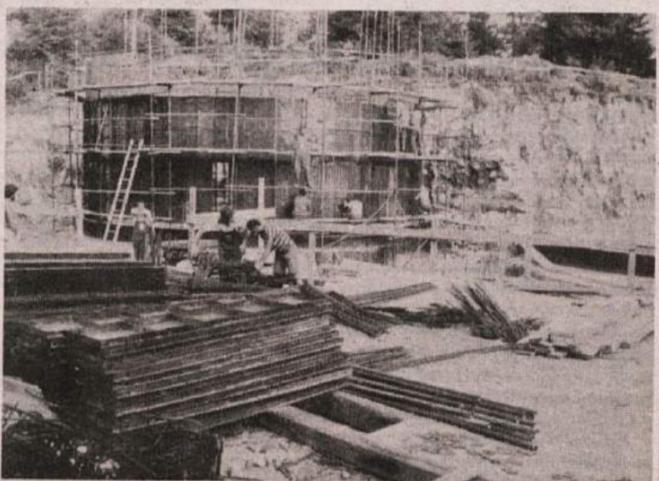
Glede tega je precej bolje z javnimi vodovodnimi sistemi, ki so v upravljanju novomeške Komunalne; teh je v občini 17 in v vseh razkužujejo vodo s plinskimi klorom, doziranje je avtomatsko in se samodejno uravnava glede na kakovost vode. Poleg tega Komunalna te sisteme redno in skrbno vzdržuje in vse dele, od zajetij preko cevododov, raztežilkov, usedalnikov, rezervarjev do hidrantov večkrat na leto izpirajo. Vsega tega ni mogoče narediti brez dodatnih stroškov, ne počnejo. Vendar kljub temu s kakovostjo vode v novomeški občini ne moremo biti zadovoljni. Po količini je je dovolj — sedaj je na voljo več kot

400 litrov na sekundo — vendar gre v glavnem za površinska zajetja na kraškem terenu in ta voda se ob večjih deževjih in hitrem taljenju snega rada kali. Zato so se v novomeški Komunalni že pred leti odločili za raziskave in iskanje globinske vode iz dolomitnih plasti, ki je čista in neoporečna. To iskanje je že od sedaj dalo lepe rezultate in danes je v novomeški občini že nekaj vodovodnih

sistemov, ki izkoriščajo to globinsko vodo, več raziskav pa še poteka.

Na kakovost vode v slabem pogledu pa vpliva tudi starost in dotrajano vodovodnih sistemov. Glede tega je stanje v novomeški občini dokaj slabo, saj je v povprečju vodovodno omrežje staro 26 let, skrajna »starostna meja« pa naj bi bila 36 let. Od okoli 600 km vodovodnega omrežja v občini je kakih 150 km že odpisnega, precej pa je še neustreznih azbestno-cementnih, tako imenovanih salonitnih cevi. Zaradi starosti omrežja je tudi vse več okvar — 600 do 700 na leto — kar tudi slabo vpliva na kakovost vode.

A. BARTELE

NAJVEČJI REZERVOAR — Nad Regrčo vasio, pri ruševinah cerkve sv. Roka, gradi novomeška Komunalna 1000-kubični rezervoar. To bo največji rezervoar v občini, hkrati pa je ta gradnja največja letošnja nalozba Komunalne, saj bo vsa zadeva stala 8,5 milijona dinarjev. Iz tega rezervoarja bodo s pitno vodo oskrbovali južni del Novega mesta, kjer živi 5.800 ljudi. Rezervoar pri sv. Roku naj bi bil zgrajen do konca leta. (Foto: A. B.)

Nova metliška pridobitev

Obnovljen in moderno opremljen Novotehni servis avtomobilov — Prodajalna končno na enem mestu

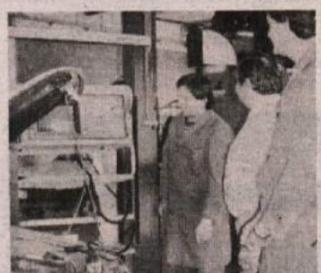
METLIKA — Konec preteklega tedna je Metlika postala bogatejša za prenovljen blagovno-servisni center Novotehne, kar je dobrodošla popostritev ponudbe ne le za Metliko, ampak tudi za vso Belo krajino. Kot je ob otvoritvi dejal glavni direktor Novotehne, Niko Galeša, s tem centrom izpolnjujejo svoj dolgoletni dolg do Bele krajine in lastnih delavcev. K odločitvi o obnovi servisa in odprtju blagovno-servisnega centra (servis bi v nasprotnem primeru morali zapreti) je po Galeševih besedah vplivala tudi dolgoletna pripadnost Beli krajini.

Direktor je pohvalil poslovni odnos projektanta Savaprotjektja iz Krškega in izvajalca Bgrada iz Črnomlja, ki jima je nalozba, vredno 10 milijonov din, uspelo dokončati ob pravem času. Poleg prenovljenega servisa za avtomobile Zastava in VW so odprli tudi nove prostore prodajalne, ki se je preselila s Trga svobode, oktobra pa naj bi začeli v novem centru prodajati tudi vozila VW, če bo komisija dala soglasje k prostoru. Vodja prodajalne Adlešič je povedal, da so novi prodajni prostori zanje velik uspeh, kajti prej so imeli skladišča po vsem mestu. Popostrili pa so tudi ponudbo.

Vodja servisa Milan Škabar je pohvalil enega najmodernejših servisov daleč naokrog, ki pa je bil obnove še kako potreben, saj prej v več kot dveh desetletjih, odkar je bil v Metliki, vanj skoraj niso vlagali. Delo bo sedaj veliko

lažje, saj je vse avtomatizirano, skoraj vsa oprema pa je nova: elektronski preizkuševalci zavor, stroj za demontažo gum, stroj za elektronsko uravnovežanje koles, za testiranje motorja, za optični pregled vozil, nove pa so tudi skoraj vse dvigalke.

M. B.-J.

NOVA OPREMA — Prve obiskovalce Novotehničnega blagovno-servisnega centra v Metliki je precej zanimalo, za kaj vse pri servisu avtomobilov uporabna nova oprema. (Foto: M. B.-J.)

So Drašiči res zapostavljeni

V KS Drašiči ni ne vodovoda ne trgovine

DRAŠIČI — V krajevni skupnosti Drašiči, ki šteje 380 prebivalcev in ima okoli 95 gospodinjstev, se že dalj časa čutijo zapostavljene. Pravijo, da od »družbe« niso dobili skorajda nič, če ne štejejo telefona, za katerega pa so morali, tako kot vsi ostali prebivalci metliške občine, sami ogromno prispevati. Nima jo vodovoda, ne trgovine, električna napetost je tako slaba, da imajo zaradi tega v Vidošičih in Železnikih vedno celo z gledanjem televizije in delovanjem pralnih strojev in zamrzovalnih skrinj. Problem s cestro, ki pelje skozi Drašiče in povezuje Slovenijo s Hrvaško, pa se vleče že leta. Sredi vasi je cesta tako zožena, da je normalen promet skorajda onemogočen in tega ozkega grla očitno nikakor ni moč odpraviti oziroma za to na metliški občini, pa morda še kje, ni prave volje.

Novomeška kronika

ŽUPAN — V naši telefonski rubriki nas je pokarala poslušalka, rekoč, naj enkrat že pustimo župana Dvornika pri miru in se lotimo koga drugega. Žal, ne moremo. Je že tako v vseh časih in režimih, da so veljaki bolj izpostavljeni opazovanju občanov, pa tudi novinarskim očem. Tokrat smo župana lahko opazovali na otvoritvi piva na Vindišerjevem vrtu. Očitno ga ni motila ne hrupna glasba do ene ponoči, ne obilica popivanja. Morda bi nekaj minut pred polnočjo celo dovolil civičkanje na novomeškem Glavnem trgu.

KRIZIŠČE — Na kandidskem križišču imamo že nekaj časa nov prometni režim. Odgovorni so poskrbeli, da avtomobili švigajo sem ter tja, pešci pa zaenkrat prečkajo križišča varno. Morda bodo pri Cestnem podjetju našli toliko barve, da bodo začrtali zebre, ali pa imajo prometni strokovnjaki morda kakšne drugače zamisli.

SEJEM — V poletnih mesecih je bilo na novomeškem Glavnem trgu kar precej mrtvila, ob čemer so bili verjetno še posebej srečni in veseli prebivalci starega mestnega jedra. Bili so dnevi, ko si parkirane avtomobile in pešce prešel na preste ene roke. Pa ni bila kriva le vojna, človek bi rekel, da ljudje ob teh plačah nimajo veliko želja, da bi pasli oči po izložbah. Pa ni tako. Suštarski sejem je spet napeljal pločnik, gostiče na trgu in trgovine.

Ena gospa je rekla, da so se na otvoritvi Dnevov piva še najbolje imeli novomeški Romi, saj je ansambel Slovenija za 2000 mark igral le njim.

Sprehod po Metliki

V DOBRIH, SOCIALISTIČNIH ČASIH so si Metličani privoščili kar dva oddelka glasbene šole: novomeškega in dolenjskega. Zdjaj so varčevalni trenutki, zato so pričeli odgovorni razmišljati o tem, da je dovolj šale in da je za vsaj dva oddelka glasbene šole, ki bi se odprli v letošnjem šolskem letu, še bodo dogovorili s za direktorja te šole, bo glasbe več, razprti pa manj, zadovoljni bodo otroci in starši, ki so do poslednjega prepričani, da bodo hodili zdaj iz metliške glasbene šole le še Bachi, Bethovni in Prokofjevi. »Red mora biti,« je rekel Čigjan in zlomil ženi roko.

LEPO BESEDO JE TREBA ZAPISATI o Komunalnem gospodarstvu, in sicer o skupini, ki skrbi za parke. Zanje se je vse urejeno tako, da človeku od veselja zaigra srce. Nehote se spomni časov, ko sta za metliške parke skrbel B. Tomc in Stezinar. Takrat je stala Metlika visoko med slovenskimi mesti in je dobivala celo plakete za urejenost.

NEMALO KMETOV JE NEZADOLJIVNIH z osemenjevalcem, ki po njihovih besedah prepredko prihaja k tescam na ljubzenske sestanke. Ko je gospodarjen, osemenjevalca ni, pa se ne gre govoriti, če so se pričeli kmetje zatekati k biokom. Ti so zanesljivejši od osemenjevalca, ki je namesto osemenjanja svetovni kmetom, naj gonečo se telico raje ubijajo. Kmetje radi povedo še to, da takšnega osemenjevalca ne potrebujejo, a kaže, da ima »umetni bik« zaščito pri občinskih oblasteh.

METLIŠKA OBČINSKA ADMINISTRACIJA je pričela z razprodajo stare občinske opreme. Mize in druga navklada, ki je v občinski stavbi odveč, bo našla svoj prostor in potrošnike v krajevnih skupnostih. Tam so uradovale doslej brez stolov, kar Omar, pisalnih strojev in podobnega, kar je dokaz, da se da v voljo narediti marsikaj. Za odvečno občinsko opremo so še ob pred kratkim sedeli tako imenovani tehnološki viški, ki so odšli v druge službe in visokimi odpravinami. Še bolj iznajetljivi pa so se invalidsko upokojili.

ČLOVEK BI SKLEPAL, da ima veterinarska služba posebno službo, ki skrbi za sprotno poviševanje cen storitev. Osebnostno delo veterinarja na terenu je vredno 2.400 dinarjev, kmetje pa z uslugami še niso zadovoljni. Prav želijo si zadržati se ne prakse, a so prepričani, da do nje ne bo prišlo še tako kmalu. »Kdo bo šel delat na svojo roko, ko pa so pod okriljem družbe zaščiteni in zavarovani bolj od kmetovskih medvedov,« komentirajo kmetje.

NOVA BRIZGALNA

OREŠJE — Gasilsko društvo 24. avgusta, ob 15. uri pripravljajo gasilsko plovilo, ob 17. uri bo pri nirske tekmovalne. Ob 17. uri bo pri gasilskem domu proslava in prevzem nove brizgalne. Prizadevnim gasilcem bodo podelili visoka odličja, priznanja in zahvale. Na koncu veselica z ansambelom Srce Slovenije.

Na vrsti divja smetišča in Obrh

V začetku avgusta so v metliški občini pričeli z javnimi deli — Sedaj dela 15 brezposelnih — Dobro opravljeno delo — Uredili naj bi še grajsko obzidje

METLIKA — V metliški občini so pripravili tri programe javnih del, in sicer sanacijo površin pod mestnim jedrom ob Obrhu v Metliki, sanacijo nedovoljenih odlagalšč odpadkov in sanacijo metliškega grajskega zidu. Medtem ko so s prvima dvema sanacijama že pričeli 1. avgusta, pa tretja še čaka na prioriteten vrstni red. Za vsa dela bi potrebovali 30 delavcev, za prva dva programa pa 20, odzvalo pa se jih je 15. Gre izključno za ljudi, ki so prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, ni pa nujno, da so to le nekvalificirani delavci, saj gre tudi za zahtevnejša dela. Tako sedaj delata tudi dve gradbeni tehnici in štirje zidarji.

V metliški občini je kar 50 divjih odlagalšč, na katerih je skoraj 1.300 prost. metrov odpadkov, za njihovo sanacijo pa bi morali porabiti 4.400 ur ročnega dela, 273 ur strojnega dela ter 445 ur prevozov s tovornjaki. To javno delo, ki ga sedaj opravljajo v metliški občini, pa je tesno povezano s programom trdih odpadkov v občini, ki ga bodo začeli uresničevati 1. septembra, ko bo Komunalna začela odvažati odpadke iz vseh krajevnih skupnosti.

Drugo javno delo, ki ga opravljajo, pa obsega sanitarni posek in zasaditev zemljišč pod starim mestnim jedrom od izvira Obrha do klavnice. Nekoč je bil tukaj urejen mestni park, ko pa se je zarasel in so ljudje tja odlagali tudi odpadke, so ga poskušali večkrat revitalizirati, a so bili neuspešni. Metličani predvidevajo, da bi v prihodnjih letih s

pomočjo vodnega gospodarstva postopoma revitalizirali tudi odsek Obrha v mestu. Samo z ureditvijo okolice Obrha pa ne bodo veliko dosegli, če ne bodo sanirali tudi grajskega obzidja nad izvirov potoka. Obzidje se je namreč na več mestih že porušilo, vzrok za propadanje pa so nereseni odtok meteoritnih voda, neurejena dvorišča in prostor pod gradom.

Pretekli teden so delavce, ki v metliški občini opravljajo javna dela, obiskali Milan Pavliha, svetovalec direktorja republiškega Zavoda za zaposlovanje, sicer zadolžen tudi za javna dela, ter Frane Smerdu in Stane Žagar iz novomeškega Zavoda za zaposlovanje. Bili so prijetno presenečeni nad doslej opravljenim delom. Kot je ob obisku dejal Milan Pavliha, gre pri javnih delih praviloma za časna dela, s katerimi

pa ne urejajo problemov brezposelnosti, ampak jih le ublažijo. Pri ljudeh pa se s tem vedno znova potrjuje miselnost, da so še vedno koristni in da niso pozabljeni.

M. BEZEK-JAKŠE

METLIKA DOBILA NOV PARK? — Precej truda so že vložili fantje, ki v okviru javnih del pod okriljem metliške Komunalne čistijo obrežje potoka Obrh. Odpravljajo so in še bodo veliko smeti, ki so jih pod grajsko obzidje zmetali nevestni Metličani ter posekali grmovje, zaradi katerega je nekdanji mestni park postal neprehodna džungla. (Foto: M. B.-J.)

STANOVANJA — Ob obravnavi osnutka novega pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev solidarnostnih stanovanj v črnomaljski občini so se člani izvršnega sveta precej lovili, kakšen naj bo ta pravilnik. Pa je eden od njih prišel na misel, naj bi povprašali za nasvete ljudi, ki so nekaj sodelovali v različnih komisijah za dodelitev tovrstnih stanovanj, saj so si nedvomno nabrali precej izkušenj. »No ja, pa jih povprašajmo, saj so še živi,« se je strinjal tudi predsednik.

OBCINA — Krajevna skupnost Doblje-Kanjarica bi rada kupila stavbo podružnične šole v Dobljah, ki sicer neusmiljeno propada. Kaj bodo z njo, še ne vedo, v Črnomlju pa ugibajo, ali ne bo to zameetek za novo občino v Dobljah. Vendar jim Črnomaljski tega koraka očitno ne bi zamerili, saj se že veselijo, da bi bil z novo občino rešen problem vsaj enega brezposelnega v črnomaljski občini.

MARKE — V črnomaljski občini razmišljajo v uvedbi občinskih obveznic in imajo že pripravljen osnutek odloka o tej zadevi. Obveznice bi sicer imele devizno klavzulo, nikakor pa se Črnomaljski ne morejo odločiti, po koliko naj bi bila marka. Naj bi veljal Markovičev, borzni ali črni tečaj? Tistim, ki bodo obveznice kupovali, bi najbolj ugaljal prvi, onim, ki jih bodo prodajali, pa zadnji kurz. Čež leta, ko bodo morali na občini vračati dolg, pa bodo želje seveda ravno obratne, če bo še vedno toliko različnih tečajev.

POMOČ KRVODAJALCEM

KOČEVJE — Občinski odbor Rdečega križa se otepa s pomanjkanjem denarja. Vsako leto ima dve krvodajalski akciji, po uspehu teh akcij pa so krvodajalci kočevske občine med najboljšimi v republiki. Vsako drugo leto slovesno podelijo priznanja krvodajalcem, ki so do takrat darovali ki 25 ali 50-krat. Letos za tako prireditev RK ni imel denarja, zato so za denarno pomoč pisno zaprosili 65 podjetij in zasebnih obrtnikov ter podjetnikov. Med tistimi, ki so na pismo že odgovorili, je največ prispeval Avto bum, in sicer 10.000 din, nato Oprema 5.000 din, Elektro 4.000 din, po 1.000 din pa še SDK, Hydrovod, Ljubljanska banka in Komunala. Nekatera družbena podjetja so se izgovorila, da zaradi raznih težav ne morejo nakazati denarja, dajejo pa svojim krvodajalcem razne ugodnosti, npr. dva dni dopusta, kot predvideva zvezni zakon, itd. Občinsko vodstvo RK se zavzema, da bi imeli krvodajalci na dan oddaje krvi le en prost dan, saj dva dneva pomenita za podjetja veliko breme.

VEČ LJUDI, MANJ PRAŠIČEV

KOČEVJE — Letošnji popis prebivalstva v občini Kočevje je bil zaključen 15. aprila. O njegovih rezultatih in ugotovitvah v občini še ni bilo razprave. Zvedeli pa smo nekaj podatkov, ki so gotovo zanimivi. Število prebivalcev v občini Kočevje se je v zadnjih 10 letih povečalo z 18.195 na 18.479 ali za 1,6 odst. V občini je poraslo tudi število stanovanj, in sicer s 6.057 na 6.759 ali za 11,6 odst. Stanovanj je več v vseh krajevnih skupnostih. Tudi gospodinjstev je več, prej 5.884, zdaj 6.267. Popisovalci so zabeležili 1.093 kmečkih gospodarstev. Podobnega podatka za leto 1981 ni. Število perutnine se je v zadnjih desetih letih povečalo s 17.258 na 18.699 ali za 8,35 odst., število govedi je poraslo s 1.332 na 1.632 ali za 22,50 odst. Najbolj se je povečalo število ovac, in sicer s 1.222 na 2.929 ali za 139,70 odst. Občutno je padlo število konj, in sicer z 232 na 158 ali za 31,90 odst., še bolj pa število prašičev — z 847 na 267 ali za 68,50 odst.

Trebanjske iveri

SMETIŠČA — Trebanjske so z republiškega zavoda za zaposlovanje pohvalili, da so pripravili zelo dober program javnih del. O čem takim lahko Novomeščani le sanjajo. Sicer morda ne zveni preveč ugledno in gosposko, če povemo, da so s pomočjo javnih del pri trebanjski Komunali spravili v red že veliko črnih smetišč. Verjetno imajo smeti tudi v kakšni metropoli, le da tam še niso skušali, kaj pomeni invazija škurkov na mesto.

NIČLA — Pojdimo se malo ugakarstvali Morda veste, kdo bi utegnil biti vpleten v spor ob nekem žalostnem dogodku, kjer ne sme manjkati slovenska zastava? Pogovor med nasprotujočima si stranema pa je potekal nekako takole: »Ti si navadna ničla!« »Naj sem, toda ust si ne dam zamašiti!« Nagrada bi lahko bila stara ali nova slovenska zastava, kakor komu ljube.

ODGOVORNOST — Ob zelo vročih poletnih dnevih je bilo na mirenskem bajerju veliko kopalcev. Vsi so se še zmeraj kopali na lastno odgovornost, tako kot pred letom ali še prej. In prav nič ne kaže, da se bo kaj zasukalo na bolje, saj mirenška krajevna skupnost za večji poseg nima denarja. Bi pa lahko našla kakšen dinar, da bi zagotovila večjo izdatnost in čistost vode v bajerju, menijo nekateri krajanj, ki se raje hodijo namakati v Sevnico in Šmarjske Toplice.

IZ NAŠIH OBČIN

SELITEV KNJIG — Zaradi vojne in selitve vojaštva so nekaj mesecev pred predvidenim rokom preselili knjige ribniške knjižnice iz doma J(L)A, kjer je knjižnica doslej gostovala, v Miklovo hišo. Naglica je bila potrebna tudi zato, ker so se bali zaplembe knjig, saj nekateri južne republike in JA ponekod plenijo vseprek. Pričakujejo, da bo ribniška knjižnica začela dobivati potrebno opremo (police itd.) te dni, montaža pa bo dokončana septembra, nakar bo knjižnica spet odprla. Na fotografiji: del preseljenih knjig v prvem nadstropju Miklovo hiše, kjer bodo novi prostori knjižnice. (Foto: Primc)

AGENCIJA BO MORALA ŽIVETI NA TRŽNIH OSNOVAH

ČRNO MELJ — Ko so v črnomaljski občini pripravljali predlog odloka o ustanovitvi agencije za razvoj, so, kot zatrjujejo, upoštevali pripombe, ki so jih pri obravnavi osnutka odloka dali delegati skupščine občine. Tudi sedaj na skupščini občine predlagajo ustanovitev javnega podjetja-agencije v obliki družbe z omejeno odgovornostjo v mešani lastnini. Skupščina občine ustanavlja agencijo, hkrati pa se lahko vključijo tudi drugi družabniki. Glede na vsebino dejavnosti je nujno, da je agencija ustanovljena kot javno podjetje, v katerem bo imela občina najmanj 51-odst. delež. Ob tem so na izvršnem svetu poudarili, da mora agencija težiti k tržnosti. Skupščina občine naj agenciji pomaga pri ustanovitvi, potem pa bo ta morala živeti na tržnih osnovah. Nikakor ne sme postati praksa, da bi ji skupščina občine tudi vnaprej dajala 51-odstotni delež za preživetje.

PROSLAVE NI BILO

LOŠKI POTOK — Za krajevni praznik so za 31. julij borci pripravili še posebno veliko svečanost pri spomeniku v Beli vodi, kjer je pred 50 leti padel prvi partizan na tem območju. To je bil Bojan Rogelj, student medicine iz Ljubljane. Proslava je sicer odpadla, a je delegacija borcev kljub temu položila vence in ikebano k spomeniku padlim in žrtvam fašističnega terorja na Hribu in v enec k spomeniku pobitim štirim učiteljem v Mrtalozu.

O renti nočejo ničesar slišati

Večini Trebanjcev še letos voda iz novega vira pri Radvanji vasi? — Za vodovod Temenica bi Grosupeljčani radi 100.000 nemških mark rente

TREBNJE — Iz šentpavelskega vodovoda dobiva vodo kar 11 krajevnih skupnosti v trebanjski občini. Toda ob daljšem deževju, predvsem pa ob nalihih je vodo iz tega vodovoda nemogoče prečistiti. Zatorej dobra polovica Trebanjcev, odvisnih od te vode, tolikanj bolj nestrpno pričakuje, da bi ji napeljali zdravno pitno vodo iz Radvanje vasi iz vodovodnega sistema Temenica. Zatika se, seveda, kje drugje kot pri denarju. Po avgustovskih cenah naj bi namreč celotna nalozba veljala več kot 17 milijonov din.

Iz novega vodnega vira, ki so mu z vrtno pred dvema letoma namerili zadostno izdatnost (40 do 45 litrov vode v sekundi) in neoporečnost, bi se pretežno (95-odstotno) napajali Trebanjci, dobilo pa bi jo tudi le nekaj vasi v grosupeljski in litjski občini. Ve se torej, katera občina bo morala najgloblje poseči v občinsko blagajno.

Trebanjci bi rabili še 14,5 milijona din, od tega 10 milijonov za cevovod, preostali denar pa bi porabili za telemetrijo, kot pravijo daljinskemu, samodejnemu vodenju sistema. Pri izgradnji črpalnice in transformatorja sta poleg občin sodelovali še območni vodni skupnosti Ljubljana — Sava in Dolenske. Za drugo fazo, to je gradnjo cevovoda pa je občinarjem le uspelo prepričati republikance, da navkljub spremeni zakonodaji, ki po novem omogoča le 30-odstotno sofinanciranje s povratnimi sredstvi iz republiškega proračuna za te namene, s posojili zagotovijo 60-odstotno pokritje nalozbe. Po merilih, ki so jih postavili v republiki, je namreč nalozba v vodovodni sistem Te-

Ribniški sejem bo 1. septembra

Le konec negotovosti

RIBNICA — Zaradi negotovih političnih in gospodarskih razmer je usoda tradicionalnega Ribiškega sejma dolgo časa visela v zraku. Sedaj negotovosti ni več. Turistično društvo Ribnica je na sestanku prejšnji četrtek sklenilo, da prireditev bo, v nedeljo, 1. septembra, če le ne bo prišlo vmes kaj res nepredvidenega.

Pomembnosti sejma se zavedajo gostinci, ki so obljubili, da bodo letošnjo prireditev še posebej podprli z različnimi akcijami, omembe vredna je tudi pomoč zasebnih firm, tako KVM, PAN in drugih ter Mercatorja, ki bo ob nekaterih priložnostih svojim kupcem prodajal srečke, katerih zrebanje bo na dan prireditev ob 15. uri. Sodelovanje in pomoč je obljubilo tudi obrtno združenje.

Sponsorstvo je pri naši prireditvi zelo pomembno, saj smo bili precej časa v negotovosti, ali se bomo zaradi pomanjkanja denarja sploh

• Kot običajno, bo promet skozi središče mesta v času sejma zaprt, za ta čas pa bo prestavljena tudi avtobusna postaja. Prireditev se bo pričela ob devetih dopoldne, ob 18. uri popoldne pa naj bi pričeli udeleženci svoje stojnice pospravljati. Zopora prometa bo trajala do 20. ure.

mogli lotiti organizacije, pravi predsednica Turističnega društva Ribnica, Vesna Lavrič. »Optimizem pa nam je vtilo tudi dejstvo, da nihče od tistih, ki smo jih zaprosili za pomoč, ni rekel ne in da so nam ostali zvesti skoraj vsi stalni gosti. Tako bodo tudi letos v živo prikazali izdelovanje svojih predmetov suhorobarji in predice, na ogled in naprodaj bodo še najrazličnejši izdelki ročne in umetne obrti. Prijave že prihajajo in jih bomo sprejemali do 22. avgusta, po možnosti pa bomo upoštevali tudi tiste, ki bodo prispele pozneje. Naša stojnica stane 1.800 din, sicer pa bomo prodajalcem zaračunavali 300 din po dolžinskem metru prodajnega prostora.«

Sejem bodo poživile še članice aktivna kmečkih žena, ki bodo za to priložnost pripravile pestro in okusno ponudbo domačega peciva, organizatorji pa upajo, da bodo na sejmu poleg nekaterih drugih kulturnih dogodanj, ki bodo spremljala prireditev, ponudili obiskovalcem tudi novo knjigo o Gallusu, če le bo do takrat natisnjena. T. J.

- Političnim vestem ne verjemi tako dolgo, dokler niso demantirane.
- Prepada se ne da preskočiti z dvema skokoma. (Ruski pregovor)

Ciril Pungartnik

V vrtcu vse dlje od normativov

Kljub za četrtno višji ceni za oskrbo v vrtcu, težav v črnomaljski VVO še ne bo konec — Izgubo so načrtovali — Vrtec je še vedno polno zaseden

ČRNO MELJ — V črnomaljski občini so se storitve v vrtcih nazadnje podražile 1. aprila in je razumljivo, da so v črnomaljskem vrtcu takoj, ko so zvedeli za sklep republiškega izvršnega sveta o valorizaciji prispevkov staršev za oskrbo otrok v vrtcih od 1. avgusta za 25 odst., občinski vladi predlagali povišanje cen. Seveda pa s to podražitvijo ne bodo mogli pokriti vseh stroškov, ki so se od aprila do julija letos povečali kar za 42 odst., v vrtcu pa so v prvi polovici leta »pridelali« še za dober milijon din primanjkljaja.

Pravzaprav so izgubo črnomaljskega vrtca tudi načrtovali, in sicer od 3 do 5 milijonov din do konca leta. Številke o polletni izgubi niso povsem realne, saj bi bile vsaj trikrat večje, če bi delo v vrtcu potekalo normalno, torej pod pogoji, ki so predpisani in še vedno veljajo za predšolsko vzgojo. Tako pa so začasno prenehali z vzdrževanjem vrtcev. Razvrednotili so vzgojnovarstvene programe, saj niso nabavljali didaktičnih materialov in drugih vzgojnih pripomočkov. Nimajo zalog živil, v drugem letošnjem trimesečju pa so, vsaj začasno, varčevali tudi pri prehrani. Uvedli so dva brezmesna dneva v tednu, po-

poldanske malice so bolj skromne. V vrtcu se zavedajo, da je to nedopustno in kot sami pravijo, bodo morali takoj zopet začeti s predpisanim prehranjevanjem otrok.

Ker so oblačila za dojenčke ter hišno perilo dotrajani, saj niso nabavljali že nekaj let, morajo starši sedaj za svoje otroke nositi perilo v vrtec, s čimer pa, vsaj tako zatrjujejo v vrtcu, jeseni ne smejo več nadaljevati. Ker so se kljub vsem prej omenjenim ukrepom denar-

• Od 1. avgusta bodo črnomaljski starši za svoje otroke plačevali v jaslih največ 2.666 din (prej 2.132 din), v vrtcu pa največ 2.064 din (prej 1.646 din). Povprečni prispevek staršev bo 1.231 din, najnižji pa 812 din. Na seji črnomaljskega izvršnega sveta je bilo slišati, da je vprašanje, kako bodo starši zmogli ta strošek. Res pa je, da je v vrtcu še vedno dovolj otrok in da jih starši praviloma ne odjavljajo.

Več porabili kot zaslužili

Kako je poslovalo črnomaljsko gospodarstvo

ČRNO MELJ — Že po prvih podatkih o gospodarjenju v prvem polletju letošnjega leta v črnomaljskih družbenih in zasebnih podjetjih je moč sklepati, da so nanj močno vplivale neprestane spremembe na vseh področjih našega življenja, zlasti še zaostrene politične razmere. Tako je črnomaljsko gospodarstvo v letošnjih šestih mesecih ustvarilo skoraj 890 milijonov din prihodkov, od tega 6,9 odst. podjetja v zasebni lasti.

2,3 odst. S primanjkljajem je poslovalo 8 podjetij v družbeni in 15 v zasebni lasti.

Žalostno je spoznanje, da upada industrijska proizvodnja, ki je v primerjavi z lanskim polletjem manjša za 14,6 odst. Manjša se predvsem proizvodnja reprodukcijskega materiala, medtem ko se je proizvodnja sredstev za delo povečala za dobrih 31 odst., blaga za potrošnjo pa za četrtno. V primerjavi z letošnjim majem se je proizvodnja junija povečala za 1,8 odst. Zmanjšujejo se tudi zaloge in predvsem število zaposlenih v družbenih podjetjih, in sicer kar za 11 odst.

Težave gospodarstva je čutili tudi v negospodarstvu. Čeprav so poskušali biti čimbolj varčni, so zavodi v občini »pridelali« več kot 13 milijonov din izgube. V večini primerov je vzrok za primanjkljaj v prenikih dotacijah. M. B.-J.

SKD se že pripravja na volitve

Evidentiranje kandidatov se začinja — O Drobniču naj ne odloča ulica — Fekete častni član — Dva nova odbora SKD — Slovenec naj sam poskrbi za ugled

OSILNICA — Pred kratkim je bil v Osilnici sestanek članov občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov Kočevje, krajevnega odbora SKD Osilnica, krajevnega odbora SKD Fara in predstavnikov iniciativnega odbora SKD iz Strug in Poljanske doline. Vodil ga je predsednik občinskega odbora Alojz Košir. Razpravljali so o aktualnih nalogah stranke v sedanjem obdobju.

Dogovorili so se, da bodo že zdaj evidentirali možne kandidate za odgovorne dolžnosti v občini in republiki. Pri lanskih volitvah so namreč zatajili, saj niso imeli dovolj primernih kandidatov, ker nekateri niso bili pripravljani prevzeti dolžnosti ali kandidirati zanje.

Krajevni odbor Fara je ob tej priložnosti sprejel za svojega častnega člana Žana Feketeja, ki je cerkvi v Fari daroval dva zvonova in cerkvi tudi že prej večkrat pomagal.

• O sporih v Demosu so menili, da je SDZ zablazela zaradi vojne in da ni najbolj pošteno zdaj to pretirano izkoriščati. Ne zdi se jim poštena zahteva po odstavitvi njihovega predsednika Peterleta, strinjajo pa se, da so potrebne zamenjave v nekaterih ministrstvih, posebno tistih, ki so odgovorna za zaposlovanje, gospodarstvo in bančništvo.

tiven. Poudarili pa so, da so pričakovali boljši časopis.

NE LE ZA ROME

KOČEVJE — Občinski odbor Rdečega križa Kočevje je v nedavni akciji zbral precej oblačil, ki jih je daljati tudi prebeglim vojakom. V akciji so zbrali več oblačil, kot so trenutne potrebe, z zbiranjem pa še nadaljujejo. V preteklih letih so bili pomoči v oblačilih potrebni samo Romi. Zaradi zelo globokega padca standarda in vedno več nezaposlenih v občini pa zdaj med prosilci take pomoči RK niso več samo Romi.

OPAZOVALCI NA RIBNIŠKEM OBMOČJU

RIBNICA — Mirovni opazovalci Evropske skupnosti so na križarjenju po Sloveniji prispele tudi do Ribnice. V tem kraju sicer ni bilo večjih vojaških spopadov in materialne škode. Žrtev vojne je bil vojak iz ribniške vojašnice. Obe strani sta v prvih dneh vojne »izmenjali« nekaj vozil. Opazovalci so bili gostje vojašnice narodnega heroja Mirka Bračiča in skupščine občine. Kaj so si zapisali v beležke in kakšen vtis so odnesli iz Ribnice, je ostalo skrivnost. Opazovalce pričakujejo v vojašnici v Ortneku, kjer je materialna škoda na vojaškem objektu znatno večja.

ne težave še nadaljevale, so se odločili tudi za reorganizacijo delovnih mest. Ukinili so 3 vodstvene naloge, prevzeli nekatera dela od Knjigovodskega centra ter odpustili dve delavki in pol, čeprav bi bile nujno potrebne tudi po minimalnih normativih.

Za večino teh ukrepov so se v vrtcu odločili začasno, v upanju, da se bodo razmere v drugi polovici leta izboljšale. Poudarjajo, da s takšnim delom in pod tako nemogočimi pogoji ne morejo več nadaljevati in še naprej kršiti osnovne dejavnike predšolske vzgoje.

M. B.-J.

• Kateri otrok nima razloga, da bi jokal zaradi svojih staršev? (Nietzsche)

Glede republiškega tožilca Drobniča so menili, da ne kaže zbirati podpisov v njegovo podporo, ne strinjajo pa se tudi z zbiranjem podpisov za njegovo odstavitev, kar nekateri počno. Tako bi odločala ulica. Oni pa menijo, naj tožilec s svojim delom dokaže, ali je dostojen za to dolžnost. Dokončno naj o tem odloča republiška skupščina. J. PRIMC

Že en sam naboj bi bil lahko usoden

Obisk članov evropske mirovne misije

RIBNICA — Delegacija evropske mirovne misije, v kateri sta bila tudi nemški diplomat in holandski visoki vojaški oficir, je pred kratkim obiskala vojašnico v Ortneku. Vojašnica je v času vojne utrpela precejšnjo škodo in mirovniki, ki sicer ne dajejo uradnih informacij, so po ogledu prizorišča vseeno spregovorili. Predvsem so bili začuden nad načinom napada, ki je bil z bojnimi sredstvi osredotočen na to malo vojašnico, kar s treh strani. Za rezervuarje, v katerih so bile ogromne količine pogonskega goriva, bi bil usoden že en sam izstrelak, in to je nasprotnikova stran vsekakor morala vedeti, še preden je na napad odgovorila z ognjem.

Prava sreča je bila, da v spopadu ni bilo ranjenih in mrtvih, še večja sreča pa je, da ni prišlo do prave ekološke katastrofe, ki bi lahko bila usodna za celo ribniško-kočevsko dolino. Člani misije, ki so si teren ogledali kot nevtralni opazovalci, se s predstavniki TO še niso pogovarjali, vsekakor pa jim bodo v kratkem poročali o svojih opažanjih. Ob koncu velja poudariti, da so pohvalno ocenili odnose med krajanj KS Velike Poljane in pripadniki JA ortneške vojašnice, ki jih niso skali niti vojni dogodki.

Voda, motna kot kava

BREŽICE — Ob tem, da Brežičane vznemirjajo dogodki na cerkljanskem letališču in okoli njega, je ljudem v teh vročih poletnih dneh precej poskočil puls zaradi nenevarno obarvane pitne vode. Nekateri je barva vode spominjala na čaj, druge na kavo, vsi pa so bili prepričani, da tako kalna voda ni primerna niti za pranje, kaj šele za uživanje. Telefoni na Kopolu (Komunalno in obrtno podjetje), ki ima na skrbi brežiški vodovod, so nekaj dni veselo brneli in ker ljudje niso dobili pravega odgovora, smo se pretekli četrtek napotili tja poizvedovat še mi.

Vodja vodovodne in kanalizacijske službe pri Kopolu, Miro Zlatič, nam je povedal, da so 13. avgusta prek brežiškega radia obvestili uporabnike vode iz brežiškega vodovoda, da je zaradi daljšega izpada električne energije 8. t.m. prišlo do padca pritiska v vodovodnem omrežju, zaradi česar je ob ponovnem vklopu črpalk prišlo do skalitve vode. Popasnili so še, da je voda zato motna in da jo je treba za kuhanje in pitje prekuhavati do preklica. Delavci Kopa so na hidrantih izpuščali vodo, da bi se motna voda čimprej iztekla iz omrežja, toda pri tem početju niso smeli hiteti, ker so domnevali, da bi se voda v primeru hkratnega izpusta vode iz več hidrantov lahko spet skalila. Brežičane je motilo predvsem to, da predolgo niso vedeli, kaj storiti, še manj pa so seveda vedeli, kje so vzroki za ta pojav. Kot kaže, tudi

strokovnjaki Kopa niso bili prepričani, ali so ugotovili pravi razlog za kalno vodo, saj so čakali še na rezultate analize vzorcev vode, ki jo je opravil Zavod za socialno medicino in higieno iz Novega mesta.

»Iz črpalnice Glogov brod priteče 140 litrov vode v sekundi, mi pa jo zaenkrat črpamo okrog 50 litrov, kar s starim vodnjakom v Brezini povsem zadošča za oskrbo okrog 17.000 prebivalcev z zdravo pitno vodo. Napajamo okrog 60 odstotkov brežiške občine, in sicer celotne krajevne skupnosti Dobova, Brežice in Sentlentar ter dela KS Arčiče in Kapele. Voda iz Glogovega broda spada med najboljše tki, stare vode in je sploh ne kloriramo.

• Kot nam je pretekli petek povedal vodja sektorja komunale pri Kopolu, Darko Ferlan, so analize brežiške vode pri pooblaščenem novomeškem zavodu pokazale, da sta bila samo dva vzorca kemično oporečna, zaradi nekoliko večje vsebnosti mangana in železa, medtem ko so vsi vzorci biološko neoporečni. Po mnenju šefa laboratorija tega zavoda, Fortune, taka stvar ne more škoditi zdravju. Dovolj bi bilo, če bi natočeno vodo pustili, da se usedlina umiri. Domnevajo, da se je voda skalila zaradi premikanja zemeljskih plasti, natančne vzroke pa bi lahko ugotovili le z namestitvijo ustreznih merilnih naprav.

Občasno pa kloriramo vodo iz Brezine. Že tretje leto vsak dan jemljemo poldrugi liter vode, ki jo potem mesečno analizirajo še v Inštitutu Jožef Štefan. Voda je biološko in kemično neoporečna. Podobno motna voda kot sedaj se je pojavila že lani za dva, tri dni. Naj povem, da vodo za tki, visoko cono kar trikrat prečrpavamo, to je za Mali Vrh oz. del KS Globoko, za KS Kapele pa prečrpavamo vodo dvakrat. In če zmanjka elektrike, je okoli 30 hiš brez vode. Vodni hram na Catežu s prostornino 500 m³ ne zadošča več, zato načrtujemo ob obstoječem še izgradnjo trikrat večjega rezervoarja,« je povedal Zlatič.

Mirko Zlatič

P. PERC

Sosedje imajo boljše merilce

V brežiški občini številni vaški vodovodi — 60 odst. porabnikov voda vseeno iz artiskega zajetja — V načrtu sodobnejši merilni način

BREŽICE — Pred časom, ko je prišlo do obstreljevanj okrog Brežic, je bil začasno neuporaben eden od lokalnih vodovodov v mestni okolici, ker je padel na cev del razstreljenega tanka. Toda jedro težav v zvezi z vodovodi v občini ni zarita tankovska cev.

Glavni problem je v tem, da je veliko vodovodov v lasti krajevnih ali vaških skupnosti. Pri takih vodovodih je težje stalno in strokovno nadzorovati kakovost vode, zato grečo brežiški komunalni načrti v to smer, da bi bilo lokalnih vodovodov v bodoče čim manj. Brežičani naj bi tako s studijo, ki skladno z naročilom nastaja postopno in obdeluje posamezne dele občine, sedanjih 44 lokalnih vodovodnih sistemov kako povezali v nekaj večjih.

Kar zadeva kakovost vode, v Brežicah načrte opirajo na predvidene globalne vrtime. Nekaj takih zajetij globoko pod površino so že naredili in tako imajo na voljo 230 litrov kakovostne vode v sekundi iz zajetja pod Arčičami. Izčrpajo je manj; iz tega zajetja oskrbujejo z vodo okrog 60 odst. prebivalcev, in to v večjih naseljih v občini.

V načrtih v zvezi z naložbami v vodoskrbo imajo Brežičani med drugim tudi vrtnje pri Catežu, koder naj bi dobili vodo tudi za potrebe Term. Komunalna bo v naslednjih letih predvidoma zamenjala deloma dotrajane cevi v Brežicah. Rada pa bi vodovodno omrežje v

občini tehnično posodobila. Medtem ko v nekaterih sosednjih občinah že imajo na vodovodih merilne instrumente s centralnim vodenjem, jih v brežiški še nimajo, zato bi jih radi vgradili. Na srečo med nujnimi naložbami ni več popravilo vodovoda na mostu čez Savo. Lanska poplava ga je poškodovala, vendar so ga že sanirali.

L. M.

O GOSPODARJENJU V POSAVJU

KRŠKO — Na razširjeni seji odbora GZS — območne zbornice Posavja so se med drugim seznanili s tekočimi gospodarskimi gibanji v Posavju in Sloveniji, obravnavali pa so tudi predloge zakonov o lastninskem preoblikovanju podjetij, o denacionalizaciji in o zadrugah.

STANARINE VIŠJE ZA 35 Odstotkov

BREŽICE — Na zadnji seji brežiškega izvršnega sveta so med drugim sklenili, da se s 1. avgustom povišajo stanarine za 35 odstotkov. Pri tem pa so ugotovili, da niti ta podražitev ne zagotavlja dovolj denarja za kritje enostavne reprodukcije, se pravi tekočega vzdrževanja stanovanjskega fonda itd. To pa ni le brežiški problem, saj se stanarine povsod spet vse bolj odmikajo od tki. ekonomskih stanarin.

OTROŠKI ŽIVŽAV NA BOHORICEVI

KRŠKO — Plesni studio Krško prireja v petek, 23. avgusta, od 16. do 22. ure Otroški živžav na Bohoricevi, priridev, na kateri bodo potekale družabne igre, razna tekmovanja, »pokaži, kaj znaš«, peklji bodo koruzo itd. Sodelovali bosta knjigarna in papirnica Opus s svojo ponudbo in otroška plesna skupina Divi.

Plesni studio Krško in njegov oddelek v naslednji sezoni baba v plesni vrtec, splošno plesno šolo, šolo za manekere ter tečaj družabnega in športnega plesa, klasičnega baleta, aerobike — plesne rekreacije, talnega akrobatskega rock'n'rolla, naučili se boste lahko tudi jazz dancea, stepa in house dancea. V te tečaj oz. te oblike vpisujejo vsak dan od 16. do 18. ure v knjigarni Opus na CK Ž 44, za razgovor pa se lahko domenite tudi po telefonu 0608 32-795.

(ZA)ZMERAJ ZAVRŽEN — Zaporozec ni nikoli posebej cenjen voz. Kako je bilo »za njegovega življenja« s tem, ki je na fotografiji, vedo tisti, ki so ga imeli v rokah. Lahko pa si mislito: ko je odpejal svoj zadnji meter, so ga postavili za cesto med Krškim in Brestanico in družbo kobilic, sonca in rje. Človek se zanj zmeni izjemoma. (Foto: L. M.)

»Korajža velja!«

SEVNICA — Navkljub deklarirani enakopravnosti spolov imajo ženske pri nas še precej težav, ko se pri opravljanju določenega dela oz.

NAJVEČ ZANIMANJA ZA GORSKA KOLESA — Kolesa lahko kupci kupijo na dva čeka tudi po katalogu, če trenutno ni ustreznega modela na zalogi. Pri gorskih kolesih, kakršna smo videli pri Travnovih, so se cene sukale od 6500 din pa tudi prek 11 tisočakov. Ivica in Stane (na sliki) razmišljata, kdaj bosta kos dozidavi delavnice s prodajalno, saj zdaj zasedata garažo in precej prostora v družinski hiši.

poklica srečujejo z nezaupanjem. Taka je tudi življenjska izkušnja Ivica Traven, ki ima od letošnjega aprila obrt za trgovino in servis koles v Florjanski ulici. Za obrt se je Ivica odločila, ko je spoznala, da se je navkljub 22 letom dela v eni večjih sevniških tovarn znašla »na prepihu«. Začela je tako rekoč iz nič.

»Korajža velja. Malo moraš biti neumen, da se tega lotiš. Vsekakor pa verjameš v rek, da kdor tvega, ta tudi profitira. Na neki način sem pripomogla, da se je odločil iti na svoje, v ustanovitev svoje firme, tudi neki dobro situiran gospod. Glasno je razmišljal, zakaj neki ne bi šlo tudi njemu, če pa gre kar dobro takim poslom nevarjeni ženski,« smeje pojasni Ivica.

Pravi, da ji je v veliko oporo mož Stane, vzdrževalec v sevniški klavnici, ki ima dovolj znanja in ročnih spretnosti, da teče v servisu vse tako, kot je treba. V nasprotnem Stane ne bi opravil izpitov za serviserja v ljubljanskem Rogu, kar je bil naslednji pogoj, da je ravno Sevničanica dobila pri Travnovih edini pooblaščen Rogov servis na Dolenjskem in v Posavju. Semkaj prihajajo po nova kolesa in zaradi popravila tudi iz Trbovlj. Poleti je generalno popravilo kolesa končano najpозneje v enem tednu, pozimi, ko je manjši pritisk, pa bi Stane to lahko opravil že v dnevu ali dveh. Prav zato svetuje, da se ljubitelji kolesarjenja, tega zdravega in cenenege načina rekreacije, raje odločijo za zimski termin generalnega servisa.

P. P.

DOBRA POSLUŠANOST

BREŽICE — S pomočjo učencev brežiške in krške srednje šole je brežiški radio izvedel v maju anketo med 400 naključno izbranimi anketiranci iz brežiške, krške, sevniške, šmarške in novomeške občine. Na osnovi prve ankete, ki ji bodo jeseni sledile še druge raziskave poslušalnosti in tržišča, pa tudi glede na dosedanje izkušnje oz. odzivnost poslušalcev na oddaje iz govornega in glasbenega programa, ocenjujejo, da poslušal brežiški radio občasno okrog 100.000 poslušalcev.

- Nihče ne more biti sodnik v svoji lastni zadevi. (Sirus)
- Zloraba najboljšega je najhujša. (Latinski pregovor)

Varčujejo že tudi pri surovinah

Vse več inovacij oz. tehničnih izboljšav v sevniški Kopitarni

SEVNICA — »Zaradi zmanjšanja povpraševanja po nekaterih naših izdelkih, zlasti kopitih, se je zdaj pokazalo, da imamo v tovarni približno polovico strojev odveč. Torej ne gre za zastarele, odslužene, pač pa za specialne stroje. Poskusili smo jih prodati, a ni bilo pravega odziva, ker pa ti stroji še zdaj niso za staro železo, jih skušamo prirediti za druge proizvodne operacije,« je povedal Anton Vintar, ki je v sevniški M-Kopitarni zadolžen za razvoj novih programov in za racionalizacijo.

Njegova ekipa, ki ni omejena le na konstruktorja Marka Miheva, ampak ima še kar nekaj delavcev, ki razmišljajo, kako bi tovarni prihranili kakšen dinar, seveda ne z velikimi naložbami, marveč predvsem z boljšim izkoriščanjem surovin in repromaterialov. Tako so v Kopitarni doslej premajhne kose lesa pokurili v kotlovnici, zdaj pa jih uporabijo za pregibni podplat, ki je na pregibu sestavljen iz dveh različnih kosov lesa. »Za linijo vzdolžnega spajanja lesa smo usposobili stare rezkalne stroje, izdelali vpenjalno napravo in stiskalnico. Kupili smo samo rezkalni glavi in napravo za nanos lepila. To nas je stalo 67.590 din. V treh mesecih pa smo sestavili 13.586 parov elementov, kar nadomešča 90 m³ suhega lesa v vrednosti 471.960 din,« pravi Vintar.

Iz obrata kopit v obrat plastike so prestavili predstružni stroj, s čimer do-

segajo čiste ostružke, brez primesi lesa, znebili pa so se zagat z vlago v ostružkih, ki se je nabirala v transportnih ce-

Anton Vintar: »Letos je prispelo 6 prijav za tehnične izboljšave. Tri smo že nagradili, preostale so še v postopku.«

vega zanimanja. Po novem spada Koprivnica med tki. demografsko ogrožena območja, od tega pa se nadejajo najmanj tega, da bo osnovna šola ostala v kraju kljub nekaj težavam s popolnjenjem oddelkov v zadnjih letih. Ne-

veh. Na ta način so izboljšali kakovost plastičnih poizdelkov.

V Kopitarni so njeni inovatorji izdelali tudi napravo, s pomočjo katere odkrivajo napake v usnju pred sekanjem. S tem preprečijo izmet gotove butve. V primerjavi z vrednostjo izmeta je porabljen čas za odkrivanje napak skoroda zanemarljiv. Omenjena naprava je stala 19.324 din, podobna iz uvoza, torej za dragocene devize, pa bi Kopitarni pobrala 143.000 »deviznih« dinarjev.

P. P.

17.000 PAROV NAPENJAČEV

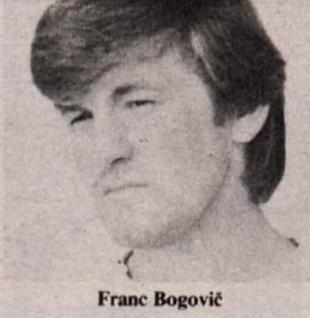
SEVNICA — V sevniški M-Kopitarni bodo avgusta izdelali okoli 8800 parov obutve s pregibnimi podplati, 1400 parov s plutovinastimi podplati, 1600 parov sandalet z lesenimi podplati, 240 parov obutve za masažo nog, 430 parov flexa in 1100 parov obutve z nepregibnimi podplati. Med drugim bodo izdelali še 3800 polietilenskih polizdelkov, 4800 parov kopit, 17.000 parov napenjačev, 30.500 parov polizdelkov itd.

kdaj je bilo v razredih tudi od 30 do 35 učencev, Koprivničani pa so prepričani, da bo imel Andrej Kolar, ravnatelj njihove šole, katere krajinj ne bi pustili odvezti za noben denar, spet kmalu

• S krajevnim samoprispevkom, udarniškim delom ter še prispevkom po okrog 1000 DEM na gospodinjstvo v dinarski protivrednosti so v KS Koprivnica posodobili cestne odseke Veliki Kamen — Črete, Koprivnica — Leskovec, Koprivnica — Prevole, Veliki Kamen — Mrčna sela ter odsek Šikovec in odsek Zajčji kot. Najbolj problematična ostaja lokalna cesta Veliki Kamen — Lokve — Brestanica, ki je asfaltirana le iz brestaniškega konca. V KS pa načrtujejo preplastitev ceste skozi Veliki Kamen, ureditev pločnika od avtobusnega postajališča do šole, izgradnjo hidrantnega omrežja, ki bo v veliki pomoč prizadevanjem gasilcem pri njihovih intervencijah, ter zunanjo osvetlitev cerkve v Koprivnici.

polno šolo, saj se vse več mladih družin naseljuje v teh lepih krajih.

Naposled so se zaradi tega, ker tod vidijo svojo prihodnost, ob zadnjem samoprispevku odločili, da 40 odstot-

Franc Bogovič

kov zbranega denarja porabijo za gradnjo vrtca-ob šoli. Vrtec je resda pod streho, zmanjkalo pa je denarja za opremo in še marsikaj.

P. PERC

Krške novice

ZASTAVA — Nedeljske dirke ekstrap nacionalnega razreda speedwayistov v Prelogu so se udeležili tudi Krčani. Ker je bila večina tekmovalcev in mehanikov med zadnjo vojno pri teritorialcih, jih še toliko bolj moti jugoslovanska zastava. Dogovorili so se, da v Prelogu ne nastopijo, če bo visela tam. K sreči ni bilo tovrstnih zapletov, pač pa je neurje z močnim dežjem preprečilo dirko.

VZDRŽEVALCI — Krajani, ki so si sami zgradili vodovode in jih sami tudi vzdržujejo, se stežka odločajo za predajo vodovodov v upravljanje Kostaku, saj praksa kaže, da to praviloma pomeni dražjo vodo. Tam, kjer imajo vodovodni odbori navdušence in strokovnjake v osebi, kot je to na primer Karel Vrtovec v Koprivnici na Kozjanskem, so ljudje evencine zadovoljni. Toda kaj bo z vodo, če bodo taki posamezniki »izpregli«, Kostak pa bi rekel: ne, hvala za tako sodelovanje!

DALJNOVOD — Organi za notranje zadeve imajo zelo težko delo pri iskanju saboterjev, diverzantov, teroristov ali karkoli bi že imenovali tiste osebe, ki podlo podtikajo eksploziv, predvsem pod daljnovode v Posavju. V nedeljo je padel daljnovod blizu Velikega Podloga. V nekaj nohrih časih seveda se ne bi smel nihče čuditi, če ga ponoči na poti z avtom tudi večkrat zaustavi patrila milice. Nasprotno, prej bi pričakovali, da se bodo ljudje samozasčno obnašali, saj je brez sodelovanja krajanov policija slabše učinkovita. Naprimo torej oči in ušesa, zaradi nas smih je to vredno storiti!

Sevniški paberki

MAJOR — Kompozicija 26 vagonov z opremo in orožjem JA iz Ribnice je od sobotnega popoldneva stoji na sevniški železniški postaji (redakcija tega besedila smo zaključili v torek jutraj!) in čaka na nadaljevanje poti proti Bosni in Hercegovini. Čakanje v vročini ni bilo prijeto miniv za spremljevalce v dveh potniških vagonih. Morda je zaradi silne vročine ali pa prevelikih količin zaužitih tekočin zoper hudo žejo nekoliko »zakuhal« tudi neki major JA, ki je prišel prometnika vprašati, kdaj bo vlak vendarle krenil. Ne da bi ga kdo zanj prosil, je major začel z »MPV obokom«. Udirhal je čez slovensko predobsto in vlado, trdil, da vojaki JA niso prvostreljali in da bomo za njimi še jokali. Prometnik ni ostal dolžan majorju, čeprav je nekaj strahospoštovanja vival avtomat, ki je politikomisarju opletal po životu.

BREZPOSELNI — Od desetih prijaviteljnih brezposlenih s sevniškega zavoda za zaposlovanje je na obranje hmelja prišel le eden. Za druge je bil nedeljski dan verjetno pretopel za obranje hmelja in ravno pravišen za namakanje v bazenu.

HITROST — Tekmovalci na sobotnem triatlonu Lisca 91 so spet polvihali organizatorje prireditve. Spremenjena se jim za tek, v hladu doline Sevnice, se jim ni zdelo preveč monotono. Še zlasti pa je bila vsem všeč nagla računalniška obdelava podatkov, kar je imel na skrbi KIN-PIC d.o.o. Bilten so dobili v roke že dobre četrte ure po tekmi, medtem ko so organizatorji predzadnjega triatlona iz Kamnika prinesli biltenne šele na sevniški triatlon.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 23. VIII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.45 in 15.45 — 1.10
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
10.00 IDEJ ZA NARAVOSLOVCE
ELIZABETIN DVOR, slovaška nadalj., 5/6
10.35 VIDEO STRANI
16.00 VIDEO STRANI
16.10 EP VIDEO STRANI
16.15 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK, ponovitev
DRUGA GODBA
18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK
NEVARNI ZALIV, kanadska nadalj., 10/20
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
19.55 ZRCALO TEDNA
20.15 FESTIVALI SVETA, avstral. dok. serija, 6/12
20.45 PARALAKSA, nizozemska dok. serija, 7/13
21.10 VRTINEC, angl. nadalj., 2/6
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.20 SOVA:
PRI HUXTABLOVIH, 4. epizoda amer. naniz.
ZANKA, amer. film
DRAŽLJIVO, 3. oddaja franc. erotičnega programa
1.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 16.55 EP v plavanju — 18.25 Satelitski programi — 19.00 Domači ansambli: ansambel Marenka (ponovitev) — 19.30 Dnevnik ZDF — 20.00 Koncert komornega orkestra iz Minska (1. del) — 20.45 Otvoritev SP v atletiki (posnetek iz Tokia) — 23.00 Yutel

HTV 1

8.40 TV koledar — 8.50 Informativni program — 12.15 Naši likovni umetniki — 12.45 Dom brez doma — 13.15 Igrani film — 14.50 TV koledar — 15.00 Informativni program — 15.30 Hišni ljubljenci (angl. naniz.) — 15.55 Risanka — 16.20 Neverjetni volonteri — 17.55 Dokumentarni program — 18.45 Ah, te majhne razlike (angl. humor. naniz.) — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.05 Posebna oddaja — 21.05 Nesveti zakon (amer. film) — 22.45 Dnevnik 2 — 23.15 Ekran brez okvira — 0.45 TV izbor

SOBOTA, 24. VIII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.10 in 15.05 — 2.10 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.10 RADOVEDNI TAČEK
9.40 ALF
10.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.10 VEČERNI GOST: DR. ANTON TRSTENJAK
12.00 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 VITEZI OKROGLE MIZE, amer. film
17.20 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.35 MIZA, ponovitev angl. dok. oddaje
19.05 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.15 UTRIP
20.30 ZREBANJE 3 X 3
20.35 MELODIJE MORJA IN SONCA, 2. del
21.45 SOVA:
NA ZDRAVJE!, amer. naniz., 26/30
22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.30 SOVA:
VOJNA IN SPOMIN, amer. nadalj., 7/12
EMMANUELLE I, franc. film
2.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

8.55 SP v atletiki (prenos) — 14.30 SP v veslanju — 16.55 EP v plavanju — 18.25 Satelitski programi — 19.05 Murphy Dnevnik BG — 20.15 Filmske uspešnice: SP v atletiki (posnetek) — 23.50 Yutel

HTV 1

8.20 TV koledar — 8.30 Informativni program — 9.45 Vesela sobota — 10.45 Informativni program — 11.45 Vrtoglavlja (italj. nadalj.) — 12.45 Hobotnica Babica — 14.20 Ciklus filmov Nikole Čuš — 15.00 Informativni program — 15.30 Plaža želja (amer. film) — 17.15 Informativni program — 17.45 Narodna

glasba — 18.15 TV razstava — 18.25 Mesečev zaliv (angl. nadalj., 5/6) — 18.55 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.05 Posebna oddaja — 21.05 Igrani film — 22.40 Prisrčno vaši — 23.25 Dnevnik 2 — 23.55 Sportna poročila — 0.00 Fluid (magazin pop kulture) — 0.45 TV izbor

NEDELJA, 25. VIII.

SLOVENIJA 1

9.05 — 12.10 in 14.15 — 23.55
TELETEKST
9.20 VIDEO STRANI
9.30 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV ŽAV
NEVARNI ZALIV, kanadska nadalj., 10/20
10.50 V ZNAMENJU ZVEZD: KOZOROG, nemška dok. serija, 7/12
11.20 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBEL PREROD
11.50 SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK
12.00 VIDEO STRANI
14.30 VIDEO STRANI
14.40 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MLADA BESS, amer. film
18.55 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 MALI OGLASI, TV naniz.
20.40 EPP
20.45 ZDRAVO
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
POLNA HIŠA, amer. naniz., 10/22
FAVORITE SON, amer. nadalj., 1/5
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

7.55 SP v atletiki (prenos iz Tokia) — 13.45 F-1 za VN Belgije — 16.00 SP v veslanju — 16.55 EP v plavanju — 18.25 EP v vaterpolu — 19.30 Dnevnik HTV — 20.00 Svet narave: Zakaj psi ne marajo čilija, nekaterim pa je všeč zelo pekoče (angl. poljudnoznan. serija, 4/6) — 20.50 Ciklus filmov Jirija Menzla: Sijajni fantje s kamerami (češkoslovaški film) — 22.15 F-1 za VN Belgije (posnetek) — 22.55 SP v atletiki (posnetek) — 0.45 Yutel

HTV 1

9.30 Poročila — 9.35 TV koledar — 9.45 Nedeljsko dopolnje — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 13.05 Serijski film — 14.00 Družinski magazin — 17.00 Igrani film — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Dramski program — 21.05 Dokumentarna oddaja — 22.00 Dnevnik 2 — 22.20 Športni pregled — 22.50 Glasbena oddaja — 23.50 Poročila

PONEDELJEK, 26. VIII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.10 in 14.40 — 24.00 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.00 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 ZDRAVO, ponovitev
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK, ponovitev
UTRIP, ZRCALO TEDNA
18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 B. Cavazza: TRINASTICA, drama TV Slovenija
21.35 TU NAJ OSTANE PRAGOZD, dok. oddaja
22.10 DNEVNIK 3
22.30 SOVA:
SIMPSONOVI, amer. animirana naniz., 13/13
FAVORITE SON, amer. nadalj., 2/5
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

8.25 SP v atletiki — 18.30 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik KP — 20.00 Studio Ljubljana — 21.00 Po sledah napredka — 21.30 Rezervirano za kancano — 22.15 SP v atletiki (posnetek) — 0.15 Yutel

HTV 1

9.30 Poročila — 9.35 TV koledar — 9.45 Izobraževalna oddaja — 10.05 Otroški program — 10.45 Poletni program — 14.45 Poročila — 14.50 TV koledar — 15.00 Prezrli ste, pogledite — 17.40 Otroški program — 18.15 Hrvaška danes — 18.45 Prometni orkester — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Češka drama — 21.10 Zunanja politika — 21.40 Dnevnik 2 — 22.00 Kinoteka — 23.40 Poročila

TOREK, 27. VIII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.10 in 16.00 — 23.45 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, pogovitev
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.00 VIDEO STRANI
16.15 VIDEO STRANI
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 V SENCİ SMRTI, amer. nadalj., 2/4
20.50 SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK
21.00 EVROPSKI TURISTIČNI KAŽI-POT
21.30 A. Lajovic: ŠEST PESMI
21.50 DNEVNIK 3, VREME
22.05 SOVA:
PUJSOVI DOSJEJI, angl. naniz., 13/14
FAVORITE SON, amer. nadalj., 3/5
RESNA GLASBA
23.35 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

8.55 SP v atletiki — 18.00 Satelitski programi — 19.00 Naši pevski zbori — 19.30 Dnevnik SA — 20.00 Studio 2 Koper — 21.00 Zrebanje lota — 21.05 Umetniški večer: Prva ljubezen (angl. film) — 22.35 SP v atletiki (posnetek) — 0.35 Yutel

HTV 1

9.30 Poročila — 9.35 TV koledar — 9.45 Izobraževalna oddaja — 10.05 Otroški program — 10.45 Poletni program — 14.45 Poročila — 14.50 TV koledar — 15.00 Prezrli ste, pogledite — 17.40 Otroški program — 18.15 Hrvaška danes — 18.45 Preteklost v sedanjosti — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Serijski film — 21.00 Zrebanje lota — 21.05 Kontaktna oddaja — 22.05 Dnevnik 2 — 22.25 Kino klub — 23.55 Poročila

SREDA, 28. VIII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.40 in 16.00 — 0.10 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIVŽAV
9.50 V SENCİ SMRTI, amer. nadalj., 2/4
16.15 VIDEO STRANI
16.30 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 KLUB KLOBUK NA POČITNICA
18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 FILM TEDNA
FRANCES, amer. film
22.20 DNEVNIK 3, VREME
22.40 SOVA:
ALF, amer. naniz.
FAVORITE SON, amer. nadalj., 4/5
JAZZ, BLUES...

SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi — 19.00 Alpe-Jadran — 19.30 Dnevnik — 20.00 Postavitve opere — 21.30 Športni film — 22.00 Yutel

ČETRTEK, 29. VIII.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.00 in 16.30 — 0.30 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
10.50 VIDEO STRANI
16.45 VIDEO STRANI
17.00 SOVA, ponovitev
17.55 POSLOVNE INFORMACIJE
18.00 DNEVNIK 1
18.05 MOZAIK
PO SLEDEH NAPREDKA
18.35 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 MOŽ, KI JE STANOVAL V RITZJU, amer. nadalj., 1/4
20.55 SOVA:
SAMO BEDAKI IN KONJI, 6. del angl. naniz.
21.50 DNEVNIK 3, VREME
22.05 SOVA:
FAVORITE SON, amer. nadalj., 5/5
POLNOČNI KLICI, amer. naniz., 19/21
0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

8.55 SP v atletiki — 18.30 Satelitski programi — 19.30 Dnevnik RAI — 20.00 Studio Ljubljana — 21.30 Svetilo (angl. dok. oddaja) — 21.30 Mali koncert

V ČAST 500-LETNICE KAPITLJA: Hladnikova Slavnostna maša

To polurno orkestralno skladbo skladatelja Ignacija Hladnika bo maja 1992 izvedel novomeški simfonični orkester v kapitljski cerkvi — Vaje že septembra

NOVO MESTO — V novomeški simfonični orkester se je to poletje vključilo 12 novih instrumentalistov, tako da šteje že okoli 70 članov. Z novinci so se okrepila predvsem godalno, tolkalno in pihalno »kribo« orkestra, vendar pa popolnjevanje še ni končano. Ponujajo se novi kandidati, največ iz vrst nekdanjih učencev Glasbene šole Marjana Kozine, tisti, ki še študirajo na srednji glasbeni šoli ali na akademiji za glasbo ali pa so študije že končali.

Orkester bo začel z delom za novo sezono septembra. Program je vsebinsko že določen, kar pomeni, da med početnicami nisem preveč počival, pravi dirigent Zdravko Hribar. Orkester namo vključuje v svoj program izvajanje del novomeških glasbenih ustvarjalcev. Kot prvi je izbral Ignacija Hladnika, katerega precejšen del skladateljske zapuščine hrani Studijska knjižnica Mirna Jarca. Zaenkrat bomo poskusili našudirati njegovo Slavnostno mašo, napisano na latinsko vsebino. Skladba je kot nalašč za našo orkestralno zasedbo. To Hladnikovo delo bi izvedli maja prihodnje leto v novomeški kapitljski cerkvi in to bi bila ena uvodnih prireditvev ob praznovanju 500-letnice Kapitulja.

Ob Slavnostni maši, ki zahteva posebne in skrbne priprave, predvsem pa veliko ur vaj in sploh trdega dela, saj skladba v orkestralni izvedbi traja kar pol ure, pa bo orkester našudiral še skladbe za reden koncert in pred novim letom nastopil na celovečerni prireditvi. Bo tudi več gostoval kot zdaj, in to največ na Dolenjskem možnosti pa se ponujajo tudi od drugod v Sloveniji. S primernimi skladbami je trenutno dobro oskrbljen, je pa do notne literature

za simfonične orkestre težko priti. Kot pravi Zdravko Hribar, je prišel novomeški orkester do takšne literature, zlasti za lažje kompozicije, precej po zaslugi sodelovanja novomeške glasbene šole s takšno šolo v Langenhagnu, nemškem mestom, ki je pobrateno z Novim mestom.

Precejšen in do zdaj še ne rešen problem za orkester so stroški. Čeprav delajo vsi člani orkestra z dirigentom vred brezplačno, volontersko, vseeno nastajajo stroški, ki se jim ne morejo izogniti, nimajo pa jih s čim plačati. Veliki stroški so že z nabavo in razmnoževanjem not za člane orkestra, pa za potovanje na gostovanje ipd. Za zdaj pa dobivamo za vse leto letno le 40.000 dinarjev in to je komaj toliko, da bi, denimo, lahko plačali pot v Krško in nazaj, oziroma bi komaj zadostovalo za nabavo ene partiture v desetih izvodih. Že ta ugotovitev dovolj jasno pove, da si orkester s tisto dotacijo res ne more kaj prida pomagati, kaj šele, da bi npr. plačal potne stroške svojim številnim članom, ki se v Novo mesto vozijo na vaje od drugod. Kaže, da bomo zaenkrat še morali zdržati v neraznih razmerah, bo pa čedalje glasnejše vprašanje, doklej bomo še lahko, prizadeto razgrinja orkestru težave njegov dirigent Hribar.

I. ZORAN

PAVLENIČEV NASTOP

OTOČEC — Novomeški kitarist Dušan Pavlenič, sicer učitelj glasbe na Glasbeni šoli Marjana Kozine, bo imel jutri, v petek, 23. avgusta, v Lovski sobi hotela Grad Otočec celovečerni solistični koncert. Prireditvev se bo začela ob 20.30, po njej bo v gradu pokušana vin Movia iz Goriških Brd.

Svarilo pred uničenjem

Goran Horvat razstavlja v Smeltu — Sveto pismo z njegovimi upodobitvami

V galeriji Smelt v Ljubljani je akademik dr. Emilijan Cevc 12. avgusta odprl 40. samostojno razstavo slikarja Gorana Horvata iz Rečice ob Savinji in avtorja predstavil kot ustvarjalca, ki mu je »realna samo fantastična nerealnost«. Hkrati je ravnatelj Cankarjeve založbe Janez Stanič predstavil knjigo Sveto pismo — stara zaveza, v kateri je Goran Horvat ob kratkih tekstih objavil 127 upodobitev Biblije. Slednje so vzete iz njegovega enkratnega opusa, ko je v zadnjih treh letih strnil celotno Sveto pismo v 300 velikih podob.

V Smeltu, kjer je pred 10 leti začel delati kot diplomirani strojni inženir, se je Goran Horvat tokrat

predstavil s 17 velikimi olji na platnu iz 1990. Ves ta čas je danes 36-letni umetnik nenehno iskal, ustvarjal in buril naše videnje sveta z izredno fantastiko, ki pa je vedno hkrati tudi odraz aktualnosti naše bivanja. Z dostikrat kar grozljivimi prispodobami njegove slike svarijo pred končnim uničenjem, popeljejo pa nas tudi v svet atomov, Danteja, Shakespeara, pa tudi v domačijska tihožitja in v druge, navznoter zaokrožene slikarske cikluse.

Z ustvarjalnostjo, kakršni med slovenskimi upodablajočimi umetniki ne najdemo primere (razen pri njegovem očetu Jožetu Horvatu-Jaklju), se Goran Horvat razdaja slikarstvu in ustvarjanju še naprej in s takim iskalskim gonom, da ga ni mogoče prav nikamor ukalupiti. Kdo bi tudi sicer mogel napovedati pota skritih sil v vulkanu? Od mladega Horvata zato v resnici še veliko pričakujemo.

Razstava v Smeltu bo odprta do 6. septembra.

TONE GOŠNIK

Snažilki kar 1.200 m² za čiščenje

Republiška vlada določila nove normative in standarde v osnovnih in nižjih glasbenih šolah ter domovih za osnovnošolce — Novi odnosi v šolstvu

Novo šolsko leto, od katerega nas loči le še deset dni, bo uvedlo številne novosti. Eno takih pomenijo novi in prvič na celotnem ozemlju Republike Slovenije res enotni oziroma enaki normativi in standardi za opravljanje vzgojnoizobraževalne dejavnosti v osnovnih in nižjih glasbenih šolah ter domovih za učence osnovnih šol. Normative in standarde je s svojim sklepom, sprejetim 8. avgusta, določila republiška vlada, veljati pa bodo začeli s prvim dnevom šolskega leta 1991/92.

Na seji vlade so znova poudarili, da so normativi in standardi podlaga za oblikovanje predlogov sistemizacije delovnih mest pedagoških in drugih delavcev v zavodih, kar so šole postale na osnovi zakona o zavodih, ter tvorijo skupaj z zakonom o osebnih dohodkih in drugih prejemkih delavcev v javnih vzgojnoizobraževalnih zavodih, ki je sicer še vedno v skupščinski proceduri, izhodišče za vzpostavitev novih odnosov na področju šolstva.

Vladni sklep o določitvi normativov in standardov med drugim pravi, da vzgojnoizobraževalno delo pedagoških delavcev v osnovni šoli, nižji glasbeni šoli in domu za učence osnovne šole vključuje vse oblike in vsebine dela, ki jih mora zavod opraviti najmanj v obsegu, določenem z zakonom. Pri tem so osnova za sistemizacijo delovnih mest učiteljev v osnovni in nižji glasbeni šoli obvezni predmetniki za te šole, elementi za sistemizacijo pa ure pouka v obdobju, ki ga določijo šolski koledar.

Tako je obveznost osnovnošolskega učitelja (kjerkoli) v Sloveniji po novem

prvega razreda v taki šoli pa smejo imeti po 21 učencev.

Za nižje glasbene šole so normativi drugačni. Za učitelja skupinskega pouka je določenih na teden 22 pedagoških ur, če traja taka ura 45 minut, oziroma tedensko 33 ur individualnega dela, če traja pedagoška ura 30 minut. Normativi so tudi za oblikovanje oddelkov v glasbeni šoli, in sicer sme oddelk za individualni pouk šteti od 11 do 17 učencev, za nauk o glasbi 15, ples 12 in prav toliko, ko gre za malo glasbeno šolo.

Navedli smo le nekatere, morebiti najzanimivejše reči, ki jih je na področju nižjega šolstva uvedla oziroma določila vlada ter vse odpravila določbe, ki so veljale zadnjih pet let, sprejela pa jih je zdaj že kar nekaj časa bivša izobraževalna skupnost Slovenije.

Vladni sklep o določitvi normativov in standardov je bil takoj po sprejetju dostavljen vsem šolam oziroma zavodom, za katere veljajo navedeni normativi in standardi. Znani so že prvi odmevi na te reči na Dolenjskem. Šolniki pravijo, da so po dolgem času prebrali nekaj, kar zelo jasno, razumljivo, pregledno in brez ovinkov govori o zadevah, od katerih bo odvisna tudi njihova plača. S tem pa še ni rečeno, da vsi vse sprejemajo z viharnim odobravanjem in se jim zdi predvsem normativ za snažilke preoster oziroma prezahteven.

I. ZORAN

kultura in izobraževanje

Žumberčani dobili muzej

Etnološko muzejsko zbirko odprli v tako rekoč prazni šoli v Radatovičih

RADATOVIČI — Ko se je po drugi svetovni vojni začela množična selitev prebivalcev iz zahodnega dela Žumberka, se je število ljudi v 27 vaseh na območju Radatovičev vsako leto tako zmanjšalo, da jih je od okoli 3.400 ostalo do danes le približno 430 ali osmina vseh. Izseljevanje je povzročilo tudi izjemno velik osip učencev v radatoviški osnovni šoli. Nekdaj je imela ta šola 340 učencev, v minulem šolskem letu pa le še tri.

Da bi učilnice v radatoviški šoli ne samevale prazne in neizrabljene in da bi prebivalci, kolikor jih je še ostalo, pa tudi vikendaši in turisti ne ostali brez kulturne ustanove in kulturnega življenja, si je KUD Žumberak iz Novega mesta naložil, da v šolski zgradbi uredi krajevno muzejsko etnografsko zbirko in organizira kulturnoizobraževalno življenje. Ekspozate za zbirko so zbirali po vseh žumberških vaseh, pri čemer je bil še posebej dejaven predsednik društva Danijel Žučak, nekaj predmetov pa sta za otvoritev, ki je bila to poletje, posodila Belokranjski muzej iz Metlike in Zavičajni muzej iz Jastrebarskega. Pri urejanju zbirke so sodelovali Ivica Križ in Jože Vrban iz Dolenjskega muzeja v Novem mestu, Andreja Brancelj in Anica Gomolj iz Belokranjskega muzeja v Metliki ter Dragica Cvetan iz Zavičajnega muzeja v Jastrebarskem.

Na otvoritveni slovesnosti in družabnem srečanju z veselico se je zbralo veliko domačinov ter drugih obiskovalcev od blizu in daleč. Bili so zadovoljni, da so Radatovič dobili za kraj in Žumberak tako pomembno kulturno ustanovo. V kulturnem programu so sodelovali tamburši in mladi tamburši KUD Žumberak iz Novega mesta, recitatorji zagrebškega KUD Žumberak, glasbena skupina iz Semeča, igralec Martin Sagner-Dudek iz Zagreba in drugi.

RAZSTAVLJA LJUBLJANČANKA

OTOČEC — V razstavišču Garni hotela Otočec bo do konca septembra na ogled prodajna razstava slik Karmen Goričar, ljubiteljske slikarke iz Ljubljane. Razstave so postavili pred kratkim. Goričarjeva na Otočcu ni novinka, saj je že imela lani v Garni hotelu uspešno razstavo. Ustvarjalca se je uveljavila tudi v Avstriji in Italiji, kjer predvsem deluje.

Bife, ki postreže s slikami

Lastnik bifeja Dana na novomeški avtobusni postaji, Leon Šuštaršič, bo imel tudi agencijo

Lastnik bifeja Dana, Leon Šuštaršič, in prvi razstavljač pri njem, slikar Janko Orač (z brado)

NOVO MESTO — Enega od treh bifejev v zgradbi novomeške avtobusne postaje ima Leon Šuštaršič. Njegov lokal nosi ime mirenske Dane, vanj pa se pride po stopnicah. Čez dan gostje, zvečer potniki, ki čakajo na avtobus, najraje posedijo na mali terasi z nekaj mizami in senčniki, od koder je lep razgled po okolici. Leon, ki zaenkrat še sam streže, ima pestro izbiro alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter seveda ekspresno kavo. Ne prodaja samo Daninih pijač, ampak tudi izdelke drugih proizvajalcev, res pa je, da je poslovno sodelovanje z Danilo kot matično hišo bolj zavezujoče. Med drugim namerava mirenske tovarne, ki se je letos ovcenala z novimi osimimi mednarodnimi medaljami, septembra prirediti v Leonovem lokalno strokovno predstavitev svojega asortimana s pokušajo svojih najboljših alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Čprav je bife Dana odprt razmeroma malo časa, vsega nekaj tednov, se je obiskovalcem priljubil

in ga radi obiskujejo. Kajti Leon Šuštaršič, ki si je izkušnje z gosti nabral v letih, ko je bil kulturni in turistični animator v Zdravilišču Dolenjske Toplice in kasneje, ko je nekaj časa vodil novomeški hotel Metropol, jim ponuja nekaj več, kot lahko dobijo drugje. »Poleg tega, da se trudim za kulturno in kvalitetno postrežbo, sem sklenil, da mora moj lokal služiti, pač v okviru možnosti, tudi kulturi, umetnosti,« pripoveduje. »Že na stopnice sem dal napisati, da bodo v lokalno razstave, in kot prvi razstavljač pri meni je slikar Janko Orač. To je prodajna razstava njegovih v akrilni, pastelni in drugih tehnikah ustvarjenih slik, na ogled je od konca julija in bo postavljena kake tri mesece. Zanimivo je, da po avtorju sprašujejo predvsem potniki oz. obiskovalci od drugod, npr. iz Zagreba, medtem ko domačini slik kot da niti opazijo niso.« Za tiste, ki se želijo v lokalno ali na terasi zadržati dalj časa, pa je Leon oskrbel najrazličnejše časopise in med tem branjem je tudi revija Rast.

Leon Šuštaršič pa noče biti samo gostinski, ampak tudi turistični delavec, zato postaja njegov lokal pomalem tudi turistična agencija. Kot agencija bo lokal začel poslovati septembra, in sicer v sodelovanju z brežiškimi Brebusom ter nekaterimi drugimi zainteresiranimi. Prvo potovanje v takšem aranžmaju bo že zadnje dni septembra, in sicer na Češko-Slovaško. S to agencijo ima Leon zanimive načrte, gre pa mu predvsem zato, da bi čim več turistov obiskalo Dolenjsko in si se posebej ogledalo Krko ter kraje in gorice vzdolž nje. »Naša lepa dežela zasluži boljši turizem in več izkupička od te dejavnosti do zdaj,« pravi podjetni in razmišljajoči lastnik bifeja Dana na novomeški avtobusni postaji.

I. ZORAN

570 let fare Šmarjeta

Ta visoki jubilej in 70-letnico gasilstva bodo proslavili v nedeljo — Velik napredek v zadnjih letih

ŠMARJETA — V nedeljo, 25. avgusta, bo v Šmarjeti velika prireditev v počastitev 570-letnice tukajšnje fare, proslavili pa bodo tudi 70-letnico gasilstva ter krajevni praznik. Prireditev, ki bo potekala pod naslovom Naš kraj, lep in prijazen, bi morala biti 21. julija, na Šmarjetno nedeljo, vendar so jo zaradi vojne prestavili. Prireditev v Šmarjeti se bodo v nedeljo udeležili tudi visoki gosti, med njimi gotovo ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, verjetno pa tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

Za to veliko praznovanje so prireditelji pripravili bogat in pester kulturni in kulturnozabavni program. Ob tej priložnosti bodo odprli še ne povsem zgrajen večnamenski oziroma družbeni dom v Šmarjeti, kjer bodo imeli svoje prostore gasilci, v njem bodo zdravstvena postaja, telefonska centrala, dvorana za kulturne in druge prireditve, prostori krajevne skupnosti in krajevni urad. Gasilci bodo v nedeljo slovesno prevzeli najsodobnejše intervencijsko gasilsko vozilo s cisterno.

Krajevna skupnost Šmarjeta obsega 16 vasi in šteje 1750 prebivalcev. V zadnjih letih so v tej krajevni skupnosti veliko naredili, in to v prvi vrsti s svojim delom in denarjem. Poleg občinskega

plačujejo še svoj krajevni samoprisevek, in sicer 2 odst. od osebnih dohodkov, kar na mesec zneso okoli 90 tisočakov; pol tega krajevnega samoprisevka namenjajo za gradnjo družbenega doma, drugo polovico pa za razvoj komunalne infrastrukture. V zadnjih letih je napredek res viden: letos je vodovod dobila predzadnja vas, Toplice-Obrh, prihodnje leto pa bo voda pritekala še v zadnji zaselek v krajevni skupnosti, v Orešje. Imajo več kot 400 telefonskih priključkov, vsaka vas in zaselek ima vsaj enega. Asfalt je v vseh vaseh, uredili so cerkev in pokopališče, zgradili novo mrliško vežico in še kaj bi se našlo.

Iz krajevne skupnosti je zaposlenih okoli 640 ljudi, večina se vozi na delo v Novo mesto, v Šmarjeti ima v obratu IMV delo 80 ljudi, nekaj jih je zaposlenih tudi v Zdravilišču šmarjetške Toplice. V kraju je osnovna šola, ki jo bo v tem šolskem letu obiskovalo več kot 320 učencev; v okviru šole delujeta dva oddelka vrtca, ki ga obiskuje kakih 80 otrok.

Letos so celo presegli program del, ki jih opravljajo s pomočjo krajevnega samoprisevka, za naprej pa imajo v načrtu v prvi vrsti ureditev kanalizacije po vaseh ter obnovo in posodobitev cest.

A. B.

Dnevi piva in Kočevska noč

Koledarja prireditev še vedno ne znajo sestaviti

KOČEVJE — Posebnost Kočevja in Kočevcev je, da se ne znajo vnaprej dogovoriti oz. načrtovati raznih prireditev, da bi jih enakomerno porazdelili skozi vse leto ali vsaj skozi poletno sezono. Tako sta bili tudi zadnji vikend kar dve prireditvi pod naslovom Dnevi piva, ki ju je organiziral Hotel Pugled, in Kočevska noč, ki jo je organiziral znani zasebni gostinec Nešo. Vendar sta obe prireditvi uspeli. Dnevi piva niso bili na mestni ploščadi, ker bi bili stroški z najemnim prostorom previsoki, pa tudi čiščenje bi veliko stalo. Tudi Delavska godba je za svoj nastop, nastop mažoretk in plesnih skupin zahtevala plačilo. Posledica vsega tega je bila, da so Dne-

ve piva preselili k Brunarici pri Dolgi vasi. V paradi sta sodelovala le voz z 10 sodi piva in harmonikar Cveto Križ, ne pa godba in mažoretke.

Na nagradnem tekmovanju v vlečenju vrvi je prvi dan zmagala ekipa šoferja Milana, drugi dan pa ekipa teritorialcev, za katero je navijala skoraj vsa publika. Nagradjeni so še bili najuspešnejši v pitju piva, najboljši pevec slovenskih pesmi, najhitrejši naphovalec balonov itd. Ekipa teritorialcev je dobila za nagrado 2 m dolg sendvič, bogato obložen, pa tudi druge nagrade so bile lepe. Otrokom so brezplačno delili barvane palačinke. Vse je zabaval humorist »Kočevski šlager«. Prvi dan so obiskovalcem brezplačno stočili sod piva, za otroke pa je odpadla brezplačna kokakola, ker je pristojna firma sodelovanje odpovedala, in to le zaradi selitve prireditve iz središča mesta.

Dnevi piva so kljub vsemu uspeli, saj je prireditev obiskalo preko 1.000 ljudi, ki so popili več kot 1.500 piva, pojedli goro čevapčičev itd.

J. P.

OD KOSTELA DO OSILNICE

ZDRAVSTVO NA DOPUSTU — Zaradi dopustov zdravstvenih delavcev bo zdravstvena postaja v Fari delala le vsak četrtek, zdravstvena postaja v Osilnici pa vsako sredo. Novi raspored že velja. Za nujno zdravstveno pomoč se je treba obrniti na zdravstveni dom v Kočevju.

PRVI ŽE STOJI — Na vhodu v Kolpsko dolino s kočevske smeri je na Colnarškem klanecu postavljen prvi turistični kozolček, ki opozarja potnike, da prihajajo v Kolpsko dolino. Tu sta predvidena še dva kozolčka, ki bosta opozarjala na naravno zanimivost slap Nežico in na kulturnogodovinski spomenik grad Kostel.

PRIPRAVLJENI ZA REGISTRACIJO — Nedavno ustanovljeno Turistično društvo Kostel je pred registracijo. Dokumenti so nared, imajo že svoj žig, nabirajo pa tudi člane in so jih imeli konec minulega tedna 16, medtem ko je za ustanovitev potrebnih najmanj 10 članov.

bi lahko Tinetu pomagali še drugače, izdatneje, da bi družina pred zimo dobila novo streho toplega doma.

P. PERC

ANDRAŽ VABI PEVCE

V Andražu nad Polzelo letos že osmo leto zapored pripravljamo srečanje družin, ki ohranjajo domače petje slovenskih pesmi. Prireditev ima uradno ime »Družina poje«, odvija pa se pod geslom »Peli so jih mati moja.« Letošnja prireditev bo v nedeljo, 1. septembra, ob 11. uri v Andražu. Že prejšnja leta so na prireditvi sodelovale družine iz različnih delov Slovenije, letos pa smo se še posebej potrudili, da bodo na njej nastopale družine iz vseh slovenskih pokrajin. Prireditev ni tekmovalnega značaja, pač pa je predvsem namenjena predstavitvi družinskega petja, ki ga številne družine še ohranjajo kljub modernemu pomanjkanju časa in zasvojenosti z različnimi mediji. Za organizacijski odbor SLAVKO PIŽORN (tel. 063/721-268)

MEDNARODNA POMOČ NOVOMEŠKI BOLNIŠNICI — Minulo sredo je Mirko Jelenič, sekretar Rdečega križa Slovenije (v sredini), izročil novomeški bolnišnici pomoč mednarodnega Rdečega križa v zdravilih in sanitetnem materialu v vrednosti več kot 22.000 DEM. V imenu bolnišnice so darilo sprejeli predstojnik internega oddelka dr. Tone Starc, direktor bolnišnice Janez Bajuk ter predstojnica bolnišnične lekarne Ruriko Capuder. Pomoč je samo delno nadomestilo vojne škode v višini 2,5 milijona din, ki jo je po besedah direktorja imela novomeška bolnišnica. Iz pošiljk mednarodnega Rdečega križa bodo v tem tednu poslali novomeški bolnišnici novo pomoč. (Foto: J. Pavlin)

RIBE IZ KOLPE V SAVINJO — Ko so metliški ribiči zvedeli za hude posledice lanskoletne katastrofalne poplave v Savinjski dolini, so ribiški družini Šempeter ponudili svojo solidarnostno pomoč za obnovo ribjega staleža. Takšno enkratno ponudbo so savinjski ribiči navdušeno sprejeli. Soglasni so bili med mešaji iz SRD Ozalj. Akcija je bila 10. avgusta, ko se je na mestu izlova rib pod jezom v Križevski vasi zbralo okoli 30 metliških in 10 šempetrskih ribičev. Izlova rib je bil več kot uspešen, kajti za manj kot tri ure je bilo nalovljeno okoli 500 lepih plemenskih rib, največ podusti in nekaj platin. Savinjsčani so delali zelo profesionalno in bili so presenečeni ob bogastvu rib v Kolpi. Potovanje od Kolpe do Savinje so ribe dobro prestale. (J. Jugovič)

100. LETNICA ČUDODELNKA — V okviru prireditev ob 100-letnici smrti čudodelnika in župnika Jurija Humarja je imel župnik v romarijski cerkvi nedeljo, 11. avgusta, na Primkovo ponovitev svoje biserne mase. P. Holmar je pranečak Jurija Humarja in je župnik na Obirskem na avstrijskem Koroškem. Domačini so ob tej priložnosti lepo okrasili cerkev in okolico. Na slovesnost je prišlo poleg domačinov tudi veliko ljudi iz drugih krajev, tako da je bila cerkev za vse premajhna. V imenu krajanov sta biseromašnika pozdravila in se mu zahvalila za njegov obisk Ciril in Marta Slak, Slavka Vavtar pa mu je ob tej priložnosti izročila skromno darilo. Po maši so se zopet izkazali domačini, saj so vse navzoče pogostili s pijačo, pecivom in kavo. Na sliki je trenutek, ko so biseromašnika pozdravili domačini. (Foto: Miha Ovnik)

Na brezposelnost en odgovor

TRIBUČE — V črnomaljski občini je 10 ljudi z višjo izobrazbo, ki so kot nezaposleni prijavljeni na tamkajšnji skupnosti za zaposlovanje. Med njimi je tudi predmetna učiteljica zgodovine in zemljepisa Helena Željko iz Tribuč, ki že vse od diplome na ljubljanski Pedagoški akademiji pred tremi leti ne dobi službe. V tem času je dvakrat nadomeščala na šoli, še najdlje pa je skupaj delala kot perica v črnomaljskem domu počitka.

»Kot študentka sem dobivala štipendijo iz združenih sredstev, tako da sem imela še manj možnosti, da bi dobila stalno zaposlitev. Napisala sem veliko prošnje in si tudi sicer močno prizadevala, da bi dobila službo, a nič, je močno razočarana in prizadeta začela svoj žalostno zgodbo mlada brezposelna žena in mati z višjo izobrazbo. Željko je prvič dobila začasno zaposlitev še pred diplomom, kmalu po porodu, ko je nadomeščala vzgojiteljico v črnomaljskem dijaškem domu. Najprej sem nadomeščala tri mesece, potem so mi čez poletje prekinili, nato pa spet od začetka šolskega leta do konca aprila. Potem sem bila več kot leto dni brez službe in tudi nobenega denarnega nadomestila nisem dobila, ker mi je za to, da bi bila upravičena do tega nadomestila, manjkal dober mesec službe. Na vse strani sem pisala prošnje, na šole, v vrtec, knjižnico, celo v dom JLA, pa nikjer nič. Zgodilo se je celo, da mi na prošnjo niso niti odgovorili. Meni pa je bilo vse huje, kajti počutila sem se brezkoristno, hkrati pa sem se zavedala, da bi morala znanje, ki sem si ga pridobila s študijem, koristno uporabljati in ga seveda stalno poglobljati in dopolnjevati. Tega pa ne moreš, če ne delaš v svojem poklicu, ravno nasprotno, vseskozi te obhaja grozen občutek, da gre znanje iz tebe...«

Helena je dala prošnjo tudi v črnomaljski domu počitka za negovalko, vendar tudi tam ni bilo službe zanj. Ves čas je bila seveda prijavljena na črnomaljski skupnosti za zaposlovanje in se je tam tudi večkrat oglasila. Tako je videla, da v domu počitka potrebujejo perico in je napisala novo prošnjo. »Na razgovoru sem imela vseskozi občutek, da me skušajo odvrniti od tega, da bi sprejela to delo, vendar sem bila trdno odločena, da vzamem, kar pač je.« In tako je predmetna učiteljica zgodovine in

la, čeprav je težko, nepriznano, zaničevano in slabo plačano, vendar se nad plačo nisem nikoli pritoževala; sem se takrat odločila, da takega dela ne bi več sprejela. Vsak človek in vsako delo je vredno spoštovanja, vendar hočem jaz opravljati tisti poklic, za katerega sem študirala in ki me veseli. Konec koncev bi sprejela tudi delo zunaj mojega poklica, a nikoli več takega,« je odločna Helena Željko.

Po trinajstih mesecih, ko se ji je delo perice izteklo, je bila spet brez službe. Ob sofinanciranju skupnosti za zaposlovanje so ji omogočili, da je na črnomaljski osnovni šoli opravila pripravništvo in strokovni izpit. Na šoli je ostala celo zadnje šolsko leto, sedaj čez poletje pa je spet brez službe in dobiva denarno pomoč od skupnosti za zaposlovanje. »Obljubljajo mi, da bom z začetkom šolskega leta spet nadomeščala za določen čas, za redno zaposlitev na šoli pa, žal, nič ne kaže. Vzela bi službo na katerikoli šoli v Beli krajini ali v Novem mestu, saj se konec koncev iz naših krajev veliko ljudi vsak dan vozi na delo in v šolo v Novo mesto. Pri nas še posebej močno čutimo brezposelnost oziroma brezposelnost,« je končala Helena.

Željko se kot nezaposlena mlada ženska tudi sicer čuti prikrajšano in zapostavljeno. »Če bi hotela toliko enega otroka, mi ne pripada toliko porodniškega dopusta kot drugim materam. Kaj je moj otrok zato, ker zame ni službe, manj vreden, kot so drugi, kaj sem jaz kot mati manj vredna?« se sprašuje. Veliko vprašanj in nobenega odgovora. Vsaj pravega dileme Helene Željko in drugih ljudi, ki so se znašli v takem zagatnem stanju, je samo eden: primerna zaposlitev. Prav ta »odgovor« pa je očito v teh časih najtežji.

A. BARTELI

Helena Željko: z diplomom, a brez službe

zemljepisa več kot leto dni delala kot perica v domu počitka. »To delo je težko, naporno in, milo rečeno, nelepo, najhujše pa je to, da poleg tega ni še prav nič cenjeno. Vseskozi sem imela občutek, da me ljudje, ki bi to delo morali poznati in ga vsaj ceniti, če ne še kaj več, gledajo precej zviška, skorajda prezirljivo, kot da je človek, ki opravlja to naporno in nelepo delo, manj vreden. Le od oskrbovancev sem včasih doživela kakšno lepo besedo, kot nekakšno priznanje in zahvalo. Dela perice se nisem sramovala

BODO PRED ZIMO POD STREHO? — Martin Sevšek iz Prelesja 6 je voljan obnoviti domačijo, ki sicer spada v litjsko občino, o čemer pričča tudi poštna številka: 61430 Dole pri Litiji. Prav blizu poteka meja sevniške, trebanjske in laške občine, tako da se bolj maloštevilni vaščani od tod odpravljajo na štiri ali po kakšnih postih v dolino teh občin. Če ne bo solidarnostne pomoči, Sevškovim tudi dobra volja ne more kaj prida pomagati. Na sliki so ostanki domačije. (Foto: P. Perc)

Kako pred zimo do novega doma?

Sevškovi iz Prelesja sami ne bodo kos obnovi domačije, zoglenele v požaru

MIRNA — »Danes poteka mesec dni, odkar je pogorela naša hiša, ki ste jo videli tudi vi. Prisrčna hvala za članek, ki ste ga objavili v Dolenjskem listu. Da pa nesreče pri tej hiši še ni konec, naj povem, da je zbolel gospodar Tine, in sicer ima išias in je že 14 dni priklenjen na posteljo. Pomoč v takih razmerah poteka vse prej kot zadovoljivo in smo nemočni.« Takole nam je pisala Angelca Žonta, doma z Mirne, sicer pa rojena na nedavno pogoreli domačiji v Prelesju 6, v zaselku Predlog pod obronki Jatne. O tem primeru smo v prilogi DL objavili reportažni zapis Bo spet lep in topel dom?

Angelca piše, da so jim iz nekaterih podjetij, katera so zaprosili za pomoč, sicer pomagali, a bolj simbolično, s kakšnim tisočakom. Pri celjskem Izletniku, kjer je zaposlen njen brat Tine Sevšek, se po tistem, ko so Celjani prispevali 10.000 din, ni nihče več odzval.

Ko so poklicali v Celje, so dobili odgovor, da so na dopustu. Tištim, ki so brez strehe nad glavo, pa se zima neusmiljeno približuje.

Tod, visoko v hribih, je zima še posebej mrzla in izdatna s snegom. Zdravje gospodarja Tineta Sevška se ne izboljšuje.

Martin Sevšek

TURNIR OB 30-LETNICI

STARI TRG OB KOLPI — Šahovski dom Stari trg ob Kolpi bo v okviru praznovanja 30-letnice delovanja organiziral v začetku oktobra mednarodni članski šahovski turnir. Izvedbo prvega takega tekmovanja v Beli krajini bodo omogočile delovne organizacije in obrtniki.

V. K.

TURNIR V MALEM NOGOMETU

SLOVENSKA VAS — NK Slovenska vas vabi v nedeljo, 25. avgusta, ob 9. uri na turnir v malem nogometu na igrišču v Slovenski vasi. Prve tri ekipe bodo prejele pokale. Prijavnina znaša 500 din. Informacije daje Janko Odležek po telefonu (068) 47-696.

TURNIR V BELI CERKVI

BELA CERKEV — Nogometni klub Bela Cerkev prireja v nedeljo, 25. avgusta, ob 8. uri turnir v malem nogometu. Prijave sprejemajo še pol ure pred pričetkom turnirja. Najboljše ekipe bodo dobile pokale, nagradili pa bodo tudi najboljšega igralca in vratarja. Za igralce bodo pripravili brezplačni srečelov.

NOGOMET IN ODOJEK V GABRJU

GABRJE — Športno društvo Gabrje organizira v nedeljo, 1. septembra, turnir v malem nogometu za prehodni pokal Gorjancev. Prijave zbirajo v gostilni Hudoklin, tel. 85-628. Zrebanje bo v petek, 30. avgusta, prav tako v Hudoklinovi gostilni. Prijavnina znaša 700 dinarjev. Prireditelj turnirja so pripravili le nagrade: prvouvrščeni ekipi bo pripadel odojek, prve tri ekipe bodo dobile pokale in praktične nagrade.

Tomlje je vozil »strašno«

Vgradil nov motor in za dirko izbral prave gume

PODTURN — »Na dirko sem se pripravil nekaj tednov, saj nisem hotel razočarati domačega občinstva. Bolj ko se bližal čas za dirko, bolj sem dobival občutek, da bo moj BMW prešibak za najhitrejši. Zato sem se tri dni pred dirko odpravil v Nemčijo, kjer so mu vgradili motor s 308 konjskimi silami. Dvajsetkrat sem se peljal po stezi in ko sem pred prvo vožnjo stal na startu, sem imel tremo. Tanasije Kuvajla, prijatelj iz Banjaluke, je imel enak avto in bil je moj najtrši tekmeč. Kot kaže, so na koncu odločile gume. Izbral sem najmočnejše gume znamke Yokohama in prinesle so mi skoraj šest sekund prednosti pred drugim najhitrejšim«, je takoj po dirki povedal Matjaž Tomlje, obkrožen s številnimi navijači iz topleške doline in Dolenjske. Vsakdo mu je želel stisniti roko, saj je hitrostno dirkanje z avtomobili moški šport, ki ne sme poznati strahu. Matjažu je po dirki segel v roko tudi Tanasije Kuvajla, nam pa zaupal: »Tomlje je vozil strašno. Sedaj moram tudi jaz čez mejo po nove gume, skrbi pa me tudi krajši menjalnik...«

Med tekmovalci v najmočnejšem razredu je vozil prav tako BMW M3, Dagmar Suster, (predsednik Gospodarske zbornice Jugoslavije), ki je na koncu zase-

Odrpno prvenstvo Slovenije

V Krškem se bodo 25. avgusta pomerili najboljši speedwayisti iz Slovenije in peterica Avstrijcev

KRŠKO — V nedeljo, 25. avgusta, ob 15. uri bo v Krškem samo odrpno prvenstvo Slovenije. Tako smo se odločili v našem društvu, potem ko je zaradi vojne in tudi pomanjkanja denarja odpadla 10. jubilejna dirka za Zlati znak občine Krško ter dirki za državno in republiško prvenstvo, je povedal predsednik nadzornega odbora AMD Krško Milan Nedoh.

• Na odrpno prvenstvo Slovenije 25. avgusta bo na stadionu Matije Gubca v Krškem poleg najboljših slovenskih tekmovalcev vozila še peterica Avstrijcev. Najmočnejša speedwayista z onkraj Karavank bosta Walter Nebel in Siegfried Eder, med favoriti dirke pa bo gotovo aktualni republiški in slovenski prvak, ljubljanski Grega Pintar. Pintar je že vadil na krški stezi in je v dobri formi.

Trenutno je krško društvo v hudih finančnih skripicah. Zlasti se pozna kriza 3000-članskega Vidma. Če gre dobro Vidmu, so dokaj dobre razmere v celotnem krškem športu in tudi v drugih družbenih dejavnostih. Krški papirničarji so bili pokrovitelji številnih dirk na stadionu Matije Gubca, pomagali so pri nabavi strojev in opreme za dirkače, zdaj pa... No, Nedoh je vendarle optimist in upa, da bo za speedway v Krškem kmalu bolje.

Velik up je igra v napadu

Kočevski nogometaši v drugo slovensko ligo — Okrepitev iz Ivančne Gorice — V Kočevju z Reko

KOČEVJE — Zaradi reorganizacije tekmovalnega sistema v republiki in prilaganja športa novo nastali razmeram, bodo nogometaši Kočevja kot prvaki ljubljanske medobčinske lige jeseni lahko igrali v drugi slovenski ligi. To je doslej največji uspeh v zgodovini kluba. Po kakovosti posameznikov, izkušnjah in še posebej po prikazani igri v preteklem prvenstvu je povsem razumljiv optimizem, ki vlada v Kočevju nekaj dni pred začetkom prvenstva. Prva tekma, na kateri se bodo Kočevci pomerili z ekipo žirovske Alpine, je napovedana za nedeljo, 25. avgusta.

Trener Stojan Briški, s katerega zaslugami so dobili prejšnje prvenstvo, pospešeno sestavlja ekipo. Kot okrepitev v vratih prihaja iz Ivančne Gorice Kotar, ki se je pokazal z dobro formo in znanjem na nekaj prijateljskih tekmah. Garnituri igralcev, ki so osvojili medaljo, se bo pridružil nekaj fantov iz mladinskega sestava, ki že leta beleži opazne dosežke v slovenski ligi.

Druga Slovenska liga bo štela 14 klubov, med njimi bo tudi novomeški Elan, v kočevskem klubu pa so prepričani, da imajo v taki konkurenci možnost za sredino tabele. Takšno uvrstitev pričakujejo, ker imajo voljo za igro z močnimi in dobri ekipami, kar je pokazalo tudi pre-

jšnje prvenstvo. Veliko upanje kluba bo igra v napadu, ki je bila v prejšnjem letu daleč najboljša v vseh republiških ligah.

Do začetka prvenstva so imeli Kočevci močne preizkušnje na prijateljskih tekmah, med katere štejeta nastop na turnirju

Stojan Briški

na Ravnah na Koroškem in tekma proti prvotlački Reki, ki jo igrajo dvaindvajsetega v športnem parku Gaj v Kočevju. Na prvi prijateljski tekmi so Kočevci premagali Kolpo iz Metlike z 2:0 z goloma Gerka, ki se znova vrača v ekipo.

M. GLAVONJIČ

Spet lepa atletika v Novem mestu

Na odrpno prvenstvu Dolenjske v atletiki dosegli tudi nekaj solidnih rezultatov — Največ vreden rezultat teka na 400 m z ovirami

NOVO MESTO — Novomeški atletski delavci so v nedeljo na stadionu pri Portovaldu pod pokroviteljstvom IMV Revoza pripravili odrpno prvenstvo Dolenjske v atletiki. Na tem lepem atletskem mitingu, ki je nekakšen uvod v drugi del atletske sezone, je nastopilo več kot 100 atletov in atletinj iz Slovenije in Hrvaške. Žal zaradi razmer v Jugoslaviji ni bilo v Novo mesto atletov iz Italije, Avstrije in Madžarske. Kljub temu pa so sicer malotrviteljni gledalci videli lepo atletsko tekmovanje in nekaj dobrih rezultatov. Zlasti to velja za tek na 400 m z ovirami, v katerem je z rezultatom 52,39 s zmagal Matjaž Pe-

tan. To je bil po tako imenovanih madžarskih tablicah točkovno največ vreden dosežek pri moških, medtem ko je pri ženskah največ točk po teh tablicah dosegla skakalka v višino Darja Lihenteger, ki je preskočila 1,76 m, kar je tudi najboljši rezultat v tej disciplini v Sloveniji. Med najboljšimi izidi velja omeniti še met Brežičana Keva, ki je kladivo zalučal 63,54 m daleč, skok s palico Radovanoviča (4,90 m), tek na 800 m, v katerem je z rezultatom 1:51,60 zmagal Zagrebčan Čelič, skok Vukovića v daljavo (7,25 m) ter rezultat Perčeve v teku na 200 m — 25,0.

Rezultati:

Rezultati: pionirke — 80 m ovire: 1. Jankovič (Nm. m.) 12,47, 2. Tratar (Nm. m.) 12,89, 3. Steinbacher (Velenje) 12,94
Ženske — 100 m ovire: 1. Korošek (Ptuj) 15,18, 2. Jankovič (Nm. m.) 18,08, 200 m: 1. Perc (ZAK Lj.) 25,00, 2. Lenko (Klad.) 25,07, 3. Matulj (KI) 25,89, 400 m: 1. Steblovnik (Vel) 58,19, 2. Prešeren (Kamnik) 58,79, 3. Kotar (Ptuj) 58,94, 1500 m: 1. Petolas (Dinamo Zg.) 4:44,50, 2. Jazbinšek (Klad.) 4:50,24, 3. Medanhodzič (Mladost Zg.) 4:56,64, 400 m ovire: 1. Kranjc (Kladivar) 65,49, 2. Celjak (MI) 73,23, daljava: 1. Predikaka (ZAK

Velike konjske dirke v Šentjernejju

V nedeljo v Šentjernejju 90 najboljših kasačev — Poje Nace Junkar

ŠENTJERNEJ — Konjeniški klub Šentjernej prireja v nedeljo, 25. avgusta, ob 14.30 na šentjernejškem hipodromu velike konjske dirke. Na sporedu bo kar 10 dirk, v katerih se bo pomerilo 90 najboljših kasačev iz Slovenije in Hrvaške. V okviru te športne prireditve bo tudi dirka za pokal Alpe-Jadran, v kateri bodo nastopili tudi tekmovalci iz Avstrije. Šentjernejsko ekipo sestavljajo Jernej Narat, Slavko Franko, Rudi Govek in Vlado Kovač. Pred pričetkom dirk in po končanem športnem programu bo pel Nace Junkar, seveda bo po končanih dirkah, kot se za take priložnosti spodobi, veselica. Pa še to: mladina do 15. leta starosti ima na dirke prost vstop.

V KOČEVJU JE SMRDELO

KOČEVJE — Te dni je po Kočevju in okoljskih vaseh močno smrdelo po gnojnici. Stanovalci v domu starejših občanov zaradi smrada niso mogli niti jesti. Pritožbe zaradi smrada so deževale od vsepovsod, zlasti še na postajo milice, inšpektorjem in drugim odgovornim. Smrdelo je zato, ker je KG polivalo gnojnico s svinjske farme po kmetijskih površinah okoli mesta. Na vprašanje, zakaj to delajo v najbolj vročih dneh, ko je smrad najhujši in življenjske v mestu še neznosnejše, je najodgovornejši predstavnik KG zagotovil, da so gnojnico polivali zato, ker so se zanešli na vremensko napoved. Ta pa se je glasila, da bodo krajevne nevihte.

ZA VLAMILCE NI POČITKA

DOLENJSKA, BELA KRAJINA — Vlomilci in tatovi so bili minule dni spet na delu v več krajih. V Gradšču (trebanjska občina) je bilo ponoči s 13. na 14. avgust vlomljeno v 21 zidanic in vikendov, vlomilci so v glavnem iskali hrano in tako posameznikom povzročili do 1.200 din škode. 16. in 17. avgusta se je vlomilec mudil v Malem Lipju in se spravljal nad hišo Milana Blatnika. Ukradel je lovsko dvocevko, 25 nabojev, pas za naboje in petero belih moških srajc. Povzročil je za 15.000 din škode. V noči na 16. avgust so neznanec vlomili v skladišče prodajalne črnomaljske kmetijske zadruge in v adlešičko pošto. Iz skladišča so odnesli sedem vreč (21,1 kg) posušenih jurčkov, iz blagajne pa nič, ker je bila prazna. Prizadejali so za 15.000 din škode. Iz pošte blagajne pa so vzeli 11.800 din.

PO DOLENJSKI DEŽELI

PUTKE Z NEZNANCI — V noči z 12. in 13. avgusta je zmanjkalo Francu Medletu iz Smarjete kar 22 doma zrejenih kokoši, vrednih kakih 6.500 din. Isto noč je ljubitelju turje perjadi obiskal kokošnjak Medletovega sovaščana Franca Gabrijela in si prilastil štiri kokoši, vredne 1.500 din.

TUDI PRAZNE STEKLENICE NISO VARNE — To so ugotovili v KZ Črnomelj, ki jim je neznanec iz skladišča na Železničarski cesti v Črnomlju med 10. in 13. avgustom ukradel 25 zavojev praznih pivovskih steklenic in jih oškodoval na 8.500 din.

ZMANJKAL TRIŽILNI KABEL — Delavci Elektrokovinarja iz Laškega so minuli teden opravljali remontna dela v livarni črnomaljskega Belta in potem ugotovili, da jim je v noči s 17. na 18. avgust zmanjkalo 35 metrov trižilnega kabla, vrednega 20.000 din. Kabel je bil v delavnici.

VSE DOBIVA »NOGE« — Nekega juljskega dne je neznanec iz Hudeje v trebanjski občini odpeljal neregistriranega fička, katerega lastnik je Berto Malovac. Vozilo, še vedno precej vredno, je očitno odšlo na zavito pot, saj ga do trenutka, ko to poročamo, še niso našli. Prav tako se še ne ve, s kom je šlo motorno kolo Tomas (T — 14), ki ga lastnik Polde Pate iz Mirne Peči pogreša od minulega tedna. Vozilo je vredno 1.000 din. Iz Splošne bolnišnice Novo mesto pa so sporočili, da je med 15. in 16. avgustom iz laboratorija njihove porodnišnice izginil telefonski aparat znamke Iskra, vreden 2.000 din. Tudi ni varno imeti čolna na Krki Alojz Globenik iz Gor. Gomile je imel svojega privezanega v Dragi pod mostom, pa ga je samopovabljence med 13. in 16. avgustom odvezal in odveslal neznanu kam.

POTA IN STRAŠNOST

V Metliki naj bi legalizirali črne gradnje

Seveda le tiste, ki bi bile dovoljene

METLIKA — V zadnjih letih je tudi v metliški občini zrastle precej črnih gradenj, in to od zidanih vikendov, ki jih je največ, do stanovalskih hiš in celo do velikega poslovnega objekta. Inšpekcija, pravi, je bila ob vsej tej poplavi črnih gradenj bolj ali manj nemočna. Da bi ta problem spravili z dnevnega reda, se je metliški izvršni svet zavzel za legalizacijo vseh tistih črnih gradenj, kjer bi bila gradnja v normalnih razmerah mogoča in dovoljena. Seveda pa bo za legalizacijo potreben postopek kot za legalno gradnjo in bo treba plačati tudi vse prispevke, ki pa bodo verjetno celo višji, kot bi bili ob legalnem postopku. V večini primerov se sedaj ne da več točno določiti dejansko stanje zemljišča pred začetkom črne gradnje in stroški za celoten postopek bodo večji. Samo za primer: za spremembo namembnosti zemljišča, na katerem stoji največji na črno zgrajeni objekt v metliški občini, bo lastnik moral odšteti 1,1 milijona dinarjev; ko je bila ta parcela še »čista«, bi ga ta sprememba namembnosti gotovo stala precej manj. Da bi za naprej preprečili ozroma že v kalu zatrli poskuse novih črnih gradenj, pa se je metliški občinski zavzemajo za okrepljeno delo gradbene inšpekcije. Nasploh je v metliški občini največ pripomb na delo gradbene in tržne inšpekcije, zato bi radi dosegli, da bi po eni gradbeni inšpekciji vsaj ena ura v Metliki.

A. B.

ZBIL PEŠAKINJO

NOVO MESTO — 17. avgusta dopoldne je Alojz Ajdišek, ki je začasnoma delu v Nemčiji, na prehodu za pešce na Resljevi ulici zadel z osebnim avtom Julijano Dereana. 88-letno Novomeščanko, ki se je pri padcu hudo poškodovala, je voznik sam peljal v novomeško bolnišnico.

AVTO OBVISEL NAD KRKO

ŽUŽEMBERK — Od nedelje, 18. avgusta, se v novomeški bolnišnici zdravi Anton Lah, voznik golfa, in njegov sopotnik Šerif Čoralič, oba iz Ljubljane, ki sta se tega dne ob 3.30, med potjo iz Žužemberka proti Ivančni Gorici, ponesrečila. Usodna je bila cesta pri Balem grabnu, ker je Lah očitno vozil prehitro. Avto je zaneslo na bankino, na kar je zadel v odbojno ograjo, ki se je zarila v vozilo ter mu odrgala pokrov motorja in streho. Sledilo je 20 m drsenja po strmini proti Krki, kjer je golf običual zagoden med drevjem. Škoda na golfu so ocenili na 300.000 din.

LEPA TEKMA — Odrpno prvenstvo Dolenjske v atletiki minulo nedeljo na stadionu v Novem mestu je bil lep športni dogodek, ki se ga je udeležilo več kot 100 atletov in atletinj iz Slovenije in Hrvaške. To je bila tudi priložnost za mlade atlete, da se pomerijo v močnejši konkurenci in izmerijo svoje moči. Na sliki: tek druge skupine tekmovalcev na 800 m.

Triatlon za mladino

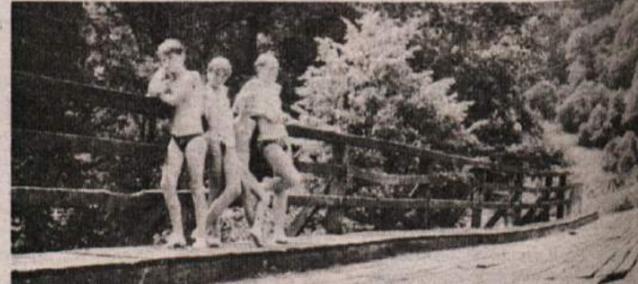
Marljivi organizatorji, člani Triatlonskega kluba Novo mesto in njihovi zvesti prijatelji, so opravili še zadnje priprave pred sobotnim triatlonom za mladino. V sodelovanju z uvidnimi delavci Krke — Zdravilišče in z vodstvom Zdravilišča Dolenjske Toplice bodo ob pomoči nekaterih podjetij izvedli osrednjo poletno športno prireditev za mladino od 8 do 18 let. V Sloveniji še nismo imeli priložnosti videti toliko mladih športnikov-triatloncev na eni prireditvi.

Vsekakor bo to priložnost za mnoge, da se pobliže seznanijo s to izjemno privlačno športno zvrstjo, ki združuje tri prijetne in zdrave športne aktivnosti. Preizkusili se bodo v triatlonu, primernem za njihovo starost, za uspešno premagano progno pa bodo prejeli medaljo, lično majico in darila pokroviteljev. Pokale bodo prejeli najhitrejši nad 10 let v več starostnih kategorijah, poskrbljeno pa bo tudi za prijetno vzdušje z glasbo, zabavo in zrebanjem ob razglativni rezultatom. Mladi udeleženci se lahko še danes prijavijo na tel. (068) 28-358, 26-645

ali 65-491, sicer pa v soboto med 8. in 9. uro na bazenu v Dolenjskih Toplicah. Start bo ob 10. uri, tako da bodo obiskovalci lahko spodbujali tekmovalce do 13. ure, nakar se bodo lahko tudi sami kopali v bazenu.

Voznike, ki bodo ta dan vozili po cestah na relaciji Dol. Toplice — Podturn — Soteska — Straža — Dol. Toplice — Menaška vas, prosimo za pazljivost in obzirno vožnjo, saj bodo na cesti ptoci, ki ne morejo vedno dojeti nepotrebne naglice odraslih. Prosimo voznike motornih vozil, da upoštevajo navodila delavcev policije in usmerjevalcev organizatorja.

AL' JE ŠE KAJ TRDEN PARTIZANSKI MOST? — 25. julija 1981 je bila slovenska ovorničev partizanskega mostu čez Kolpo, ki povezuje Sodevce v črnomaljski ter Blaževce v vrbovski občini. Kot je moč razbrati s spominske table, je bil most zgrajen s skupnim delom JLA, krajanov in združenega dela občin Črnomelj, Vrbovsko, Kočevje in Delnice. Natanko deset let po tem, ko je most nadomestil brod, ki je prevažal ljudi čez reko, kaže na nadomestek kaj klavrnogo podobo. Leseno cestišče, postavljeno na betonske podpornike, je postalo nevarno tako za pešce kot avtomobile. Človeku lahko kaj hitro noga običi med prevelikimi špranjami, kolesa avtomobilov pa niso varna pred žebelji, ki štrlijo iz prepereh plohov. Vse kaže, da se imenovani na spominski plošči ne morejo sporazumeti, kako bi moral vse to popraviti. Ljudje pa se vseeno vsak dan vozijo po mostu na polju, v službo, trgovino, šolo, hrvaškim otrokom, ki so se nastavili pred objektiv, pa je med počitnicami zamenjal celo otroško igrišče. (Foto: M. B.-J.)

Ameriško pismo

Zdravo, bralec Dolenja!
V Clevelandu smo v naših časopisih vsak dan brali o vojni in drugem v Sloveniji in Jugi, gledali pa smo tudi vse na televiziji. Tako smo zvedeli čisto vse, tudi o Dravogradu, Sentilju, Medvedjeku, Velikem Gabru in drugem.

Vse sorte govore tukaj. Tudi da stari informiranci ter stari komunisti počelno rovarijo in da se ne zavzemajo le za komunizem, ampak kar za boljše življenje, da bi lahko z nekaterimi obračunali. Ti Slovenci naj bi imeli tajne zveze s Srbijo. Vse to pa jaz sprejemam z veliko rezerv, saj ne vidim resnih možnosti za to.

Pač pa je presneto važno vse v zvezi z gospodarskim položajem. ZDA hočejo imeti nerazdeljeno Jugov. To je dejal čisto zares naš predsednik Bush, nato pa še Baker, in tako so dobili Srbi veliko podporo. Podobno je bilo na sestanku vseh močnih držav v Londonu. Če vsi ti ne priznavajo naše odcepitve, je ad hoc vsa politika, ki jo naši voditelji v Sloveniji peljejo. Tudi če bi članice Evropske skupnosti Slovenijo priznale, ne bodo mogle zanjo storiti kaj dosti, če tega ne bodo storile tudi ZDA.

Podobno je bilo pred kratkim v Iraku. Armada ZDA bi lahko Husseina v žlici vode utopila, pa niso hoteli, ker ima Bush daljnovidno politiko za nekaj let naprej. Tu nastopa tako imenovana barabija svetovne politike.

Slovenci tukaj v Clevelandu so ogromno pisali na razne naslove, da bi odgovorne seznanili z dogajanjem v Sloveniji. Šli so celo demonstrirati pred Belo hišo, pisali so peticije in drugo. Medtem pa je naš prezident mirno igral golf v svojem rojstnem kraju v državi Maine. Je pač tako.

Nekaj denarja so spet zbrali naši Slovenci. Jaz pravim, da so bolj potrebni kalafinikovi in protitankovske rakete. Kljub premirju ne bo še pravega miru, tako vsaj se sliši tukaj. Upoštevati je tudi treba stare izkušnje: ko so se včasih v gostilni stegli fantje, je imel vedno prav najmočnejši.

Cleveland, 17. julija 1991
Emil Černe

VABILO NA 2. TABOR SKD

NOVA GORICA — V soboto, 14. septembra, bo v Novi Gorici 2. tabor Slovenskih krščanskih demokratov z bogatim celodnevним programom. Novomeška podružnica bo organizirala prevoz prek Žumberka, odhod avtobusa pa bo iz Sentjerneja ob 4.30, iz Novoga mesta pa ob 5. uri. Prijave zbirajo predsedniki krajevnih odborov in člani OO SKD (Novi trg 6, tel. 21-040) int. 247, prijavitelj pa se je mogoče do vključno 10. septembra. V Trebnjem zbira prijave Drago Nahigal, Ulica heroja Slaka 36, tel. 44-607. Potni stroški so za odrasle 200 din na osebo, za šolsko mladino in študente 100 din, za predšolske otroke pa je prevoz brezplačen.

Kaj res ne gre brez hrupa?

Preglasne nočne veselice na »kandijskem vrtu«

Nič nimam proti javnim ljudskim veselicam, ki jih različno organizatorji pripravijo za poletni čas na vrtu zdaj še nekdanjega hotela Kandija. Od mulega petka so tam Dnevi piva, prireditev, ki naj bi proslavila penice še grenkaste izdelke raznih pivovarjev, priložnost pa so dobili še salamarnji in peki, da se izkažejo z izdelki velikani, pa tudi razni glasbeni sestavi, od pihalcev do frajtonarjev, ki naj bi skrbeli za nivo dobrega počutja obiskovalcev, avtorji Madre kronike in drugi.

Vse bi bilo prav in v redu, ko bi ta dolgočasni živčavi odraslih s svojim vse dopusne meje prebijajočim hrupom ne butal v domove bližnjih stanovalcev ter motil njihov mir in počitek. Predvsem drugi večer, s sobote na nedeljo, so izvajalci hrupa med seboj kar tekmovali, kdo nam bo nabil več decibelov v ušesa, kdo se bo bolj živalsko držal. Morebiti se sami tega niti niso zavedali, toda ponoči se je slišalo, kot da kdo komu kožo dere s hrba. Zdjaj si pa zamislite, kako je, če se to ponavlja večer za večerom, dokler se sicer lepo zveneči Dnevi piva ne iztečejo!

Mi stanovalci lahko to le prenašamo, kakor pač kdo more, storiti pa ne moremo nič, razen, da takole protestiramo, kajpak v upanju, da bo kdo od odgovornih, tistih, ki organizirajo veselice, in tistih, ki tako

Ali je Novo mesto že odpisano

Iz dneva v dan izgublamo dragocene priče naše preteklosti — Gospodje iz inšpekcijskih služb si nočejo nakopati sitnosti — Značilen primer iz Muzejske 3

Obljuba dela dolg. Gospodu Jožetu Košičku sem obljubil, da bo strokovno stališče do obnove stavbe na Muzejski ulici 3 v Novem mestu lahko prebral v Dolenjskem listu. Glede na to, da se že od maja prav premišljeno norčuje tako iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine kot tudi iz mene, je že kar nujno, da o tem zve javnost. Zal je zaveda že davno prešla kulturne, seveda pa tudi pravne meje zasebnega zadržavanja.

Nekega dne v aprilu letos me je dr. Jelka Pirkočič, sedaj direktorica Zavoda republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, vprašala, kako smo mogli pri pripravi odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov v občini Novo mesto (glej Odločajo, 2/86) izpustiti stavbo v Muzejski ulici 3. Stavba je po njenih ugotovitvah v osnovi ohranjena srednjeveška hiša. Moj odgovor je bil, da žal o stavbi do takrat nismo ugotovili dovolj dejstev, da bi opredelitev za kulturni spomenik lahko strokovno utemeljili. Kot je običajno, smo se zato v letošnjem letu skušali stavbi približati na način, ki se v spomeniški praksi imenuje strokovni pristop. Kot nalašč smo lahko v mnenju takratnemu uporabniku gospodu Petelinkarju razložili, da je nujno pričeti s sistematičnim delom, opraviti arhitekturno topografijo stavbe, izdelati načrte in opraviti sonde ter na podlagi ugotovitev izdelati konservatorski program. Na Zavodu smo pričeli z analizo objekta, vendar dnevno ugotavljali, da nas spoštovani poslovni partner, za katerega smo vse delo opravili zastonj, spretno zavajajo; nam je govoril, da bo le malo uredil prostore, delal pa je vse kaj drugega.

Ko mu je končno občinski upravni organ izdal potrdilo za prilažena vzdrževalna dela, je naš junak, poudarjajoč, da v skladu z obče znano prakso, začel z obsežnimi deli.

Torej? Že sam ne vem več, kaj nam je na Zavodu, da nikakor ne znamo doseči skupnega jezika. Mi neprestano razlagamo, napotujemo, svetujemo, zahtevamo, opozarjamo in, očitno čudaki, razlagamo o nujnosti novih znanj in skupnih naporov za reševanje dediščine. Vi, spoštovani investitorji, pa z jezico in inflacijsko miselnostjo izgubate tej torturi intelektualcev, za vas smo le tečnobne. Vi ste z izidom svojega »dela« zadovoljni, mi pa ne in sodimo, da iz dneva v dan izgublamo dragocene priče naše preteklosti, ki jo bomo v prihodnosti izredno potrebovali. Gospodje iz inšpekcijskih služb si nočejo nako-

pati sitnosti in z veseljem povedo, da so pač morali priti, ker je zavod prijavil nedovoljen poseg. Za njihove ukrepe seveda na Zavodu ne zvemo. Zal pa vidimo rezultate na stavbah. In stavbe so na neki način tudi skupna last, mar ne? Vsaj tiste, ki oblikujejo javni prostor, mesto, ulico, trg...

Vrnimo se k Muzejski 3. Glede na to, da se v stavbi na veliko ruši, betonira, da so opazili itd., ne da bi bil projekt kakorkoli usklajen s predhodnim konservatorskim programom, smo napisali prijavo na upravo inšpekcijskih služb. Zdi se, da je strokovni dialog gospodu Košičku odveč, vsem okoli njega je tudi prav, kar dela, nam pa ni. Gospod Bevc, urbanistični inšpektor, mi je v telefonskem pogovoru pojasnil, da je graditelja opozoril, mu dela ustavil, ni pa še izdal odločbe. Po telefonu pa ga je nekdo (imena ni hotel povedati) iz občine prosil (opozoril?), naj ne dela človeku (J. Košičku) težav oz. škode.

No, tako! Sijajno se preteklost nadaljuje v sedanjosti. Ali tudi v prihodnosti? Če se, potem je odgovor na vprašanje v naslovu tega članka seveda pozitiven — da, Novo mesto je v pogledu kvalitete svoje historične spomeniške substance že odpisano mesto.

In v trenutku, ko kot direktor Zavoda za varstvo prejemem od IS SO pisni sklep tega organa, da moramo na Zavodu takoj izvajati svojo nalogo in izdati soglasja v zakonitem roku 30 dni, sicer bom kot vodja nosil posledice, je zunaj na ulici tako, kot je opisano zgoraj. Lani, tudi v avgustovskem času, sem prebral pismo gospoda predsednika občinske skupščine. Jaz svojih preteklih desetletij nisem zapravil za ideološki diskurz o osebni svobodi ali nesvobodi. Spominjam pa se cenjenih kolegov širom po svetu, ki so me velikokrat spraševali, ali mi ni žal, da zapravljam čas tu na Dolenjskem. Moj odgovor je bil: nekdo vam, namreč arhitektom mora orati pot, da boste svoje znanje lahko koristno posredovali dalje. In, žal, arhitektura tu res ni potrebna, saj lahko sleherni kar zakopljete, porušite, pozidate...

Verjemite, dragi bralec »Dolenja«, na spomeniškem varstvu nimamo vedno vse prav. Pa vendar smo del svetovne stroke varstva, ki se v okoljih, kot je naše, kaže kot popolnoma anahronistična. Pravila igre razvitega sveta, katerega del smo deklarativno in manifestativno, pravno in etično pa ne, so za nas nepotrebno zlo in balast.

Ali je to res neizogibno?
JOVO GROBOVŠEK

Splošno, nemara kot poslednji rdeči župan v novomeški občini, sem se, kakor veste, ukvarjal z mislijo, kako mestu in občini oziroma Dolenjski pomagati iz prostorske kulturne stiske, vedoč, da prav zaradi nje ni mogoče držati sodobnega koraka z gledališko, glasbeno in drugo scensko umetnostjo in kulturo sploh. Oko sem poželjivo metal na takratni in zdajšnji dom JLA. Jel sem napeljavati vodo na mlin, in ne zaman. Obrodil je sad upanja. Visoki vojaški poveljniki je tedaj — kakor da bi slutil — dejal, »saj bo itak čez čas vaš«, se pravi civilni, in privolil je v zamisel, da mu vdahnemo še več kulturnega življenja, kakor ga je imel dotlej in vse do pred kratkim, zavoljo prizadevanja dela domaške kulturne animatorke. Uspelo mi je naročiti načrt ali studijo o prenovi neposrednega trikotnega scenskega odra, saj tak, kot je, onemogoča vse večje in zahtevnejše kulturne nastope. No, po vsem tem in tistem, kar se je dogajalo in dogodilo, sem Vam, predsednik, konkretno in rad predal županске posle. Med drugim sem Vas seznanil tudi z mojimi pogledi in prizadevanji glede doma JNA.

Takrat, pred letom, še nisva vedela, kako radikalno bo usoda tega vojaškega objekta in tudi drugih poslopij armade dregnila v naš dandanes. In zdi se mi, da je zdaj čez in pravi trenutek za preudaren premislek, kako ravnati s sproščajočim se prostorskim fondom. Ne bi rad zgubljaj besed o tem, kako skoraj nobena vojaška zadeva ne sodi v mesto, pač pa, če že, na njegovo obrobje ali zaledje. Rad bi le vnovič podčrtil, da stavba, ki jo imam vseskozi v mislih, terja časa primerno uporabo. Glejte, marsikatera profesionalna kulturna ustanova nima dobrega razrešenih svojih prostorskih zagat in mesto nima sodobnega informacijsko-kulturnega žarišča, kar se mi zdi bistveno pri vsej stvari. Dom pa je v okolici, ki napoveduje v bližnji prihodnosti še živahnejši informacijski, upravni, finančni, blagovni, gostinski, duhovni utrip. Denarja za večje naložbe v kulturne zgradbe je vse manj, to se ve, to se čuti in občuti, pa bi bilo zato zaradi vsega povedanega prav sestri za Vašo predsedniško mizo in poskušati odgo-

voriti na vprašanje, ali bi bilo prav in ali zmerno omenjenemu objektu dati značaj sodobne, intenzivne duhovne posvetne živahnosti in raznolikosti med seboj dopolnjujoče se kreativnosti.

Kaj vse se mi mota po glavi, kaj imam v mislih, boste vprašali. Takoj povem! Vsekakor scensko kulturo in film. Glede tega mi verjetno nihče ne bo oporekal, le boljše, da ne rečem skoraj brehibne, pogoje je treba za oboje ustvariti. Od tu dalje pa se že izpostavljam raznim zubljem. Pa nič zjut, saj gre zgotj za misel ali kost, če hočete, da bi tako prišli do najboljših možnih rešitev. Torej, v mislih imam tudi naš dolenjski radio. Ta je v času mojega županovanja delal v nemajhni prostorski stiski in se hkrati ukvarjal z načrtu dograditve lastnih prostorov. Do danes se razmere niso spremenile. Mislim, da bi lažje in še uspešnejše zadihal v omenjeni stavbi. Kaj pa študijska knjižnica? Nje stiska je naravnost pošastna. Že res, da je precej denarja že šlo za obnovitvene in adaptacijske načrte, a nemara ni bogokletno kljub temu pomisliti na možnost, da najde del sebe, če že ne vsa, v takšnem novem mestnem in pokrajinskem kulturnem središču. Samo pomisliti je treba na veliko avlo, na medetažne prostore, kjer je zdaj kegljišče in so učilnice, na zgornji klubski prostor, dolnji restavracijski prostor, pa je lahko vsakomur jasno, kaj vse to z veliko dvorano vred lahko pomeni, recimo za knjigo, braleca, sodobne stike z avtorji, najrazličnejšimi umetniki, da ne govorim dalje o tem. Da ne bom preskromen! Tudi Dolenjska založba in revija Rast bi imeli kaj početi v takšnem informacijsko-kulturnem centru. Obe se zdaj stiskata v skromnem prostoru in ne moreta polno zaživeti, še posebej ne v bralci in kupci literature. V tem domu bi bilo mogoče razviti raznoliko tržno dejavnost, se pravi tudi prodajo knjig in živ stik s prej omenjeno revijo. Naj pripisem še možnosti v zvezi s kongresno dejavnostjo.

Torej, predsednik, mislim, da sem na kratko obrazložil, za kaj mi gre, kako nujno se mi zdi marsikaj nanovo premisliti, ko čas meni nič tebi nič gre takšno pot, da za seboj pušča nemalo prostora in stavb, ki zrejo v nas s svojimi steklenimi očmi in nemimi zidovi in

Kaj delajo generali in oficirji v pokoju

Zavračam vse obtožbe

Pod takim naslovom naj bi bil objavljen članek v časopisu Delo, v njem pa naj bi pisalo, s čim se ukvarjajo upokojeni oficirji. Že več kot mesec dni se med krajani krajevne skupnosti Semeč širijo tendenciozne, lažne, nepreverjene in žaljive govornice, ki jih navajam. Vidmar Ivan, upokojeni podpolkovnik iz Kota, stanujoč v Ljubljani, naj bi bil izdal Belokranjsko četo, bil vohun, izdajalec, nadalje, da imam radijsko oddajno postajo in pošiljam podatke za ljubljanski korpus, da so tekst posneli na magnetoskopski trak, da so me aretirali in zaprli, da sem slovenski sovražnik, da imam zvezo z vojaškimi helikopterji. Ne vem, česa vsega sem še obtožen.

Tudi ne vem, od kod tak pogum tem avtorjem, da širijo lažne in ne-preverjene informacije. Kakšna propaganda zoper mene je to, kakšni so vzroki, da me blatio in bremenijo teh obtožb. Mar zato, ker sem bil partizan, ali zato, ker sem bivši oficir JLA?

Kategorično odbijam vse obtožbe od prve do zadnje črke, ker so neresnične, hinavske, neresne in žaljive. Vsakdo, ki ima kaj zoper mene, naj mi takšna dejanja dokaže in podkrepi z argumenti in s pričami ter me prijavi organom za notranje zadeve. Za to sem vedno na voljo. Za vse, česar me te govornice obtožujejo, imam čisto vest.

V JLA sem se upokojil pred 16 leti in z njo nimam nikakršne tajne zveze. Obžalujem in obsojam, kar se je zgodilo 27. junija, to smo borci že objavili prek časopisa TV-15. Obsojam tudi vsako drugo nasilno dejanje z orožjem, a tudi barikade. Sem kritičen do vseh medijev, ki širijo lažno propagando za doseg ciljev, in to brez resničnih argumentov. Mnogi ljudje temu nasledajo in iz prijatelja naredijo sovražnika, kot kaže moj primer. Težko mi je, ker se me nekateri moji znanci in prijatelji izogibajo, drugi grozijo s fizičnim obračunavanjem in razbijanjem moje lastnine. Sprašujem vas, kje je sedaj naše sožitje, svoboda in varnost zame in moji družini. Komu naj se pritožim za obkroževanje in žalitev človekove osebnosti? Komu?

IVAN VIDMAR
podpolkovnik v pokoju

Dom JLA spremenimo v dom kulture

Pisna pobuda predsedniku občinske skupščine Marjanu Dvorniku — Nekdanji dom JLA bi lahko rešil velike prostorske stiske več kulturnih ustanov

Splošno, nemara kot poslednji rdeči župan v novomeški občini, sem se, kakor veste, ukvarjal z mislijo, kako mestu in občini oziroma Dolenjski pomagati iz prostorske kulturne stiske, vedoč, da prav zaradi nje ni mogoče držati sodobnega koraka z gledališko, glasbeno in drugo scensko umetnostjo in kulturo sploh. Oko sem poželjivo metal na takratni in zdajšnji dom JLA. Jel sem napeljavati vodo na mlin, in ne zaman. Obrodil je sad upanja. Visoki vojaški poveljniki je tedaj — kakor da bi slutil — dejal, »saj bo itak čez čas vaš«, se pravi civilni, in privolil je v zamisel, da mu vdahnemo še več kulturnega življenja, kakor ga je imel dotlej in vse do pred kratkim, zavoljo prizadevanja dela domaške kulturne animatorke. Uspelo mi je naročiti načrt ali studijo o prenovi neposrednega trikotnega scenskega odra, saj tak, kot je, onemogoča vse večje in zahtevnejše kulturne nastope. No, po vsem tem in tistem, kar se je dogajalo in dogodilo, sem Vam, predsednik, konkretno in rad predal županске posle. Med drugim sem Vas seznanil tudi z mojimi pogledi in prizadevanji glede doma JNA.

Takrat, pred letom, še nisva vedela, kako radikalno bo usoda tega vojaškega objekta in tudi drugih poslopij armade dregnila v naš dandanes. In zdi se mi, da je zdaj čez in pravi trenutek za preudaren premislek, kako ravnati s sproščajočim se prostorskim fondom. Ne bi rad zgubljaj besed o tem, kako skoraj nobena vojaška zadeva ne sodi v mesto, pač pa, če že, na njegovo obrobje ali zaledje. Rad bi le vnovič podčrtil, da stavba, ki jo imam vseskozi v mislih, terja časa primerno uporabo. Glejte, marsikatera profesionalna kulturna ustanova nima dobrega razrešenih svojih prostorskih zagat in mesto nima sodobnega informacijsko-kulturnega žarišča, kar se mi zdi bistveno pri vsej stvari. Dom pa je v okolici, ki napoveduje v bližnji prihodnosti še živahnejši informacijski, upravni, finančni, blagovni, gostinski, duhovni utrip. Denarja za večje naložbe v kulturne zgradbe je vse manj, to se ve, to se čuti in občuti, pa bi bilo zato zaradi vsega povedanega prav sestri za Vašo predsedniško mizo in poskušati odgo-

voriti na vprašanje, ali bi bilo prav in ali zmerno omenjenemu objektu dati značaj sodobne, intenzivne duhovne posvetne živahnosti in raznolikosti med seboj dopolnjujoče se kreativnosti.

Kaj vse se mi mota po glavi, kaj imam v mislih, boste vprašali. Takoj povem! Vsekakor scensko kulturo in film. Glede tega mi verjetno nihče ne bo oporekal, le boljše, da ne rečem skoraj brehibne, pogoje je treba za oboje ustvariti. Od tu dalje pa se že izpostavljam raznim zubljem. Pa nič zjut, saj gre zgotj za misel ali kost, če hočete, da bi tako prišli do najboljših možnih rešitev. Torej, v mislih imam tudi naš dolenjski radio. Ta je v času mojega županovanja delal v nemajhni prostorski stiski in se hkrati ukvarjal z načrtu dograditve lastnih prostorov. Do danes se razmere niso spremenile. Mislim, da bi lažje in še uspešnejše zadihal v omenjeni stavbi. Kaj pa študijska knjižnica? Nje stiska je naravnost pošastna. Že res, da je precej denarja že šlo za obnovitvene in adaptacijske načrte, a nemara ni bogokletno kljub temu pomisliti na možnost, da najde del sebe, če že ne vsa, v takšnem novem mestnem in pokrajinskem kulturnem središču. Samo pomisliti je treba na veliko avlo, na medetažne prostore, kjer je zdaj kegljišče in so učilnice, na zgornji klubski prostor, dolnji restavracijski prostor, pa je lahko vsakomur jasno, kaj vse to z veliko dvorano vred lahko pomeni, recimo za knjigo, braleca, sodobne stike z avtorji, najrazličnejšimi umetniki, da ne govorim dalje o tem. Da ne bom preskromen! Tudi Dolenjska založba in revija Rast bi imeli kaj početi v takšnem informacijsko-kulturnem centru. Obe se zdaj stiskata v skromnem prostoru in ne moreta polno zaživeti, še posebej ne v bralci in kupci literature. V tem domu bi bilo mogoče razviti raznoliko tržno dejavnost, se pravi tudi prodajo knjig in živ stik s prej omenjeno revijo. Naj pripisem še možnosti v zvezi s kongresno dejavnostjo.

Torej, predsednik, mislim, da sem na kratko obrazložil, za kaj mi gre, kako nujno se mi zdi marsikaj nanovo premisliti, ko čas meni nič tebi nič gre takšno pot, da za seboj pušča nemalo prostora in stavb, ki zrejo v nas s svojimi steklenimi očmi in nemimi zidovi in

pričakujejo premišljen odgovor. Ko sva se pred kratkim pogovarjala, se mi je razkrilo, kako ta dom še vedno zre za kulturnimi očmi, zato sem kar rad sedel, da Vam napišem tole javno pismo, ki ga vzamete zgotj kot mojo civilno pobudo za Vaše morebitno skorajšnje sveže sočudenje z ljudmi, ki bi želeli in hoteli prispevati k rešitvi vprašanja, ki sem ga takole navrgel. Dodal bi le, da sem s tem pismom nisem hotel in se ne želim vmešavati v življenje ali pot katerokoli kulturne ali druge ustanove. Bogneđaj!

FRANCI ŠALI

Gluhi ministri in zdravje

Zapis o zdravstveni politiki — »Skreganj s srčno kulturo« — Pristojni pa »odfrčijo v Švico«

V voščilih za novo leto, rojstne dneve in godove iskreno želimo prijateljem obilo trdnega zdravja. Zdravje je človekovo največje bogastvo. Zato pa bi morali temu posvečati največ pozornosti, tako da izdatki za te namene nikakor ne bi smeli biti okrnjeni. In dejstva? Zdravstvo je na psu. Dokaz, da je temu tako, je poleg drugih tudi izjava dr. Tatjana Gazvoda, direktorice Zdravstvenega doma v Novem mestu v Dolenjskem listu 1. avgusta letos pod naslovom Ambulante polne, zdravstvo pa brez ficka. In kaj pravi? »...O svojih težavah smo obvestili novomeški izvršni svet, republiško upravo za zdravstveno varstvo in republiško ministristvo za zdravstvo, vendar ni od nikoder odgovora.«

Ljudje, s katerimi sem govoril o tem, so se razburjali. Je mogoče, da šolan človek, pa naj ima že kakršnokoli funkcijo ali je brez nje, ne zna, ne more ali pa noče odgovoriti na vprašanja, ki se posredno ali neposredno tičejo tudi njega? Če na deželi tujec ali domačin kaj povpraša, bo takoj dobil odgovor, saj se vprašani zaveda, da mu je to dolžnost, ker to zahteva kultura, da o srčni kulturi ne govorimo. In kje je logika, če primerjamo to ugotovitev z dejstvom, ki ga navaja dr. Tatjana Gazvoda?!

Žalostno je tudi, da se škoda, povzročena v tisti tridnevni vojni in znaša

pisma in odmevi

ZAKAJ RAZLIKE MED GOSTI?

14. avgusta sta bila z Milanom Radanovičem v lokalu Kava bar Tina na novomeški avtobusni postaji. Njegov lastnik je Zvone Franko, ki ga sicer ni bilo v lokalu, zato pa se je za »sefa« predstavila natakarcica za šankom. V lokal sva prišla ob 6.55 ter dostojno naročila dva borovničevca. Ker pa sva bila vesela, je natakarcica menila, da sva pod vplivom alkohola, kar pa ni bilo res, zato nama je rekla, naj čimprej odideva. Čeprav je bil že poln točilni pult žgane pijače, je rekla, da še ne strežijo alkohola. Toda tudi kave nama ni hotela dati. Ker sva videla, da ne bova nič opravila, sva, ne da bi naredila kakršenkoli problem, odšla. To lako potrdi dejstva. Kljub vsemu pa lahko rečem, da ni lepo, da dela strežno osebo razliko med gosti. Predvsem pa svetujem vsem, ki bodo obiskali lokal Tina, naj se obnašajo dostojno in naj bodo resni ter zadržani, sicer bodo ostali žejni.

STANKO HERMAN

Novo mesto

JAVNA ZAHVALA ČLANOM SDZ

Predsedstvo Slovenske demokratične zveze se iskreno zahvaljuje vsem posameznim članom stranke, občinskimi odborom, članom Izvršilnega odbora SDZ in vsem drugim, ki so prispevali v sklad za pomoč družinam Praprotnik iz Koga pri Ormožu in Kotar z Medvedjeka na Dolenjskem. Zbrali smo 70.000,00 din. Prispevke sta družinama Praprotnik in Kotar izročila člana Izvršilnega odbora Slovenske demokratične zveze Janez Janša in Tone Peršak.

Za Izvršilni odbor

Tone Peršak

DELAVCI LEŽIJO, KOPRIVE PA JIH ZARASAČAJO

V okolici Črnomlja, med vasmi Talčji Vrh, Otovec in Rodine, je bil pred 11 leti zgrajen objekt, ki ga je gradilo SGP Grosuplje. Takrat so kmetom vzeli veliko zemlje, vsa pa še vedno ni odplačana. Objekt je bil zgrajen v vojaške namene, sedaj pa v njem delajo delavci, zaposleni v brežiškem Petrolu. Glede na to, da se vojska seli iz Slovenije, bi bilo morda prav, da občinski izvršni svet razmisli, kakšna bo nadaljnja usoda tega objekta. Morda pa ne bi bilo narobe, če bi o kakšni čistilni akciji začeli nekoliko razmišljati tudi delavci, ki so zaposleni v tem objektu in za igranje kart in šaha ter ležanje v senci prejemajo visoke plače, medtem ko jim okolico zaraščajo koprive in trnje.

VAŠKI ODBOR

- Srečne so krave v hlevu, ki prežvekujejo. (Nietzsche)
- Človekov cilj ni biti srečen. (B. M. Zupančič)
- Demos je danes trden, kakor je bil na začetku. (Pučnik)

To bo popolna razlastitev delavcev!

Nekatera stališča Svobodnih sindikatov

Proces lastninjenja družbene lastnine in tudi vračanja premoženja mora dosledno upoštevati naslednje zahteve Zveze svobodnih sindikatov Slovenije:

- najmanj 30% družbene lastnine je potrebno razdeliti med sedanje in upokojene delavce podjetij, pa tudi v zavodih, v skladu z njihovim prispevkom k povečevanju družbenega premoženja v teh desetletjih;
- noben delavec zaradi lastninjenja in denacionalizacije ne sme ostati brez dela;
- vse olastninjeno oz. vrnjeno premoženje mora ostati v funkciji proizvodnje oz. opravljanja storitev in se zaradi tega ne sme zmanjšati obseg gospodarjenja;
- premoženja gospodarskih subjektov (podjetij, kmetijskih kombinatov, zadrug) se ne sme vračati v naravi, ampak v obliki delnic, tako da stari in bodoči, novi lastniki delijo gospodarsko usodo teh subjektov.

Predsedstvo ugotavlja, da predlogi zakonov ne upoštevajo teh sindikalnih zahtev in da v bistvu pomenijo popolno razlastitev delavcev, dosedanjih upravljalcev družbenega premoženja ter jim ne priznavajo njihovega prispevka k povečevanju družbenega premoženja.

Predlogi zakonov favorizirajo bivše lastnike in njihove dediče, ostalo premoženje pa podržavijo oziroma ga po cenah, ki so globoko

• Rešitve in predlogov zakonov glede kmetijskih zemljišč, zadrug in živilskopredelovalne industrije bodo imele, če bodo take sprejete, kot so predlagane, katastrofalne posledice. Bistveno se bo zmanjšala preskrba s hrano, brez dela bo ostalo 34.000 zaposlenih v teh dejavnostih, zunaj funkcije bodo ostali številni objekti in oprema, ki so lahko ekonomsko učinkoviti le v organizirani proizvodnji hrane, brez ali s predragimi osnovnimi surovinami bo živilskopredelovalna industrija obsojena na ekonomski propad. Absolutno favoriziranje kmetov, vključno s predlagano razdelitvijo dela premoženja najboljših podjetij živilsko predelovalne industrije, je najbolj groba kršitev pravic delavcev v kmetijstvu in živilsko predelovalni industriji, ki so desetletja ustvarjali to premoženje.

pod realnimi, prodajajo tistim, ki imajo denar. Razdelitev delnic vsem državljanom Slovenije ni posrečena, je brez ekonomskih motivov in v posmeh delavcem, ki so ustvarjali družbeno premoženje.

Ni slučajno, da tujina hvali način lastninskega preoblikovanja podjetij pri nas, saj bodo lahko poceni kupili za delavskimi žulji ustvarjeno družbeno premoženje.

Predlogi zakonskih rešitev lastninjenja podjetij so nesprejemljivi, ker podjetjem jemljejo vsako avtonomijo, ker omogočajo razprodajo družbene lastnine pod njeno dejansko vrednostjo, ker ne omogočajo sedanjim upravljalcem — delavcem, da bi postali delničarji — lastniki podjetij z razdelitvijo dela delnic ter jih na ta način razlašajo. Razdelitev delnic vsem državljanom pa zavračamo kot ekonomsko egalitarno in krivično rešitev v odnosu do delavcev in glede na interes za upravljanje podjetij.

DUŠAN SEMOLIČ, predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

Senčni strokovnjaki naj bodo v senci

Znova sem se preprical, da je bolje, da strokovnjaki v »senci« tam tudi ostanejo, sicer bi kaj hitro do kraja zrušili to, kar so desetletja »gradili« — Zakaj smo podprli predloge IS in GZS

Na zadnji seji republiške skupščine smo največ časa posvetili razpravi o gospodarskem položaju v Sloveniji. Težke razmere so pokazale, da gospodarski del vlade vlagi izjemne napore, čeprav se manj obveščeni zunanji opazovalcem zdi, da slabšajoči kazalci govore ravno obratno. Presenetljivo, vendar resnično je dejstvo, da smo še vedno v celoti vpeti v jugoslovanske okvire, ki neusmiljeno najdejo naše poslovne rezultate. Osamosvajanje je za nekaj mesecev upočasnjeno zaradi brionskih sklepov, na katere smo morali pristati, vendar to ni opravičilo, da ne bi sprejeli tistih zakonov, ki jih ta moralna torij ne zajema. Pri tem me preseneča odpor dela strank, ki se javno opredeljujejo za prestrukturiranje, ko pa naj bi do tega prišlo, se na vse kriplje trudijo, da bi obdržali obstoječe razmere. Tako je tudi pobuda, ki so jo na zboru Skupščine Republike Slovenije naslovili poslanci opozicijskih strank. Za ilustracijo naj navedem le nekaj cvetk:

1. »Slovenija je ta hip gospodarsko zelo krhka, saj je močno vezana na jugoslovanski trg. Zato je treba zdaj ta prostor... poskušati vsaj zadržati... Prestalim republikam Jugoslavije kaže ponuditi nove ideje, nove vizije sodelovanja. Utegne se zgoditi, da ne bodo prodrle...«

V tem trenutku je govoriti o jugoslovenskem trgu kot trgu utopično sanjarjenje. Kadar podjetja »izvažajo« ali »prodajo« blago kupcu, ki zanj ne da plačila, se TRG spremeni v ODLAČALISČE. Iz podatkov Gospodarske zbornice je namreč razvidno, da se je dnevi priliv v plačilnem prometu iz republik Jugoslavije zmanjšal za več kot polovico. V položaju, ko istočasno uporabljajo revolucionarne metode pri-

lašanja imetja, je zelo neresno »ponujati nove ideje«, posebno še, če so predlagatelji vnaprej prepričani, da je to brez haska. Veliko boljši in s strani poslancev povsem podprt je bil predlog Gospodarske zbornice, ki pravi:

»GZS in slovenska vlada naj intenzivirata stike z institucijami v drugih jugoslovanskih republikah, da bi v gospodarskih stikih presegli politične konflikte.« Ob tem so navedeni konkretni problemi, ki jih naj skupaj rešujejo: plenitev slovenskega premoženja v drugih republikah, zagotovitev nemotene plačilnega prometa, udeležba pri eventualnih tujih novih kreditih, udeležba v primarni emisiji, pokritje salda terjatev s SZ in pokritje salda terjatev z Irakom.

Ne glede na naše razprave v skupščini pa so se lotili izvajanja, saj so s predstavniki BiH dosegli dogovor o saniranju roparskih ukrepov, minister Izidor Rejc pa je s skupino direktorjev razreševal nastale probleme v Beogradu s predstavniki srbskih podjetij in potrdil veliko pripravljenost gospodarstvenikov, da se premagajo politični ukrepi.

2. O odnosu do »družbene lastnine« v podjetjih in lastninjenja pa nam ponujajo v istem tekstu naslednje rešitve: »Križa je posledica dolgotrajne gospodarske razvojne krize, ki nas pesti že od začetka sedemdesetih let... Vzrokoi zanjo so predvsem v: upadanju delovnih motivov, saj sistem samoupravnega socializma ni uspel vzpostaviti neposredne zveze med delovno uspešnostjo in dohodkom.«

Ob kritiki nikoli uresničenege dejanskega samoupravljanja se na naslednji strani hudujejo nad potezami vlade: »Vlada pa v tem trenutku prihaja pred

parlament z dvomljivimi in slabo pripravljenimi sistemskimi spremembami, ki bodo preusmerile dober del za preživetje potrebne energije na povsem drugega področja: na odpravo družbene lastnine in privatizacijo družbenih stanovanj, na denacionalizacijo, na reorganizacijo gospodarskih javnih služb, na reorganizacijo službe družbenega knjigovodstva — kar vse lahko zdaj počaka.« Tako opredeljuje opozicije bi človek še kar razumel, če ne bi na četrti strani isti avtorji zapisali popolnoma nasprotno zahtevo v sklopu kratkoročnih ukrepov.

Kako je mogoče doseči lastninsko prestrukturiranje brez ustrezne zakonodaje? Ali je res dovolj, da je potrebno omogočiti »pluralizem razmišljanja in oblikovanj koncepcij«, pa se bodo tako kompleksna vprašanja razrešila? Ko sem bral ta tekst, ki naj bi bil »nepremerno boljši« kot ponujeni predlogi Izvršnega sveta in je hotel z njim tekmovali, sem se znova preprical, da je bolje, da naj strokovnjaki v »senci« tam kar ostanejo, sicer bi kaj hitro do kraja zrušili to, kar so desetletja »gradili«. V gradivu je še kar nekaj nelogičnosti, pa naj bosta dva primera dovolj za ilustracijo bralcem o tem, kakšna je razlika med velikimi besedami nekaterih »prenovljenih« politikov in strank in njihovim dejanskim dometom.

V našem zboru smo podprli predloge Izvršnega sveta in SGZ, razen dveh:

1. Gospodarska zbornica Slovenije predlaga ukinitve dodatnih 30% oz.

40% uvoznih obremenitev na blago široke potrošnje. Izoblikovali smo stališče, da to ni smotno, saj je devizna bilanca Republike Slovenije neuravnotežena ravno zato, ker smo imeli pretiran uvoz za široko potrošnje brez pokritja z izvozom. Gospodarsko samostojnost pa lahko vzpostavimo le tako, da bomo porabili le toliko deviz, kolikor jih bomo ustvarili. Največji razlog za ukinitve naj bi bilo favoriziranje uvoznikov iz Hrvaške in drugih republik, ki bi na ta način lažje obvladovali slovensko tržišče. Pa vendar, ali bodo te republike v nedogled prenašale devizno sušo, ne da bi se jim to na drugem segmentu pojavilo v hujši obliki? Prepričan sem, da bodo tudi drugi v kratkem sprejeli enake ukrepe, saj bomo kot samostojne države le tako vzpostavili čiste račune med sabo in realna gospodarska razmerja do tujine.

2. Izvršni svet je v okviru politike osebnih dohodkov zavzel stališče, da ne bo spreminjal zakona o izplačevanju osebnih dohodkov, ampak le z nekaterimi ukrepi poskušal uvesti več reda na to področje.

Tako pobudo smo zavrnili, saj je v marsikaterem okolju izplačevanje osebnih dohodkov deležno velike kritike, predvsem zaradi tistih, ki se okoriščajo na račun delavcev. Z navodili in stališči pa ni mogoče zamenjati ali vsaj izboljšati zakonske nedorečenosti. Konec koncev so urejeni odnosi tudi temelj za večjo motivacijo zaposlenih.

MARJAN DVORNIK

Ivan Zidarič

Bilo je davnega leta 1960, ko si se mlad, poln elana in solidnega znanja v svoji stroki pridružil Ivanu, Joletu, Dragu, Bertu, Vladislavu in Silvu, ki so le nekaj mesecev pred tem prvi v Sloveniji pričeli po evropskem vzorcu in s povsem novo službo »Pomoč-informacije« v organizaciji Avto-moto zveze Slovenije.

Bili ste prvi avtomobilisti te službe, bili ste pionirji povsem nove dejavnosti v naši državi — dejavnosti, brez katere si danes ne moremo zamisliti sodobnega cestnega prometa. Pomagati ste morali vsakemu, kdor je obstal na cesti, ob vsakem letnem času in vrenemu, ne glede na znakom in tip vozila. In to ste znali, saj so bili tedaj za to pionirsko delo izbrani najboljši. Na vaših izkušnjah in po vaših predlogih so bili izdelani pravilniki službe. Pozneje ste bili vzor in učitelji vsem mlajšim kolegom. Imenovali so vas, tako kot v svetu, »rumeni angeli«, po značilni barvi vaših vozil in po humani dejavnosti, saj ste reševali in pomagali tistim, ki so obstali brezmočno na cestah. Bili ste prvi, že tedaj v začetku šestdesetih let, ki ste v Avto-moto zvezi Slovenije kazali pot v Evropo — kot odlični in vsestranski avtomobilisti.

Vsak od vas je bil po svoje specifičen, in to vedno v pozitivnem smislu. In kakšen si bil med njimi ti, dragi Ivan? Vedno prijazen, s prijetno značilno barvo glasu, ki je pomirjal in vlivljal zaupanja vsem, ki so bili deležni tvoje pomoči. Bil si odlični avtomobilist in med njimi brez dvoma najboljši v avtoelektriki. Bil si prvi, ki je v Sloveniji obvladal in uspešno uporabljal najodobnejši pripomoček pri ugotavljanju napak na avtomobilih, saj si prvi uporabljal elektronski mototester ameriške znamke SUN, in sicer v prvi tehnični bazi AMZ Slovenije v Trebnjem. Kako ponosni smo bili tedaj, saj so nam inozemski turisti takoj zaupali, ob tvojemu delu na najodobnejši opremi so imeli občutek, da potujejo po urejeni Evropi, in to že tedaj, sredi šestdesetih let. Takrat, na začetku, je služba »Pomoč-informacije« opravila letno le po nekaj sto uslug, danes pa opravijo tvoji naslednjiki, ki jih je v Sloveniji že skoraj 200, prek 300.000 uslug letno ali vsako minuto eno. Tako potrebna je ta tvoja služba »Pomoč-informacije« danes. In ti si bil pionir in soustvarjalec te službe. Zato bo poleg imen tvojih kolegov iz začetka šestdesetih let tudi tvoje ime in primek ostal zapisan v analih naše organizacije, dragi Ivan Zidarič.

Tako kot si bil ti vedno ponosen, da si bil v naših pionirskih vrstah, dragi Ivan, tako ponosni in hvaležni smo tudi mi na Avto-moto zvezi Slovenije, ki smo še ostali.

CIRIL KOMOTAR

Kritika ali zlonamerni čvek?

Bralcem Dolenjskega lista in poslušalcem Studia D

Bralci Dolenjskega lista in poslušalci Studia D smo v zadnjem času priča poskusom Tonija Gašperiča, prikazati delo Centra za kulturo in prosveto Metlika lažno in zavajajoče. Gospoda humorista razumem, da je težko živeti od ene plače, zato mu svetujem, da bi bilo zelo umestno, če že piše o Centru, da se o dejstvih informira. Enostranske dezinformacije, ki jih trosi v medijih, so, blago rečeno, podobne uličnemu čveku. S tem pa bodo tudi honorarčki bolj slastni.

Center za kulturo in prosveto deluje osem mesecev v okviru sekretariata za gospodarstvo, splošne zadeve in družbene dejavnosti pri metliški občini. Dejavnost Centra je izobraževalno-kulturnega in zabavnega značaja. Center tako združuje knjižnico, kulturni dom in dejavnost kina. Poseben poudarek dajejo na izobraževanje odraslih in mladine. Ta del programa se financira izključno iz žepov slušateljev. Knjižnica se financira delno iz republike, delno iz občinskega proračuna. Kino in s tem kulturni dom se financira od prodanih vstopnic, najemnine dvorane, pretežni del materialnih stroškov in amortizacije pa iz občinskega proračuna.

Gospodu Antonu bi želel pojasniti, da se kulturni programi tako v Metliki kot v širšem slovenskem prostoru, ali pa v razviti Švedski ne morejo in se ne financirajo sami. Kulturni dom in kino v Metliki se v situaciji, v kakršni živimo, ne more samofinancirati. Vabim ga, da mi svetuje nekakšen sanacijski program v kulturi, ki bi metliški Center dvignil na raven samofinanciranja. Oseba dohodka, ki ju prejema iz proračuna, so namenska postavka za bruto osebne dohodke zaposlenih v sekretariatu, kot so namenska sredstva za knjižnico, kulturni dom in kulturo nasploh. Namigovanje, da se osebna dohodka odtegujeta od sredstev, ki so v proračunu namenjena kulturi, je preračunljivo laganje.

Podobni zavodi po Sloveniji, ki so poleg tega tudi pravne osebe, se financirajo s pomočjo družbenih sredstev.

V delu Centra ni bilo in ne bo šokov. Bilo pa je v tem letu storjenega marsikaj, od tečaja nemščine, predavanja o novi davčni zakonodaji, koncertov, gledaliških predstav, kino predstav za otroke v zimskih počitnicah, do organiziranja raznovrstnih akcij Zveze prijateljev mladine itd. V jesensko zimskem času 1991/92 bomo v Centru razpisali različne tečaje jezikov, plesne tečaje, izvajali program v knjižnici in dejavnosti ZPM.

Gospodu Toniju pa svetujem, da prepusti finančne zadeve ekspertom, ki so za ta posel plačani in usposobljeni, sam pa naj se loti subtilnejših družbenih problemov.

Prof. MARKO STEPAN

JAVNA SEJA FILMSKIH DELAVCEV

LJUBLJANA — Problematika slovenske kinematografije ni bila še nikoli tako pereča, kot je v zdajšnjih časih, ko za nove slovenske filme skoroda ni več denarja in so vsi tovrstni projekti na zelo tanki nitki. Spričo takšne problematike je Društvo slovenskih filmskih delavcev sklenilo pripraviti javno sejo upravnega odbora in odkrito spregovoriti o nakaopičenih težavah. Javna seja bo v ponedeljek, 26. avgusta, ob 12. uri v projekcijski dvorani Viba filma na Zrinjskega 9 v Ljubljani, nanjo pa vabijo tudi novinarje, predstavnike poslanskih klubov in predstavnike neparlamentarnih strank.

UMIK POTEKA PO NAČRTU

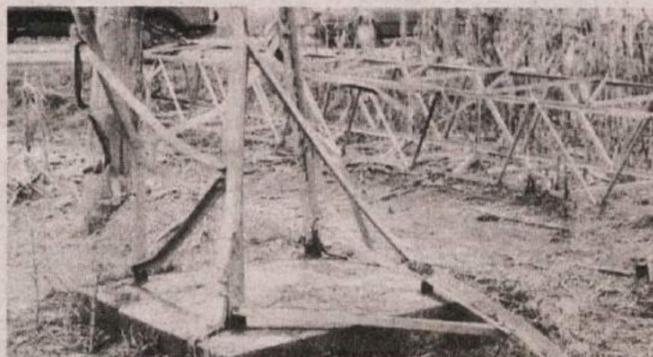
RIBNICA — Umik jugoslovanske vojske iz vojašnice narodnega heroja Mirka Bračiča v Ribnici teče po načrtu in do konca tedna naj bi JA preselila vse svoje imetje. Prejšnji konec tedna so s pospešeno naglico selili vojaško opremo, predvsem municijo in orožje v vojašnico Brčko. Zaradi znanih težav ob vračilu vojaških sredstev na obeh straneh se zna rok za dokončen umik JA nekoliko zavleči. Zaradi zastojev v železniškem prometu pa ima JA težave tudi pri selitvi premoženja iz vojašnice v Orneku.

M. G-č

NA OBISKU NOVINARJI VOJAŠKIH LISTOV

RIBNICA — Te dni so bili v ribniški občini novinarji vojaških časopisov Front in Narodna armija ter Zastava filma, ki so zbirali podatke za svoje založniške hiše o dogodkih v Sloveniji. Medtem ko so med občani naleteli na veliko razumevanje, so bile občinske oblasti previdnejše, predvsem v zvezi s podrobnostmi vojaške ekonomije v vasi Briga, ki je bila dalj časa v rokah TO.

M. G-č

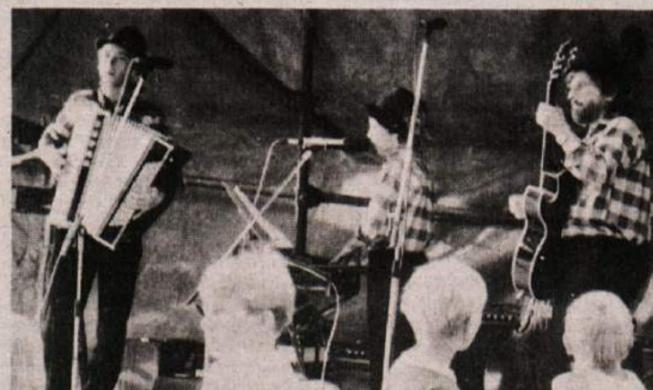

DIVERZIJA NA ŽE TRETJEM DALJNOVODU V POSAVJU — V nedeljo zjutraj ob 5.40 je na koruzni njivi pred Velikim Podlogom, tik ob regionalni cesti Drnovo — Kostanjevica, obležala kovinska konstrukcija 20-kilovoltnega daljnovođa za napajanje Kostanjevice in okolice. Detonator naj bi bila sprožila naprava, ki reagira na svetlobo. Dušan Kerin z UNZ Krško je dejal, da vse kaže na podobnost z diverzijama v Pesjem in na Sremiču, počakati pa je treba na analize kriminalističnega laboratorija RSNZ. Delavci Elektra Krško so že dopoldne hitro usposobili daljnovod. Na sliki: podrti steber. (Foto: P. Perc)

DNEVI PIVA — Skoraj teden dni na kandijskem vrtu v Novem mestu potekajo Dnevi piva obeh slovenskih pivovarn. Petkova otvoritev je bila v znamenju jubilejne koncerta ob 80-letnici Sentjernejških godbenikov, naslednji večer pa so se obiskovalci lahko žudili in jedli šunko velikanko, ki so jo na ramenih prinesli mesarji Predelave Kmetijske zadruge Krka. Šunka v črevesju je merila v dolžino nekaj več kot osem metrov in je bila težka skoraj 70 kilogramov. Danes bo na kandijskem vrtu spet veselo. Tokrat se bodo v kuhinju golaža pomerili znani Slovenci: Boris Strel, Bogdan Barovič, Miran Trontelj, Božidar Wolfgang-Wolf, Nataša Žgavec-Bolčina, Marjan Dvornik in Vlado Petrovič. Glasbeni del bo v rokah ansambla Melos, ki ga bodo zamenjali člani ansambla Fantje z vseh vetrov. Ob Dnevih piva so opravili tudi prvo zrebanje za pokaševalce piva. Potovanje v tujino si je prislužil Simon Turk iz Ulice Slavka Gruma 12, Franc Potočar z Novega trga 1 je dobil vikend paket za dve osebi v enem od Krkinih združenj, Niko Mavretič z Malega Slatnika 42 pa vikend paket za dve osebi v letovišču Vrsar.

J. P.

PRVA DOLENJSKA REVILJA NARODNJAKOV — Trio Novina (na sliki) je bil z glasovni občinstva izbran za najboljšega na sobotni prireditvi narodnozabavnih ansamblov na Loki v Žužemberku. Glas manj je dobil ansambel Ivana Puglja, tretje mesto pa so si z enakim številom glasov delili ansambli Omahna, Montana in Fis. Na naslednjih mestih so se razvrstili ansambli Štajerski potepuhi, Mladi prijatelji, ansambel Zupan in Večerni zvon. Po prireditvi, ki jo je vodil Boris Kopitar, sodeloval pa je tudi podokničar Franc Pestotnik, je bila prava kmečka veselica, za ples je igral ansambel Rubin. (Foto: J. P.)

SAMI GRADIJO ŠKARPE — V Rumanji vasi bodo letos zgradili nove pločnike v dolžini skoraj 900 metrov. Ker bodo nekoliko posodobili tudi cesto, je bilo potrebno okolice hiš zavarovati s škarpami. Ves potreben material sta dala krajevna skupnost in Cestno podjetje, dela pa so se krajani sami lotili. Sobotne delovne akcije se je udeležilo 28 krajanov in že dopoldan je bila prva in največja škarpa končana. »Medtem ko eni rušijo, mi gradimo«, je povedal predsednik gradbenega odbora Branko Lukič. (Foto: J. Pavlin)

POSLEJ BO MANJ PREŠERNOVIH NAGRAD

LJUBLJANA — Slovensko ministristvo za kulturo je pripravilo nov zakon o Prešernovih nagradah. Novi zakon bo zožil število področij za podeljevanje teh nagrad. Poslej bodo Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada podeljevali le za štiri področja: ustvarjanja (besedno, glasbeno, gledališko — filmsko in likovno). Predlog ne bodo zbirali na podlagi vsakoletnega javnega razpisa, temveč vse leto, predlagatelji pa bodo lahko posamezniki, ki pravne osebe in strokovne komisije, ki bodo zbirale prijave. Nagrad bo po novem znatno manj, za vsako področje le ena Prešernova nagrada in ena nagrada Prešernovega sklada. Posmrtnih nagrad ne bodo več podeljevali.

ZAČELA SE JE LIKOVNA ŠOLA ZKOS

IZLAKE — Letošnja poletna likovna šola, ki jo organizira Zveza kulturnih organizacij Slovenije, se je začela minul petek, 16. avgusta, v Medijskih toplih in bo trajala do vključno nedelje, 1. septembra. Šola je razdeljena v dve skupini oziroma v začetni in nadaljevalni del, tako da bo prvi potekal do sobote, 24. avgusta, drugi pa od tega dne do nedelje, 1. septembra. Udeleženci osvajajo likovno znanje pod mentorstvom vodstvom akademskega slikarja Toma Račkaga.

VEMEX Transalpine d.o.o.
Ljubljana, Moše Pijadejeva 27

je mešano podjetje

Z nemškimi večinskimi deležem

Ponujamo sodelovanje z novimi poslovnimi partnerji pri prodaji tehničnega blaga.
Če imate v vašem podjetju
— lokal za prodajo tehničnega blaga in
— želite sodelovati tudi tako, da ne aktivirate lastnih finančnih sredstev, nam pišite.
Organizirali bomo sestanek in se o vsem pogovorili.

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da so po sklepih Izvršnega sveta Skupščine občine Novo mesto, sprejetih na sejah dne 9. in 24. julija 1991 (sklepi objavljeni v Skupščinskem Dolenjskem listu št. 10/91 z dne 29. julija 1991),

JAVNO RAZGRNJE:

I. OSNUTEK PROGRAMSKIH ZASNOV ZA UREDITVENI NAČRT POKOPALIŠČA MIRNA PEČ

kot sestavni del prostorskih sestavin družbenega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 1990,

II. OSNUTEK UREDITVENEGA NAČRTA POKOPALIŠČA MIRNA PEČ,

III. OSNUTEK LOKACIJSKEGA NAČRTA KANALSKEGA SISTEMA IN ČISTILNE NAPRAVE MIRNA PEČ

v času od 31. julija do 31. avgusta 1991, in sicer v prostorih:
— Skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, 1. nadstropje,
— krajevnega urada v Mirni Peči.

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka programskih zasnov ter osnutkov ureditvenega in lokacijskega načrta bo v

četrtak, 29. avgusta 1991, ob 20.00 uri
v krajevni skupnosti Mirna Peč, v osnovni šoli v Mirni Peči.

Do poteka javne razgrnitve osnutkov lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, Ljubljanska 2, Novo mesto, gramskih zasnov, ureditvenega in lokacijskega načrta ter predstavniki Zasnove, ureditvenega in lokacijskega načrta ter predstavniki in pristojni uradi, ki bodo k-e-ja-s-ni-l-a.

ZAVOD ZA DRUŽBENO PLANIRANJE IN URBANISTIČNO NAČRTOVANJE NOVO MESTO

SLOVENSKA KNJIGA d.o.o.
61000 Ljubljana, Litijska 38
Telefon 061/443-915
Telefaks 061/447-305

VABI K SODELOVANJU VEČ SODELAVCEV

ZA PREVERJANJE PODATKOV PO DELOVNIH ORGANIZACIJAH IN PRI ZASEBNIKIH

— delo je primerno za vse, ki že imajo izkušnje (popis prebivalcev RS)
— mlajše upokojece
— študente in vse, ki nimajo ali čakajo na zaposlitev
Delo je pogodbeno za nedoločen čas, opravljali ga boste v svoji občini.
Prijava s kratkim življenjepisom sprejemamo do 6 dni po objavi.

IGM Strešnik, d.o.o.
Dobruška vas 45,
Škocjan

vam iz svoje bogate palete izdelkov v svoji prodajalni nudi:

— betonske bloke 30	din/kom	16,00
— betonske vogalnike 30	din/kom	18,50
— pohodne plošče-rdeče 40/40 cm	din/kom	33,00
— betonska okna 80/60 cm	din/kom	308,20
— kulir plošče H	din/kom	280,40
— kulir plošče 40/40/5 cm	din/kom	38,50
— tervol 5 cm (trdi)	din/m ²	82,00
— zidak 1/1 polni	din/kom	6,20
— zidak 1/1 z luknjami	din/kom	5,30
— stropne nosilce	din/m	115,80
— polnila	din/kom	19,00
— armirane mreže 4,2/4,2	din/kom	411,80
— rezan les (plohi 4,8 cm, špirovci)	din/m ³	6.556,00

Cene izdelkov so brez prometnega davka.
Poleg zgoraj navedenih izdelkov proizvajamo tudi betonske garaže MONO in betonsko galanterijo. Možnost obročnega odplačevanja.
Oglasite se v prodajnih prostorih IGM Strešnik Dobruška vas osebno ali na telefon 068/76-230, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

Iskra

Podjetje ISKRA Energetska elektronika, p. o.,
Tovarna energetske elektronike, Novo mesto,
Velika Cikava 22
68000 Novo mesto

Po sklepu delavskega sveta št. 040-36/91 z dne 14. 8. 1991 podjetje objavlja

licitacijo

za naslednja vozila:

- 1. Tovorni avtomobil Z 650 AD**
reg. št. NM 944-90
Vozilo je vozno, leto proizvodnje 1984, registriran do 8. 2. 1992.
Začetna cena je 150.000,00 din.
- 2. Osebni avtomobil R-4 GTL,**
reg. št. NM 854-36
Vozilo je vozno, leto proizvodnje 1983, registriran do 12. 1. 1992.
Začetna cena je 15.000,00 din
- 3. Osebni avtomobil R-4 TLS**
reg. št. NM 854-25
Vozilo je vozno, leto proizvodnje 1982, registriran do 10. 1. 1992.
Začetna cena je 14.000,00 din.

Licitacija bo v sredo, 28. 8. 1991, ob 12. uri na sedežu podjetja na Veliki Cikavi 22.
Ogled vozil bo od 10. do 12. ure istega dne.
Na licitaciji lahko sodelujejo vsi ponudniki, ki bodo pri blagajni podjetja plačali 10-odstotno varščino.
Vozila bo treba plačati in prevzeti v treh dneh po končani licitaciji, sicer varščina zapade. Licitacija po načelu videno — kupljeno. Prometni davek in prepis plača kupec.
Vsa potrebna pojasnila dobite po telefonu 068-24-541 (Drago Šulc).

OBČINA ČRNO MELJ
Oddelek za družbeni razvoj občine Črnomelj

razpisuje
prosta dela in naloge:

1. referentna zadeva
kopiravnika

Pogoj: pod 1. in 2. visoka ali višja izobrazba, smer arhitektura ali gradbeništvo.

Prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev je poslati v roku 10 dni od objave na gornji naslov.

RADGONČANU REKORD LAHINJE — V nedeljo je bilo na Lahinji pri Gerkiških in Dobravcih v metliški občini republiško prvenstvo A lige v ribolovu s plovcem. Pomerilo se je 19 moških ekip s po tremi člani ter 4 ženske ekipe. Med ženskami so ekipo zmagale Mariborčanke, ki so ulovile 6 kg rib, posamično pa je bila prva Elizabeta Seidel, članica zmagovalne ekipe, z 2,325 kg rib. Med moškimi ekipami je zmagala RD Radgona, ki je ulovila 35 kg rib, na drugem mestu pa so bili Črnomeljci. Posamično so bili najboljši Mirko Božič iz RD Radgona, ki je s 17,78 kg ulovljenih rib dosegel rekord Lahinje, sledila pa sta mu Alojz Kuzma (13,50 kg) in Milan Fabjan (13,45 kg), oboje iz Črnomlja. Na fotografiji: Marija Leskovek iz RD Brestanica-Krško, ki je, tako kot vse ženske na tekmovalju, potožila nad slabim prijemom. Moški so imeli očitno več sreče. (Foto: M. B.-J.)

Zasebni vrtec v Stari vasi

NOVO MESTO — Varstvo in vzgoja predšolskih otrok sta v Šentjernejju že dlje časa zelo velik problem, saj v obstoječem vrtcu ni dovolj prostora za vse. Tudi letos so morali odkloniti nad 40 malčkov. Ker z dograditvijo vrtca zaradi pomanjkanja denarja in zaradi ovir pri pridobitvi zemljišča vsaj v krajšem času slabo kaže, se je novomeška vlada odločila podeliti koncesijo, uradno dovoljenje za opravljanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v zasebnem vrtcu Brigiti Kernc v Stari vasi pri Šentjernejju.

Brigita Kernc iz Ljubljane, vzgojiteljica z devetletnimi delovnimi izkušnjami, ki tudi pripravlja diplomo na višješolski stopnji na Pedagoški akademiji, smer predšolska vzgoja, je že pred časom iskala možnost zaposlitve v novomeških vrtcih, saj se seli v Staro vas pri Šentjernejju, kjer so si zgradili novo hišo. Potem pa se je tudi zaradi razmer v Šentjernejju rodila ideja o »lastnem« vrtcu. Hiša Kerncjevih je dovolj velika, da bodo v vrtcu v njej lahko vključili vsaj 16 otrok.

Družinski vrtec v Stari vasi bo nudil varstvo in vzgojo otrokom od drugega leta do vstopa v šolo, zagotovljena bo

tudi mala šola. Po vseh normativih in zahtevah za vzgojno-izobraževalno dejavnost bo deloval kot »ekološki vrtec«, v njem bo poudarek na zdravem življenju in domačnosti, ki jo zdaj poznajo otroci v t. i. družinskih varstvih. Otroci bodo sodelovali pri pripravi hrane, naravnem vrtnarjenju, nabiranju zelišč ipd. V programu vrtca so tudi tabori, ki naj bi bili organizirani skupaj s starši. Prispevek staršev za bivanje otrok v tem vrtcu bo enak, kot če bi imeli otroka v »družbenem« vrtcu, saj bo del denarja za delo vrtca prispeval občinski proračun.

Z. L.—D.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 26. julija do 14. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Maja Prah iz Dol. Stare vasi — Kajo, Marjetka Kragelj iz Čužnje vasi — Klaro, Marinka Blažič z Rihpovca — Darjo, Liljana Lenarčič s Krasinca — Duško, Jožica Peterle iz Klenovnika — Bojana, Silva Perko iz Gornjega Križa — Rebeko, Mirjana Šutej iz Semeča — Zorana, Tatjana Adlešič iz Metlike — Miha in Uroša, Darja Cvitkovič iz Dolenjcev — Mitja, Mateja Kramar iz Zabrđja — Denisa, Jelka Kernc iz Gorenje vasi — Boruta, Nada Sašek iz Črnomlja — Niko, Marjana Starc iz Krškega — Mavricija, Marjana Duh iz Straže — Ines, Marjetka Jordan iz Kostanjevice — Nejc, Tončka Barle iz Prečne — Anžeta, Žejna Delič iz Črnomlja — Elvina, Marija Kebeč iz Loke — Sonjo, Renata Jerman iz Kočevja — Ano, Marjanca Balkovec s Preloke — Mateja, Suzana Ramušček z Gornikov — Lovra, Karmen Cesar iz Prečne — Špelo, Marinka Zupan iz Mirne Peči — Klemen, Marija Sintič z Gradinja — Tejo, Irena Levičar iz Krškega — Tanjo, Štefka Laknar iz Velikih Vodenic — Matejo, Helena Zarabec iz Mirne Peči — Bineta, Bernarda Kernc iz Jablana — Tanjo, Jasna Korbar iz Trebnjega — Jerneja, Nada Breznik iz Metlike — Saša, Jožica Oberč iz Podlpe — Sebastjana, Anica Novak z Vrhtrebnjega — Tadeja, Anica Juršič iz Velikega Cerovca — Nino, Branka Anceč iz Dol. Suhorja — Marušo, Tatjana Strahinič iz Metlike — Marino, Cvetka Jakše iz Šm. Toplic — Miha, Lidija Hočvar iz Stare vasi — Ines, Jožica Ermna iz Sentjanja — Jerneja, Andreja Zajc iz Kloštra — Davida, Andreja Martinčič iz Tomažje vasi — Aleksandro, Jožica Jerak z Dobrave — Karmen, Ana Blatnik iz Orešja — Saro, Milena Legan iz Dol. Ajdovca — Roka, Marija Penca z Dol. Mokrega Polja — Jano, Anica Nečemer iz Gorice — Melito, Anda Bilješkovič iz Črnomlja — Marija, Valerija Zupančič iz Črnomlja — Stanislava, Olga Ivanetič iz Semeča — Tonija, Irena Špelko z Jame pri Dvoru — Žiga, Anica Zupanc iz Krmelja — Klemen, Jožica Grubar iz Kočarje Ano, Danica Blatnik iz Šentjerneja — Sabino, Marija Urbič iz Hudeja — Mitja, Vesna Pirc iz Straže — Aleksandra, Anica Malešič iz Želebeja — Martina, Angela Kralj iz Gabrja — Janeza, Alenka Bec iz Železnega — Jernejo, Štefka Gračnar z Golega Vrha — deklcio, Ljudmila Arnež z Otoka — dečka, Janja Gorenc iz Sentruperta — deklcio, Marjetka Tomc iz Dol. Kamenc — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Ksenija Vidmajer iz Kotarjeve 6 — Barbaro, Sabina Klemenčič, Ob Težki vodi — Matija, Cvetka Žerajč s Slavka Gruma 70 — Natašo, Milka Civočič z Drske 46 — Alena, Diana Dronjak s Slavka Gruma 46 — Leona, Doris Guštin z Marjana Kozine 57 — Ado, Karmen Pingerčar Štavadhar z Na Lazu 18 — Kristiana, Branka Šinkovec iz Ločne 34 — Simona, Kristina Crnoja s Slavka Gruma 22 — Borisa, Marica Vukobrat s Slavka Gruma 52 — Darka, Milka Radič z Jerebove 12 — Sonjo, Ksenija Škrubeč s Kristanove 8 — Anjo, Marija Kunič s Trdinove 46 — Silvio, Maja Dravinec Kokol z Majde Šilc 4 — Jerneja, Anica Buljubašič z Danila Bučarja 24 — Tino, Marjetka Zoran iz Ločne 31 — Roka, Kristina Škedelj s Patizanske ceste 29 — deklcio, Čestitamo!

SEVERJA 10 A, GALA METLIKA KIDRIČEVO NASELJE, GALA ŠEMPETER V SAV. DOLINI

MERX BLAGOVNI CENTER CELJE

BLAGOVNI CENTER CELJE p. o.

PRODAJNI CENTER GALA METLIKA

V prijetno urejenem lokalu

GALA METLIKA, KIDRIČEVO NASELJE, vas pričakujejo z bogato izbiro:

- šolskih potrebščin,
- čistil po konkurenčnih cenah,
- ozimnice,
- kozarcev za vlaganje,
- kristalnih kozarcev 6/1 po 183 din,
- pivo zlatorog je po 14,60 din.

Na vrtu bifeja se lahko okrepčate z **NAJCENEJŠO KAVO V METLIKI.**

DELOVNI ČAS: VSAK DAN OD 7. DO 19. URE, SOBOTA OD 7. DO 15. URE, NEDELJA OD 8. DO 12. URE

VESELIJO SE VAŠEGA OBISKA!

PRODAJNI CENTER GALA CELJE MARIBORSKA 128, PRODAJALNE: GALA

SLOV. BISTRICA ČOPOVA 1, GALA MARIBOR STANETA

tedenski koledar

Četrtek, 22. avgusta — Timotej
 Petek, 23. avgusta — Rozalija
 Sobota, 24. avgusta — Jernej
 Nedelja, 25. avgusta — Ludvik
 Ponedeljek, 26. avgusta — Aleksander
 Torek, 27. avgusta — Monika
 Sreda, 28. avgusta — Avgustin

LUNINE MENE
 25. avgust ob 10.07 — ščip

kmetijski stroji

TRAKTORSKE nakladalne vile HV 4, traktorski nakladalec NN I Riko, kombinirko MF 50 B, letnik 1980, prodam. Lado Petretič, Jablanca 14, Kostanjevica. 4702
TRAKTOR TORPEDO DEUTZ, 45 KM, 600 delovnih ur, prodam. (0608)67-732. 4740
TRAKTOR ZETOR 50-11 prodam ali menjam za manjšega. Prodaj tudi mikser za gnojeko, brane in več bikvev od 200 do 400 kg. Viktor Kužnik, Podlisc 7, Dobrič. 4781
TRAKTOR SAME DELFINO, pogon na 4 kolesa, prodam. (0608)45-448. 4791
KOSILNICO BCS DIESEL prodam. (0608)44-063. 4807

kupim

STREŠNO OPEKO KIKINDA 272, 200 kom, kupim. (0608)73-194, zvečer, Cvelbar, Gorenja vas 22, Šmarješke Toplice. 4724
KUPIM 3 m3 smrekovih desk, debeline 3 cm. Oglasite se na (0608)27-093. 4808

motorna vozila

BT 50 ugodno prodam. (0608)26-969. 4707
JUGO KORAL 60, letnik 1990, registriran do marca 1992, srebrno kovinske barve, prevoženih 20000 km, garažiran, prodam. (0608)69-428. 4709
PRODAM R4-GTL, letnik 84, po ugodni ceni. Informacije (0608)24-953
GOLF DIESEL, letnik 1985, prodam. (0608)43-509. 4711
ZASTAVO 750, letnik 1979, prodam za 1000 DEM. (0608)24-005. 4712
R4 GTL, karamboliran zadnji del, letnik 1984, ugodno prodam. Nad mlino 7 a, (0608)21-051. 4716
CITROEN GS PALLAS, letnik 1978, registriran do 26. 7. 1992, poceni prodam. (0608)22-815. 4718
126 P, letnik 1987, prodam. (0608)27-861. 4722
R4 GTL, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. Božo Butalin, Ob Težki vodi 32, Novo mesto. 4725
GOLF, letnik 1981, prevoženih 69000 km, prodam. Ignac Kamin, Mala Loka 6, (0608)48-328. 4726
BIS 700 prodam ali zamenjam. (0608)28-751. 4727
Z 101, letnik 1976, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Sever, Zagrebška 18, Novo mesto. 4729
JUGO 60, karamboliran, star dve leti,

OGLAŠEVALCI!

Obveščamo vas, da poslej male oglase sprejemamo ob vsakem času, in sicer prek t.i. telefonske tajnice na številki (0608) 24-006. Male oglase kajpak lahko še naprej oddate osebno v oglasni službi Dolenjskega lista v Novem mestu. Glavni trg 24, ob ponedeljkih zvečer od 20. do 22. ure pa tudi na telefonsko številko (0608) 25-747.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
 UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, in Ivan Zoran.
 IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 28 din, naročnina za 3. trimesečje 300 din; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 600 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
 OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 350 din, na prvi ali zadnji strani 700 din; za razpise, licitacije ipd. 400 din. Mali oglasi do deset besed 300 din, vsaka nadaljnja beseda 30 din.
 ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
 NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (0608) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotokopiratorji 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefax: 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi ustreznega republiškega odloka [Uradni list Republike Slovenije, št. 7/91] se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

kino

ČRNOMELJ: 23. (ob 21. uri) in 25. 8. (ob 19. uri) ameriški akcijski film Joe proti vulkanu. 25. 8. (ob 21. uri) ameriški film Air Amerika. 28. 8. (ob 11. uri) ameriški film Valovi Pacifika.
KRŠKO: 25. 8. (ob 18. uri) ameriški triler Vsi smo rojeni, da umremo.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: Od 22. do 24. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriški fantastični akcijski film Highlander II. 25. in 26. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Morske sirene. 27. in 28. 8. (ob 18. in 20. uri) domači film Čaruga.

prodam. Staniša, Regrča vas 7, Novo mesto. 4732
Z 101 SKALA, letnik 1988, prodam. Sajtl, Gor. Gradišče 5, Šentjernej. 4734
R 4 GTL, letnik 11/88, ugodno prodam. Informacije na (0608)24-359. 4736
Z 101 SKALA, letnik 1990, prodam. (0608)67-041. 4737
Z 101 GT 55, letnik 1984, ugodno prodam. (0608)65-198. 4742
Z 101 GTL 55, letnik 1983, registrirano do avgusta 1992, prodam. Cena 2700 DEM. Raka 84 (Vinji Vrh). 4744
JUGO KORAL 55, letnik 1990, prodam ali menjam za 126 P do starosti 4 let z doplačilom. Ugodno prodam tudi Z 101, letnik 1979, v zelo dobrem stanju. (0608)344. 4745
Z 128 SKALA, letnik 1990, ali golf JGL diesel, letnik 1985, prodam. (0608)60-039, interna 228, dopolnje. 4746
ZASTAVO 750, letnik 1977/9, ugodno prodam. Emil Parkelj, Prečna 24 a, Novo mesto. 4747
ZASTAVO 750 LC, letnik 1979, zelo dobro ohranjeno, prodam. Informacije na (0608)62-134. 4748
GOLF, januar 1989, prodam ali menjam. (0608)51-059, po 20. uri. 4749
JUGO 45 A, letnik 1987, ter Z 101 GT 55, letnik 1985, prodam. (0608)56-418. 4752
Z 128, letnik 1985, prodam. (0608)43-644. 4757
ZASTAVO 750, letnik 1975, dobro ohranjeno, registrirano do sredine decembra, prodam. (0608)25-846. 4758
126 P, letnik 1987, karamboliran, v voznem stanju, prodam. (0608)43-588. 4760
R 4, star 4 mesece, in R 5, star 20 mesecev, prodam. Ogled popoldne. Franc Strojnik, Otočec (novo naselje). 4761
126 P, letnik 1988, registriran do marca, prodam. (0608)52-225. 4762
JUGO 45 KORAL, letnik 1989, 16000 km, prodam. (0608)65-731. 4765
FORD ESKORT 1,3, letnik 1984, prodam. Nad mlino 24, Novo mesto. 4767
R 18 TLJ, garažiran, skrbno negovan, ohranjen, prevoženih le 25100 km, letnik december 1986, ugodno prodam. (0608)21-533. 4768
JUGO 55, letnik 1989, dodatno opremljen, nujno in poceni prodam. (0608)22-690. 4770
Prodaj Z 101, letnik 87, prevoženih 37.000 km. (0608)26-810 (po 13. uri).
JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. Plantan, Veliki Podluben 1, Uršna sela. 4771
R 4 GTL, letnik 1987, prodam. (0608)25-344. 4772
ZASTAVO 126 PGL, letnik 1990/2, lepo ohranjen, prodam. (0608)22-322. 4773
BMW 316, dobro ohranjen, letnik 1987/7, prodam. Cena 18500 DEM. Informacije na (0608)33-759, dopolnje. 4779
GOLF DIESEL, letnik 1979, odlično ohranjen, prevoženih 100000 km, prodam. (0608)73-639. 4780
126 P, letnik 1987/5, prodam. (0608)27-265. 4783
R 4 GTL, bel, letnik 1989, prodam. (0608)26-768, po 19. uri. 4784
ALFA ROMEO 33 1.5 Ti, letnik 1986, prodam. Jože Starič, Gradiška 34, Straža pri Novem mestu. 4785
GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. (0608)45-521. 4786
Z 750, letnik 1982, registrirano za celo leto. Informacije na naslovu: Mirko Strnad, Zdotska 18 a, Krško. 4787
JUGO KORAL 55, letnik 1990, prodam ali menjam za starejšega. Volčkova vas 20, Šentjernej. (0608)42-190. 4789
ZASTAVO 850, letnik oktober 1983, prevoženih 48000 km, registrirano do 28. oktobra, prodam. (0608)57-374. 4793

GOLF, letnik 1979, 4 vrata, prodam. (0608)44-313. 4795
R4 GTL, letnik 1989 (za 7200 DEM), in jugo 45 a, letnik 1986, in TOMOS AVTOMATIK, letnik 1987, prodam. (0608)23-601. 4796
R 4 GTL, star tri leta, ugodno prodam. Cena po dogovoru. (0608)22-656. 4797
Prodaj R 4 GTL, letnik 89 (december). Informacije (0608)23-585 (zvečer).
ŠKODO 110 LS, letnik 1976, zelo ohranjeno, 60000 km, prodam. (0608)58-426. 4799
ZASTAVO 750, letnik 1976, registrirano do julija 1992, prodam. (0608)44-395. 4800
SUBARU JUSI 10 JGL prodam ali zamenjam za večji avto. (0608)42-516. 4801
ZASTAVO 750, letnik 1984, registrirano za celo leto, prodam. (0608)49-518. 4802
OPEL VECTRA 1600 IGL, novo, neregistrirano, prodam. (0608)25-909. 4806
126 P, letnik 1983, prodam. Jože Lenart, Tomažja vas 25, Škocjan. 4809
BT 50 in jugo Koraj 55, letnik 1991, prodam. Jože Rantah, Škovec 19, Tržišče. (0608)49-047, od 6. do 14. ure. 4811

obvestila

SATELITSKE ANTENE, komplet na montažo, že za 16.900 din. (0608)70-465, Bojan. 4708

AVTOSTART

avto deli in dodatna oprema
 Cesta Gubčeve brigade 22
 68210 Trebnje,
 tel. (0608) 44-004

Rezervni deli Zastava, golf, R-4, Tomos, avtogume Sava, mnogo dodatne opreme. Posebna ponudba: amortizerji Monroe za vsa vozila z 2-letno garancijo. Avtomehanikom nudimo popust. Delovni čas: od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

BETONAL
 d.o.o.
 TREBNJE, Kolodvorska 1,
 tel. 068 44 003

Obveščamo cenjene kupce, da izdelujemo in vgrajujemo vse vrste betonov po konkurenčnih cenah. Pri nas lahko naročite tudi ostali gradbeni material. Pokličite na tel. 44-003 ali se oglasite osebno.

HONORARNO zaposlitev KNJIGOVODJE nudi zasebno podjetje tel.: 068/27-197

IMATE TEŽAVE S FOTOKOPIRNIMI STROJI ?

NUDIMO VAM SLEDEČE USLUGE :

- SERVIS , REZERVNI DELI
- NAJEM FOTOKOPIRNIH STROJEV
- FOTOKOPIRANJE
- KOPIRANJE NAČRTOV
- VSE INFORMACIJE :
- ANDREJ MEDIC
- GLAVIČEVA 11, MENGEŠ
- (061) 739-223

FIRMA PARNAD — Zastopstvo VORWERK
 išče sodelavce za področje Krškega, Sevnice, Brežic in okolice.

Pogoji: lasten avto, vozniško dovoljenje, telefon in dovolj časa. Sami boste odločili o svojem zaslužku, delu in prihodnosti. Pokličite nas vsak dan med 8. in 11. uro na tel. (062) 301-172.

MIOLIFT-CODMOMED

SALON TWIGGY TINA BADOVINAC
 Zagrebška 2, Novo mesto

Če imate težave z:
 — odvečnimi kilogrami,
 — celulitom,
 — povešenimi prsmi,
 — porodno ohlapno kožo,
 — oslabelemi mišicami,
 — slabo telesno kondicijo,
 potem se oglasite, pripravljeni smo vam pomagati. Informacije in naročila na tel. (068) 28-175 dopoldan in 26-943 popoldan.

TILIA

TEHNIČNA TRGOVINA, SERVIS
 Bršljan 21, tel.: 27-197

- UGODNO
- GORILCI z loputo BPD 11.970,00
 - CISTERNE 2000 L BPD od 5.900,00
 - MIKROVALOVNE PEČICE 6.906,90
 - RADIATORJI, PIPE, UMIVALNIKI, CEVI
 - BARVE-LAKI, KERAMIČNE PLOŠČICE,
 - TELEFONI, SAMOKOLNICE,.....

Možnost montaže in brezplačnih prevozov

NOVO — SERVIS GORILCEV

IZREDEN ZASLUŽEK nudimo za prodajo otroške konfekcije na telefon 24-986. (P34-986)

POPRAVEK
 Pri zahvali za JANEZA ŠERETA, ki je bila objavljena v prejšnji številki, je prišlo do napake. Pokojnik je bil doma z Drečjega Vrha 16, ne pa iz Drečjega sela, kot je bilo objavljeno. Se opravičujemo!

JUGOTANIN SEVNICA odkupuje

LES PRAVEGA KOSTANJA
 Les odkupujemo prek:
 — območnih gozdnih gospodarstev
 — območnih kmetijskih zadrug

Za vse informacije se obrnite na našo komercialno službo, telefon 0608/81-349, oziroma na naš naslov. Plačila so kvalitetna in garantirana!

nagrajuje naročnike Dolenjskega lista

ZAVAROVALNICA TILIA, Cesta herojev 1, iz Novega mesta, s svojimi predstavništvi v Metliki, Črnomlju, Kočevju in Trebnjem in zavarovalnimi agencijami v Ribnici, Grosupljem in Krškem nagrajuje naročnike Dolenjskega lista. Nagrada Zavarovalnice TILIA je premoženjsko zavarovanje v višini 2.500 dinarjev. Če je premoženje izžrebano že zavarovano, lahko nagrado podari prijatelju ali sorodniku, važno je le, da bo tudi on naročnik Dolenjskega lista. Ta torej je imela pri žrebanju največ sreče Fani Blatnik, Vidmarjeva ulica 34, Novo mesto, naročnica od leta 1951, ki naj se čimprej zglasti na Zavarovalnici TILIA na Cesti herojev 1 v Novem mestu.

prekllici

PAVLE JEVIKAR, Levstikova 5, Ribnica, in MARIJETA PAVKOVIČ, Nad Krko 1, Otočec, prepovedujeta volitjo in hojo po dvorišču, sadovnjaku in travniku parc. št. 69/1, 67/1, 67/2, 67/3, 67/5, 61/8, 61/9, 61/10, 61/11, 65/1, 65/2, 65/3, 65/4 k.o. Šentpetar. 4763

OSMRTNICA

Umrli je

SLAVKO GUŠTIN

Generalni direktor,
 predsednik Območne zbornice
 Novo mesto
 in član upravnega odbora
 Gospodarske zbornice Slovenije
 Uglednega gospodarstvenika in sodelavca
 bomo ohranili v trajnem spominu.

Gospodarska zbornica Slovenije
 Območna gospodarska zbornica Novo mesto

VSEM POSLOVNIM PARTNERJEM, PRIJATELJEM
 IN ZNANČEM SPOROČAMO,
 DA NAS JE NENADOMA ZAPUSTIL
 NAŠ DRAGOCENI IN VESTNI SODELAVEC

SLAVKO GUŠTIN

generalni direktor GIP »PIONIR«

OD NJEGA SE BOMO POSLOVILI
 V ČETRTEK, 22. AVGUSTA 1991, OB 17. URI
 NA POKOPALIŠČU V LOČNI V NOVEM MESTU.
 NA DAN POGREBA BO ŽARA V MRLIŠKI VEŽICI
 OD 8. URE DALJE.

HVALA TI ZA OPRAVLJENO DELO,
 NAJ TI BO LAHKA SLOVENSKA ZEMLJA.

KOLEKTIV GIP »PIONIR« NOVO MESTO

posest

PARCELO (18), primerno za vinograd, prodam. Poizve se v Češnjah pri Osovcu 21. 4701

PARCELO, 4 km od Žužemberka, v velikosti cca 2000 m², z načrtom za izgradnjo zidanice ali vikenda, poceni prodam. ☎ (061)301-543, dopolne ali zvečer. 4703

HIŠO, s telefonom, elektriko, vodo in mejeno kanalizacijo, na lepi lokaciji na Mirni, prodam najboljšemu ponudniku. ☎ 25-827. 4705

V ŠALKI VASI pri Kočevju prodam 2900 m² zemljiša po 20 DEM m². To je travnik, tri zazidljive parcele z elektriko, vodo, telefonom in asfaltno. ☎ (061) 851-436, dopolne, (061)852-273, popoldne. Naprodaj je tudi hiša s kozolcem in travnikom (cca 7000 m²). 4710

HAZIDLIJO PARCELO (800 m²) v Rodinah pri Črnomlju (za 19000 DEM članke protivednosti oziroma po dogovoru) in parcelo s starejšo zidnico (za 19000 DEM) prodam. ☎ (061)721-214. 4720

HIŠO pri Krškem — ob glavni cesti, takoj vseljivo, prodam. Informacije dobite na ☎ (0608)34-983. 4738

GRABENO PARCELO (545 m²), komunalno opremljeno, prodam. ☎ (0608) 82-194. 4751

HIŠO z vrtom na Bregu 25 v Novem mestu prodam. Informacije na ☎ (067) 78-780 ali 73-022. 4775

PARCELO (27 arov), v podnožju Trte gore prodam. Možnost gradnje, voda in elektrika na parceli. Primerno za vikend ali za obrtnike. ☎ (068)22-308. 4777

VINOGRAD z zidnico, ima vodo, elektriko in asfalt, prodam. Informacije na ☎ 49-122. 4788

VINOGRAD (18 arov), klet, voda in elektrika, prodam. Informacije po 16. uri na ☎ (0608)70-536. 4790

V BLIŽINI DVORA prodam 5 ha vinograda in 6 ha veliko parcelo, primerno za vikend. ☎ (068)87-403. 4798

PARCELO na Ljubnu (27 arov) — sadovnjak, vinograd, prodam. ☎ 26-026. 4803

prodam

PRODAM rabljen štedilnik (2 plin, 4 elektrika), sobno peč Plamen, zamrzovalno skrinjo (340 l). ☎ 43-760. 4700

OLJNI GORILEC, nemški, malo rabljen, prodam. ☎ 25-827. 4704

VINO, 600 l, ugodno prodam. ☎ 43-657. 4706

KREDESCO, mizo in klopi, primerno za vikend ali zidnico, prodam. ☎ 49-647. 4714

PRODAM raztegljivimi, 1000 kom lja, mizo, det, vse rabljeno. ☎ 25-713. 4715

GLASBENI STOLP Hitachi, 100 W, in barvni televizor Iskra prodam. ☎ 24-971. 4719

SMREKOV OPAŽ prodam in ga tudi izdelujem. ☎ 45-541, popoldne. 4721

PRIKOLICO za osebni avto, nosilnost 500 kg, prodam. Milčinovič, Grič 6, Kostanjevica. 4723

MOTORNO ŽAGO, novo, prodam. Jože Zagorc, Gor. Vrhpolje 37, Sentjerne. 4728

SPALNICO prodamo. ☎ 28-287. 4731

SEDEŽNO GARNITURO s klubsko mizico prodam. Informacije na ☎ 26-603. 4735

VINO — ŠMARNICO prodam ali menjam za kostanjevo kolje. ☎ (068)84-870. 4739

BARVNI TELEVIZOR Iskra, nov, in barvni televizor Iskra, star 3 leta, ugodno prodam. ☎ (068)65-198. 4741

ZAMRZOVALNO SKRINJO, pralni stroj in otroško posteljico z jogijem ugodno prodam. ☎ 26-832. 4750

VIDEO KAMERA camcorder, znamke Fujix, japonske izdelave, po ugodni ceni prodam. Informacije na ☎ (068)25-772. 4754

KVALITETNI CVIČEK, 300 litrov, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 4755

SODE IN KADI, rabljene, prodam. ☎ 42-450. 4756

MIZARSKO MIZO (verkštat), novo, prodam. ☎ 49-714. 4776

NEMSKO PREPELIČARJO - RJAJKO, staro dve leti, odlična ocena -CAC, prodam. ☎ 22-308. 4778

STREŠNO OPEKO, rabljeno, poceni prodam. 4782

GAJBICE za krompir prodam. ☎ 49-567. 4792

NOVE gips plošče, 260 x 125 x 1 cm, ugodno prodam. ☎ (0608)61-104. 4794

OTROŠKI VOZIČEK, skoraj nov, in nahrbtno škroplilnico SUPER prodam. ☎ 42-921. 4804

razno

PRODAM obveznice RSL 2 in vzajem v varstvo otroke. ☎ 28-680, zvečer. 4810

službo dobi

POZOR! Vabimo vse, ki bi radi zaslužili s prodajo na terenu. Velika izbira artiklov, možna redna zaposlitev. ☎ (068) 24-780 ali 24-781, popoldne. 4551

KUHARICO IN NATAKARICO redno ali honorarno zaposlim. Ana Badovinac, Stopiče 34, ☎ 43-797. 4717

TRAVERNA V KRŠKEM sprejme pripravnico — natakario ali dekle, ki bi z veseljem delala v gostinstvu. Informacije na ☎ (0608)32-334. 4753

IMATE PROSTI ČAS in želite dober honorarni zaslužek? Javite se po ☎ (068)85-342, popoldne. 4766

službo išče

ŠIVILJA išče delo na domu. Vidmar Željka, Bohoričeva 15, Krško. 4805

stanovanja

MANJŠE STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ 27-762. 4714

STANOVANJE oddamo v najem. ☎ 28-287. 4730

V NOVEM MESTU oddam dvosobno komfortno stanovanje, opremljeno, najugodnejšemu ponudniku. Šifra: »JES-SEN«. 4733

ENOSOBNO STANOVANJE v Mirni Peči oddam. ☎ 84-315. 4743

ENOSOBNO STANOVANJE, opremljeno in ogrevano, oddam. Naslov v oglasnem oddelku. 4759

SOBO oddam dekletu ali dvema dijakinjama. Možnost kuhanja. ☎ 26-187. 4764

STANOVANJE v Novem mestu ali okolici, za dobo 6 mesecev, išče družina. ☎ 25-758. v naselju Čardak v ČRNOMLJU stanovanje (70 m²), s teplotnim in centralnim ogrevanjem. ☎ (061)728-002. 4774

Samostojna SLOVENIJA 1991

ZAHVALA

V 56. letu svojega življenja je tragično preminil dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in bratranec

ALOJZ SAŠEK

iz Irče vasi 3

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in pomoč. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in pokojnega pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebna zahvala velja osebjem intenzivnega oddelka kirurgije Splošne bolnišnice Novo mesto, dr. Novakovi, dr. Janežu in dr. Ostojču za poslovilne besede. Hvala Kovačevim, Kranjčevim, Repšetovim in Udovčevim za pomoč. Posebna zahvala velja g.proštu Lapu za lepo opravljen obred in poslovilne besede.

Žalujoci: žena Pepca, sin Andrej, hčerka Nada z družino, brat Franc z družino, brat Martin z družino, sestra Angelca z družino ter ostalo sorodstvo

Novo mesto, dne 10. avgusta 1991

ZAHVALA

Minila leta so cvetoča, minila vsa posvetna sreča, v trenutku si obležal str, ko vzela te nam je kruta smrt.

V 25. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi sin, brat, stric, svak, nečak in bratranec

MARJAN ZUPANČIČ

s Hmeljičca 3 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom in znancem, ki so nam takoj priskočili na pomoč, nam pomagali in nam izrazili ustno ali pisno sožalje ter pokojnemu podarili cvetje. Iskrena zahvala velja njegovim sodelavcem GIP PIONIR Avtohiša Ločna in GD Hmeljičič, Mirna Peč in Statenberg za tako lepo organizacijo pogreba in podarjenju cvetje. Enaka zahvala velja tudi ADRIJI CARAVAN — finance in računovodstvo. Posebno zahvalo smo dolžni pevskemu zboru Pionirja za zapete žalostinke, obema govornikoma za poslovilne besede in župnikoma za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste pokojnega pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: ata Alojz, brat Darko in sestra Danica z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Bolečine in trpljenje si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala.

V 82. letu starosti nas je zapustila naša žena, mama, stara mama, sestra, teta in sestrična

PEPCA BIZOVIČAR

roj. Jerman, iz Ljubljane

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob njeni smrti pomagali, pokojni darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala pevcem za zapete žalostinke in g.župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

Ljubljana, Črnomelj, Avstralija, Nemčija

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 57. letu zapustila naša dobra žena, mama, stara mama, sestra, teta in botra

MARIJA MIKUŽ

roj. Zagorc, iz Dol. Vrhpolja 33 pri Sentjerneju

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, pokojnici darovali toliko cvetja, namenili sredstva v druge namene ter pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g.župniku za opravljen obred in tolažilne besede.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi upanja, bolečina in mučnejša od življenja.

Utrujena od težke boleznij je za vedno zaprla svoje oči naša draga mama, tašča, stara mama in prababica

ANA GORENC

roj. Jordan, iz Kostanjevice na Krki

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in delovni organizaciji SOP STORITVE za pomoč, darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo pokojne na njeni zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo dr. Nemethu, dr. Tothovi, patronažnim sestram Vlasti in Lidiji, GD Kostanjevica in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: sin Franci z ženo Eli, vnuk Robi, vnukinja Tatjana z družino

ZAHVALA

V 56. letu svojega življenja je tragično preminil dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in bratranec

ALOJZ SAŠEK

iz Irče vasi 3

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in pomoč. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in pokojnega pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebna zahvala velja osebjem intenzivnega oddelka kirurgije Splošne bolnišnice Novo mesto, dr. Novakovi, dr. Janežu in dr. Ostojču za poslovilne besede. Hvala Kovačevim, Kranjčevim, Repšetovim in Udovčevim za pomoč. Posebna zahvala velja g.proštu Lapu za lepo opravljen obred in poslovilne besede.

Žalujoci: žena Pepca, sin Andrej, hčerka Nada z družino, brat Franc z družino, brat Martin z družino, sestra Angelca z družino ter ostalo sorodstvo

Novo mesto, dne 10. avgusta 1991

ZAHVALA

Minila leta so cvetoča, minila vsa posvetna sreča, v trenutku si obležal str, ko vzela te nam je kruta smrt.

V 25. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi sin, brat, stric, svak, nečak in bratranec

MARJAN ZUPANČIČ

s Hmeljičca 3 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom in znancem, ki so nam takoj priskočili na pomoč, nam pomagali in nam izrazili ustno ali pisno sožalje ter pokojnemu podarili cvetje. Iskrena zahvala velja njegovim sodelavcem GIP PIONIR Avtohiša Ločna in GD Hmeljičič, Mirna Peč in Statenberg za tako lepo organizacijo pogreba in podarjenju cvetje. Enaka zahvala velja tudi ADRIJI CARAVAN — finance in računovodstvo. Posebno zahvalo smo dolžni pevskemu zboru Pionirja za zapete žalostinke, obema govornikoma za poslovilne besede in župnikoma za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste pokojnega pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: ata Alojz, brat Darko in sestra Danica z družinama ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Nihče ne ve, kako boli, ko tebe, dragi ati, več na našem domu ni, a spomin nate še živi.

22. avgusta bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi

IVAN JANKOVIČ

iz Tribuč

Le grob tvoj so naša srečanja s teboj. Spomin nate v naših srcih bo živel. Vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče, iskrena hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

Ljubil si svojo domovino, ljubil si svoj rojstni kraj in dom, ostala nam je grenka bolečina, ko odšel si v večni dom.

PETRU SELAKU

Grič pri Otočcu

Minilo je leto, odkar tebe več med nami ni.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi ata, stari ata in stric

JOŽE GREGORIČ

iz Velike Lahinje

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje ter pokojnemu darovali cvetje. Hvala tudi pevkam s Talčjega Vrha za zapete žalostinke ter g.kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek, brat, svak in stric

JOŽE POZNIČ

upokojeni rudar iz Brestanice, C. prvih borcev 14

Ob tej težki izgubi se v prvi vrsti iskreno zahvaljujemo vsem sostanovalcem za njihovo prvo in zato največjo pomoč in venco, kakor tudi Zdravstvenemu domu Senovo. Nadalje se za darovane vence zahvaljujemo Lisci Senovo, Avtoparku Senovo, Petrolu Ljubljana ter vsem ostalim darovalcem vencev in cvetja. Vsem sorodnikom in prijateljem še posebej hvala za v cerkvi naročene maše, brestaniškemu župniku g.Špešu za lepo opravljen obred na pokopališču in slovo v senovski cerkvi, kakor tudi zastopniku pokopališke uprave za skrbno prikazani lik pokojnika srčna hvala! Vsem, ki ste našega draga ata v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, oktetu za poslednje slovo in senovski godbi za žalostinke iskrena zahvala nas vse!

Žalujoci: žena Angela, sin Jože, hčerke Marica Koren, Rezi-ka Urbančič in Jožica Sever, vsi z družinami, sestri Pepca in Anica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nihče ne ve, kako boli, ko tebe, ljubi mož, oče in ded, več v našem domu ni, a spomin nate vsak dan bolj živi, saj zlatih src, kot si imel ga ti, malo še živi.

V 66. letu nas je tiho zapustil naš najdražji mož, oče, ded, tast in brat

STANKO BADOVINAC

upokojeni obrtnik z Jugorja 8 pri Suhorju

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubečega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno nečaku Petru, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste z nami v najtežjih trenutkih sočustvovali, nam izrekli sožalje, nam kakorkoli pomagali, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja župnikoma za lepo opravljen cerkveni obred, govornikom za ganljive besede pred domačo hišo in pri odprtem grobu. Najlepša hvala organizaciji ZZB, gasilcem, krajevni skupnosti Jugorje, kakor tudi pevskemu zboru pri pogrebnem obredu. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našega »neprežaljenega« očeta pospremili do njegovega večnega doma.

Žalujoci: žena Mimica, hčerki Duška in Mira, vnuki Dušan, Mitja, Maja, zet Franci, brat Janko in ostalo sorodstvo

Maks Ipavec

tista vrednota, ki je dajala ton celotnemu načinu življenja. Tudi to ga je vodilo v sedanji poklic, precej pa je pripomogel tudi zgled strica, sedaj škofa, in domačih duhovnikov.

»Krščanstva nisem nikoli doživel kot nekaj vsiljenega. Doma smo lepo gojili vsakdanjo vero in starši me niso nikoli silili k pobožnosti, ampak smo otroci vero sprejemali kot nekaj lepega. Starši tukaj pogosto delajo napake, ko skušajo otroke k veri prisiljevati, pa se prav zaradi tega lahko porodi tudi odpor,« meni dekan Maks Ipavec. Odločitev za duhovniški poklic, sprejeta še v razmeroma mladih letih, pa prinaša mnoge obveznosti in odrekovanja. »Kot duhovnik to odločitev vedno znova potrjuješ, saj ni dana enkrat za vselej. Zaobljuba čistosti, pokorščine in ubožstva zahteva stalno in zavestno premagovanje samega sebe, kako duhovnik pri tem uspeva, pa se kaže tudi v zapujanju, ki mu ga izkazujejo verniki.«

Je sproščenost, ki jo je prinesla slovenska pomlad, sprostita tudi večjo vernost med Slovenci?

»Težko bi to trdil. Morda se vernost drugače izkazuje. Ni več toliko zavor, ljudem ni treba svojih verskih čustev skrivati kot nekoč, vendar pa to nima vpliva na vernost v pravem smislu, saj je to intimna zadeva. Tudi povečano skrb za obnovu cerkvenih objektov si lahko razlagamo kot večjo skrb za kulturne dobrine nasploh in z veseljem opažamo, da k obnovi prispevajo tako verniki kot drugi, saj čutijo, da so to kulturne dobrine slovenskega naroda. Je pa v tem času seveda velika razlika s časom, ko so nekateri te dobrine tudi namerno uničevali ali vsaj pustili propadati. Tudi je treba resnici na ljubo povedati, da se je odnos spremenil že veliko prej, predno se je zamenjala oblast,« pravi ribniški dekan Maks Ipavec, ki ga bralci Nedeljskega dnevnika poznajo kot pisca v rubriki Pisma podeželskega župnika. Tudi ta Pisma so rezultat novih časov, ki pa nikakor ne prinašajo klerikalizma, kot se nekateri bojijo. Ti časi so pri Slovencih po njegovem za vedno minili.

T. JAKŠE

OSEM DESETLETIJ — Takole se je »po gasilsko« v ponedeljek zvečer postavilo pred fotografsko kamero 53 godbenikov pihalnega orkestra Iskra iz Šentjerneja, ki bo na Jernejev večer praznoval 80 let. (Foto: J. Pavlin)

Osemdeset let godbe Šentjerneja

Praznovali jo bodo na Jernejev večer, 24. avgusta — V nedeljo bo povorka

ŠENTJERNEJ — Šentjernejski godbeniki bodo s slavnostnim koncertom na trgu v soboto, 24. avgusta, ob 19. uri praznovali 80-letnico delovanja. Naslednji dan bo ob 9. uri slavnostna povorka, v kateri bodo sodelovale godbe

iz Loč, Trebnjega, Novega mesta in Kamanja. Pokrovitelj prireditve, ki bo v Šentjerneju potekala v okviru tukajšnjega največjega praznika, Jernejevega večera, bo izvršni svet občine Novo mesto, slavnostni govornik pa po vsej ver-

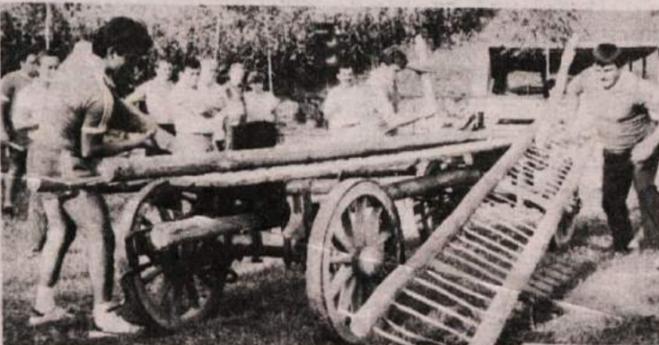
jetnosti republiški minister za kulturo dr. Andrej Capuder.

Začetki godbe segajo v leto 1911, ko je takratni napredni župnik Anton Lisjak s skupino domačih veljakov sklical prve trobentarje in bobnarje. Prav tiste čase se je v tem kraju začel gospodarski razcvet in kako bi si lahko zamislili otvoritev prve elektrarne, ljudske posojilnice in hranilnice ter druge dogodke brez godbe? Šentjernejska doba je že leta 1924 doživela prvi uspeh, saj je na tekmovalju za koračnico Moja kraljica dosegla drugo mesto. Starejši godbeniki se tega zmagoslavja še dobro spominjajo, prav tako tudi svojega takratnega kapelnika, nedavno preminulega Franca Hudoklina iz Arpenika.

Po vojni so se godbeniki spet našli in na raznih takratnih prireditvah nastopali kar bre uniform. Lahko mirno zapisemo, da so godbeniki 25 let po vojni le malo »prijeli« šele leta 1972 so se ponovno postavili na noge. Ob tem jim je v mnogem pomagal takratni župnik Iskra, predsednik je postal prizadeveni Janez Selak, pomagal je takratni predsednik ZKO Boris Savnik. Marsikaj se je spremenilo na bolje šele s prihodom strokovnjaka za pihala, glasbenika Bratislava Roguljiča, ki je na čelu godbe še danes.

Šentjernejski godbeniki imajo danes v svojih vrstah 53 članov, med katerimi je polovica še rosno mladih, to pa obeta, da bo godba igrala in praznovala tudi svojo stoletnico.

J. P.

SESTAVLJANJE VOZA — Da so belokranjski fantje spretni pri kmečkih opravilih, je znano. Toda ko odločajo sekunde in ko je vmes še nekoliko treme, ne gre vedno tako, kot bi želeli. Štrekljčevci pa so na kmečki olimpijadi na Jugorju očitno imeli precej mirno roko, saj so jih v skupni uvrstitvi prehiteli le Dragomeljčani. Tako spretno so Štrekljčevci sestavljali kmečki voz. (Foto: M. B.-J.)

Olimpijada po jugorsko

Dragomeljčani prvaki vaše olimpijade

JUGORJE — Na Jugorju v Beli krajini so preteklo soboto že sedmič pripravili kmečke igre, ki so jih tokrat imenovali Vaška olimpijada. Da je slo zares za prave igre brez meja v jugorski inačici, kakor bi jih lahko poimenovali,

so tokrat poskrbeli predvsem mladi, zlasti Alojz Bojanc ter Nevja in Najda Mohar. Pripravili so zanimiv program, kar so potrdili tudi številni obiskovalci, ki so se prisrčno zabavali ob nerodnostih tekmovalcev.

Kot je moč sklepati že iz imena, so se ekipe pomerile predvsem v kmečkih opravilih, ki so bila nekoliko poenostavljena ali šaljivo prikazana. Tako so morali prevažati slamo, pospravljati krompir, prevažati samokolnico, kletariti, razstavljati in sestavljati kmečki voz, vleči domov hlošt ter prenašati vođo, kjer so jo skupili predvsem moški, ki so jih ženske z zavezanimi očmi pošteno zalile. Največ spretnosti so pokazali tekmovalci iz Dragomlje vasi, Štrekljčevci in Gradnika, domačini v Jugorju so bili četrti, medtem ko so bili gostje iz pobratenege štajerskega Strmca zadnji. Razumljivo, saj očitno belokranjskih različic kmečkih opravil niso najbolj vajeni.

Če gostje niso imeli uspeha pri tekmovalju, pa so imeli nekoliko več sreče, ko so izbirali najbolj simpatično tekmovalko. Lovoriko je osvojila prav Irena iz Strmca. Navdušeni obiskovalci, ki so na vaški olimpijadi preizkušali tudi svoje moči, vendar v drugačnih disciplinah kot tekmovalci, so vztrajali na Jugorju vse do jutranjih ur. Nekateri morda tudi v upanju, da se bo pod Gorjanci le pojavil dobrotnik iz Negove, Ivan Kramberger. Čakali so zaman, mnogi precej razočarani, napovedani gost pa se ni niti opravičil.

M. B.-J.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Zavarovalniški agent se vozi v beamveju — Pohvala serviserju Pavlu Kapšu — Kako tulijo Jermanovi psi — Marija iz Švice bi prispevala — Pustite Dvornika

Minuli četrtek zvečer je kmalu po osmi uri prvi v uredništvo poklical Lojze iz Gradca v Beli krajini. Zanima ga, kako je z avstrijskim zavarovanjem, za katerega se je lani odločil precej Slovencev. Vse skupaj je propadlo, nekateri pa so si kar opomogli. Eden od agentov avstrijske zavarovalnice se okoli vozi z najnovejšim beamvejem. »Ali ni to zdravo za inšpekcijske službe?« se sprašuje naš bralec. Lojze iz Gradca nam je zaupal še en »žulj« iz svojega kraja. Pravi, da ceni privatnika, ki je zgradil sredi Gradca lepo teniško igrišča. Ob cesti je zgradil tudi nekaj metrov pločnika, ki je tudi edini pločnik v tem belokranjskem kraju. Žal je pločnik tudi za parkirišče. Tako so v tem delu ovirani tako pešci kot promet. Zanima ga, kdo je izdal dovoljenje, da se igrišče lahko postavi med cesto in progo, varnost v prometu pa je pustil v nemaru.

Tončka Gornik iz Gradca je edina,

ki je ta večer našega dežurstva prek telefona povedala pohvalo in reklamo. Pravi, da se ji je zjutraj pokvaril plinski štedilnik. Ob 7.30 je poklicala na servis Pavla Kapša na Lokvah pri Črnomlju, ob 10. uri pa je že potrkal na vrata. Vse je imel s seboj, zamenjal, kar je bilo potrebno, in bil za nateček še zelo prijazen. Tončka si želi, da bi se tudi drugi obrtniki zgledovali po njem. Jožica z Uršnih sel se sprašuje, koliko nesreč bo še potrebnih, da bodo odgovorni namestiti ogledalo na križišče pri Ravbarjevih na Uršnih selih. Čez delovni čas trgovine v Podturnu se v imenu tamkajšnjih vikendašev pritožuje Martina. Pravi, da so s trgovino nadvse zadovoljni, žal pa jim ni všeč, da ima med 11. in 14. uro zaprta vrata.

Občan iz Šegove ulice v Novem mestu ponoči ne more spati zaradi zavijanja petih psov pri hiši Branka Jermana. »Okoli ene ure prično zavijati kot lačni volkovi, mi upokojenci, ki imamo že dodobra uničene živce, pa ne moremo spati,« je povedal. Tudi to mu ni všeč, da isti lastnik popoldne spusti na zelenico, kjer se dopoldne igrajo otroci iz vrtca, svojih dvajset kokoši. Upravo vrtca je na to že opozoril, kure pa se še vedno sprehajajo in po travi spuščajo svoje iztrebke. Enako usodo doživlja tudi peskovnik pred blokom. V zadnjem času je postal »kakalnik« za pse.

Precej dolg pogovor je bil tudi z Marjijo iz Švice. Šele pred kratkim si je upala priti domov na Dolenjsko, v svojo »zlató Slovenijo«. Z družino so jo prevozili od Trente do morja, od Prekmurja do Gorice in si tako potešili vse skrbi, ki so jih dajale, ko so v dneh vojne agresije pri nas sedeli v Švici pred televizorjem. »Vsak večer in do 2. ure ponoči smo sedeli pred ekranom in spremljali dogodke v Sloveniji. Ni nam bilo lahko, sedaj pa nam je toliko lažje. Pred dnevi je na naš naslov prišla prošnja, da bi za slovensko cerkveno zvezo prispevali 8000 frankov, kot pomoč Sloveniji. Rada bi to pomoč čimprej nakazala,

vendar ne vem, komu in rada bi vedela, kako se bo ta denar porabil,« nam je zaupala Marija. Dolenjski list prebira z zamudo. V zadnjem času jo je zmotil prispevek »Namesto turistov-opice« in se sprašuje, kdo je takšno trgovino sploh dovolil.

Bralka iz Novega mesta, ki se ni hotela predstaviti, se je jezila na tiste pisce, ki se neprestano lotevajo novomeškega župana Marjana Dvornika. Svetuje, naj se raje lotijo še katerega drugega moža, saj se da prav o vsakem pisati tako dobro kot slabo. Anico iz Bučne vasi pa jezijo mladi. Pred dnevi so jih za dober zaslužek klicali na akcijo zaščitenje Save, pa ni bilo prijav. Kje so tisti, ki sedijo doma in dobivajo podporo 4000 din, zakaj tudi tega ne bi zaslužili. Zaposlitve res ni, dela pa je dovolj, pravi Anica. Na koncu zapišimo še to, da nam je Marjeta iz Dolenjskih Toplic svetovala, da bi poleg narodnozabavne lestvice uvedli še lestvico za zabavno glasbo.

J. PAVLIN

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

JESENI TUDI PRIČETEK PASJE ŠOLE

NOVO MESTO — Tudi letošnjo jesen bo Kinološko društvo Novo mesto priredilo tečaj za šolanje športnih in službenih psov. Tečaj se bo pričel 3. septembra, vsi, ki bi radi svoje mlade štirinožne prijatelje primerno vzgojili in izsolali, pa lahko dobite vse pomembne informacije pri Antonu Blažiču v Mačkocvu. O delu društva in njegovih načrtih bomo več pisali v prihodnji številki Dolenjskega lista. Nove člane kinološkega društva sprejema tajnica Drenik Danica, gostišče Drenik v Bršlinju.

kozerija

KO PA ŽIVIMO V SVOBODNI DRŽAVI

- Ate, kajne, da živimo v svobodni državi?
- Seveda, Mali. Je morda kdo trdil drugače?
- Stric Komolčić.
- Pusti ga, on zmeraj pretirava.
- Stric Komolčić je reknel, da ne moremo potovati v tujino.
- Kako da ne? Jaz imam potni list, mama ga ima tudi, celo ti ga imaš.
- To je res, ate.
- Res je, res.
- In zakaj potem ne gremo v Avstrijo?
- Saj bi lahko šli, kadar se nam vzljubi.
- Pa mi povej, zakaj ne gremo.
- Prvič, v Avstriji je trenutno za nas Jugoviče vse drago.
- Pa drugič?
- Drugič, bencin je precej drag.
- In tretjič?
- Se spominjaš, ko smo kupovali marke?
- Po sedem dinarjev so bile.
- Prav. Povej mi, Mali, kaj smo počeli s kupljenimi markami.
- Dali smo jih na banko.
- Samo.
- Teta je vpisala v knjižico, koliko smo jih položili.
- Je.
- No, vidiš.
- Ničesar ne vidim.
- Marke so na banki, knjižica pa je pri meni.
- In?
- Če hočemo v tujino, moramo dvigniti marke.
- Pa jih daj, ate, dvigni jih.
- Ne morem.
- Zakaj ne?
- Enostavno zato ne, ker bomo ka teh mark nima.
- Kje pa so?
- Popapala jih je država.
- Ne razumem.
- To je odgovor pod rubriko tretjič. Prav zaradi tega tretjega razloga ne moremo v Avstrijo. Ni nam drugam v tujino.
- Torej ima stric Komolčić prav.
- Nima. Mi LAHKO gremo v tujino, samo iti NE MOREMO. To pa je velikanska razlika.

TONI GAŠPERIC

ČLOVEK ČLOVEKU

Pod tem naslovom je bila 11. avgusta na kopaljšču Primorske dobrodelna prireditev, na kateri so nastopili ansambli Omizje Concorde, Belokranjci, Abadur in Toni Verderber, predstavila pa se je tudi plesna skupina Can-Can iz Adlešičev. Okrog 40.000 obnarjev, zbranih z vstopnino prostovoljnimi prispevki, prejemcem zasebnikov, bodo prejeli nedavni vojni ogroženi družini Kotar in Rajer iz Velikega Gaber ter družina Komatar iz Cerkele pri Krki. Prireditev si je zamislil Jakljevič iz ansambla Omizje, prireditvenem prostoru pa se je zbralo več kot petsto gledalcev, so vztrajali ob dobri jedaci in pijači tja do jutranjih ur.

»IZ TREBANJSKEGA KOŠA«

TREBNJE — Turistična, etnološka zabavna prireditev iz trebanjskega koša, ki jo pripravlja trebanjsko turistično društvo pod vodstvom neutrudne Marje Cugelj in je bila zaradi agresije na Slovenijo odpovedana, bo zdaj dokončno od 5. do vključno nedelje, 8. septembra. Otvoritev bo v četrtek ob 19. uri v parku pred občino. Če seveda bosta trebanjski rojak Brovet in njegov sotrpin Adžić spet poskrbela za kakovostno in ljubko presenečenje.

S ČOLNOM PO KRKI OD ZAGRADCA NAVZDOL

NOVO MESTO — Turistična prireditev, ki jo snuje lastnik bifeja Danijel Novomeški avtobusni postaji, Leon Šuštaršič, prireja v sodelovanju z Rafting klubom Srobotnik iz Straže v soboto, 24., in v nedeljo, 25. avgusta, spust gumijastim čolnom (raftingom) po Krki od Zagradca navzdol proti Novemu mestu. Prijave za to zanimivo in dovolj vetja obetajoče potovanje sprejema na on Šuštaršič na telefon (068) 23-015-1 petka, 23. avgusta.

MAKE UP NA OTOČJU

Otočju nastopila s svojim četrtim letnim programom skupina Make up iz Ljubljane. Skupina ima dolgoletno izkušnjo obogat program, njena člana pa sta Marko Hren in Anita Vihtelič, ki sta bila za najboljši profesionalni par v skandinavskem rock and rollu in sta glavna trenažerja študentskega plesnega kluba Karamell. Vse to obljublja zanimiv večer, seveda pa bo igral za ples tudi ansambel Charlie.

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado ROMANI MENCE iz Novega mesta. Nagrajenci čestitamo!

- Lestvica je ta teden takšna:
- 1 (1) Sam nocoj čez polje vriska — SPOMIN
 - 2 (3) Za mamco mojo — ANS. M. KLINC
 - 3 (2) Na pomoč — ANS. HENČEK
 - 4 (5) Topliška dolina — FIS
 - 5 (4) Sinoči — ANS. I. PUGLJA
 - 6 (6) Na Triglav — NAGELJ
 - 7 (8) Mlinarjeva hči — ANS. T. VERDERBERJA
 - 8 (10) Nekaj vam povedal — TONČEK PLUT
 - 9 (7) Šopek cvetja — ANS. S. PLUTA
 - 10 (—) Moja mamica — DRUŽINSKI TRIO NOVINA

Predlog za prihodnji teden — Na kmečki turizem — FANTJE IZPOD ROGLE

Glasujem za:
Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto